

Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Nijmegen 2011

De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit (meting 2)

J. de Boom

P. van Wensveen

A. Weltevrede

P. Hermus

Y. Seidler

M. van San

**Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Nijmegen 2011
De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en
criminaliteit (meting 2)**

**Auteurs: J. de Boom, P. van Wensveen, A. Weltevrede, P. Hermus
Y. Seidler en M. van San
Rotterdam: Risbo, Erasmus Universiteit.**

Oktober 2011

**Secretariaat Risbo
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141**

**© Copyright Risbo. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Methode	6
1.3	Leeswijzer	7
1.4	Opbouw van het rapport	8
Hoofdstuk 2	Demografie en Migratie	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Bevolkingssamenstelling	11
2.3	Geslacht	13
2.4	Generatie	14
2.5	Leeftijd	15
2.6	Burgerlijke staat	17
2.7	Buitenlandse migratie	19
Hoofdstuk 3	Onderwijs	21
3.1	Inleiding	21
3.2	Gebruikte begrippen en databron	21
3.3	Leerlingen en deelnemers	23
3.4	Nieuwe voortijdig schoolverlaters	27
Hoofdstuk 4	Arbeid en Uitkering	33
4.1	Inleiding	33
4.2	Gebruikte begrippen en databronnen	33
4.3	Werkzoekenden	34
4.4	Uitkeringen	43
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	51
5.1	Inleiding	51
5.2	Gebruikte begrippen en databron	51
5.3	Verdachten 2010	53
5.4	Verdachten 2006-2010	62
5.5	Pleegcarrière	63
5.6	Aard van de criminaliteit	64

Inhoudsopgave

Bijlage bij hoofdstuk 2	67
Bijlage bij hoofdstuk 3	69
Bijlage bij hoofdstuk 4	75
Bijlage bij hoofdstuk 5	85
Begrippenlijst	93
Technische toelichting	99

1.1 Inleiding

Met een groot deel van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren gaat het goed, zij boeken goede resultaten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en doen het goed op de arbeidsmarkt. Een ander deel van deze jongeren heeft echter nog steeds met achterstanden te maken. Zij zijn oververtegenwoordigd in de registratie van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, uitkeringsontvangers en verdachten. In een tweetal samenwerkingsverbanden werken Rijk en gemeenten samen om de problemen aan te pakken en oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op deze aspecten te reduceren.

Voor de betrokken gemeenten en het Rijk is het belangrijk dat de ontwikkelingen in hun gemeenten kunnen worden gevolgd, onderling vergeleken en gerelateerd aan de gekozen aanpak. Daarom is besloten om de positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit, jaarlijks in kaart te brengen zodat alle gemeenten over actuele en gelijksoortige cijfers beschikken.

In 2010 heeft Risbo een nulmeting (over het jaar 2009) uitgevoerd voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de Aanpak Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse risicjongeren. In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de eerste vervolgmeting over het jaar 2010 beschreven. Voor de kernaspecten voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en criminaliteit wordt er tevens ingegaan op de ontwikkeling van deze aspecten ten opzichte van de situatie in 2009.

De monitor geeft een cijfermatig beeld van de positie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op bovengenoemde aspecten. Om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen wordt er daarnaast ook gerapporteerd over andere grote bevolkingsgroepen.

In dit rapport worden geen verklaringen gegeven voor de vaak achtergestelde positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren. Interpretatie van de cijfers vergt echter enige nuance. Zo moet gerealiseerd worden dat de sociaal economische uitgangspositie van Antilliaanse en Marokkaanse (en andere niet-westerse) migranten en hun kinderen vaak

minder gunstig is dan die van westerse migranten en autochtonen. In combinatie met verschillen in de gezinssituatie, opvoeding en taalbeheersing van de ouders kan dit er voor zorgen dat Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse kinderen ten opzichte van autochtone kinderen met een achterstand in het basisonderwijs instromen en hier ook in het vervolg van de schoolloopbaan hinder van ondervinden. Ook voor de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de verdachtenregistraties worden in dit rapport geen verklaringen geboden. In diverse onderzoeken is echter aangetoond dat voor criminaliteit onder etnische minderheden (groten)deels algemene verklaringen van toepassing zijn.¹ Zo zijn zowel voor Antilliaanse en Marokkaanse als voor autochtone Nederlanders sociaaleconomische factoren, opvoeding en gebrek aan sociale controle belangrijke verklarende factoren voor crimineel gedrag. Doordat deze factoren vaker voorkomen bij Antilliaanse en Marokkaanse dan bij autochtone Nederlanders, komt ook crimineel gedrag bij deze groep vaker voor. Kortom het voorliggende rapport laat alleen de cijfers zien maar gaat niet in op mogelijke interpretaties en verklaringen van de resultaten.

1.2 Methode

Het achterliggende doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse Nederlanders in de 22 Antillianengemeenten² en van Marokkaanse Nederlanders in de 22 gemeenten behorende tot het samenwerkingsverband aanpak Marokkaans-Nederlandse risicjongeren³ om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren.

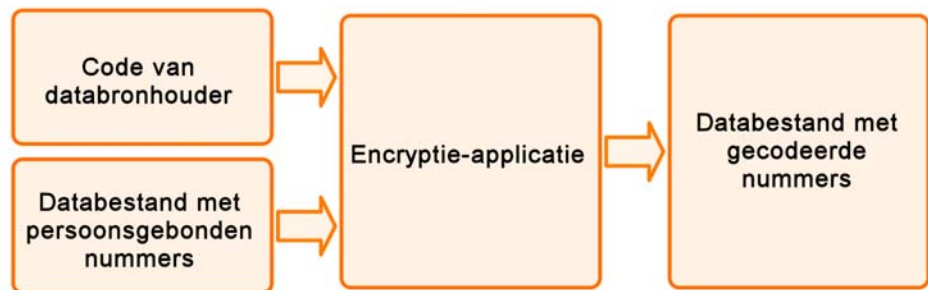
De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. Essentieel in de monitor is dat de gegevens op persoonsniveau zijn opgevraagd en gekoppeld. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen.

¹ Zie bijvoorbeeld SCP (2009). *Jaarrapport integratie 2009*.

² Het betreft de gemeenten: Almere, Amersfoort, Amsterdam, Breda, Capelle a/d IJssel, Den Haag, Den Helder, Dordrecht, Eindhoven, Groningen, Hellevoetsluis, Leeuwarden, Lelystad, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Tilburg, Vlaardingen, Vlissingen, Zoetermeer en Zwolle.

³ Het betreft de gemeenten: Amersfoort, Amsterdam, Culemborg, Den Haag, Ede, Eindhoven, Gorinchem, Gouda, Helmond, Leiden, Lelystad, Maassluis, Nijmegen, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Zeist.

De monitor sluit qua methodiek aan bij de werkwijze die sinds 2007 in Rotterdam wordt gevolgd en bij de werkwijze van de nulmeting van vorig jaar. Met het oog op de privacy van de betrokkenen zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers werden de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo. Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd.

Figuur 1.1: Versleutelingproces persoonsgebonden nummers

1.3 Leeswijzer

In het rapport gebruiken we in navolging van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zoveel mogelijk de termen Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in plaats van Antillianen en Marokkanen. De definitie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlander sluit echter naadloos aan bij de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde definitie voor Antilliaan en Marokkaan. Een Antilliaanse Nederlander is een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). Een Marokkaanse Nederlander is een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de

vader in Marokko is geboren (de tweede generatie).⁴ In de tabellen en figuren worden Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders om praktische reden met de kortere term 'Antilliaans' en 'Marokkaans' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In het rapport wordt nog een groot aantal andere begrippen gebruikt. Voor een volledig overzicht van de in dit rapport gehanteerde begrippen en definities verwijzen we naar de begrippenlijst.

In de figuren in deze rapportage worden niet alleen de resultaten voor de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders gepresenteerd maar, om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen, ook van andere herkomstgroepen en de totale bevolking van de gemeente. Naast Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders onderscheiden we Surinaamse en Turkse Nederlanders. De overige migranten en hun nakomelingen worden samengenomen in twee categorieën te weten: 'overig niet-westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de niet-westerse landen en 'westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de westerse landen. Ten slotte onderscheiden we autochtone Nederlanders.

In de meeste figuren worden percentages weergegeven en beschreven. Deze moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien ze soms gebaseerd zijn op een klein aantal personen. Dit geldt met name wanneer er voor een kleine gemeente uitgesplitst wordt naar herkomstgroep en verdere achtergrondkenmerken. In de tekst worden op diverse plaatsen ook aantallen genoemd. Voor een volledig overzicht van absolute aantallen, de populatieomvang, verdere uitsplitsingen et cetera wordt verwezen naar de tabellen in de bijlagen bij de hoofdstukken. Aantallen en percentages worden alleen gepresenteerd als de populatie groter is dan 5 personen.

1.4 Opbouw van het rapport

In deze monitor wordt informatie gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken (hoofdstuk 2), onderwijspositie en voortijdig schoolverlaten (hoofdstuk 3), arbeid en uitkeringen (hoofdstuk 4) en criminaliteit (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 5 wordt tevens ingegaan op de vraag of en in welke mate factoren zoals voortijdig schoolverlaten en uitkeringsafhankelijkheid, samenhangen met criminaliteit.

⁴ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

Inleiding

Deze monitor gaat in op de situatie van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking. Samen met voorliggende rapportage verschijnen er twee overkoepelende rapportages waarin de gegevens van de betrokken gemeenten zijn samengevoegd.

Hoofdstuk 2 **Demografie en Migratie**

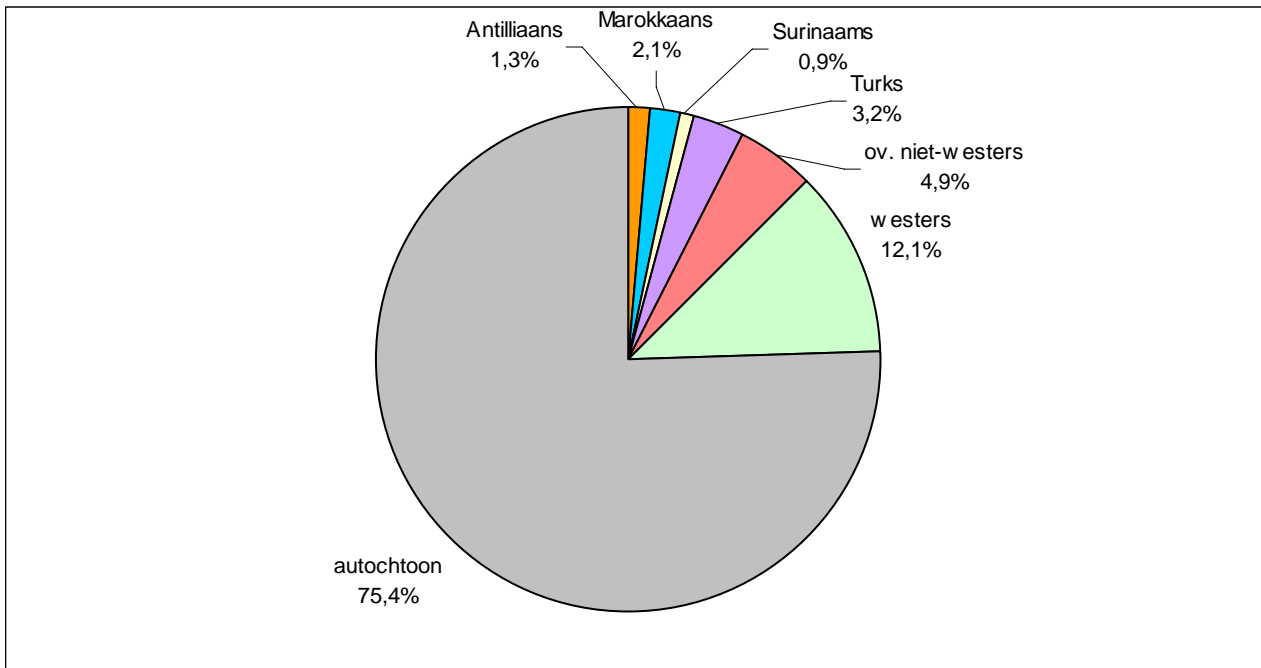
2.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de gemeente Nijmegen zetten we in dit hoofdstuk hun demografische kenmerken en hun migratiegeschiedenis uiteen. Achtereenvolgens gaan we in op de volgende kenmerken: bevolkingssamenstelling (paragraaf 2.2), geslacht (paragraaf 2.3), generatie (paragraaf 2.4), leeftijd (paragraaf 2.5), burgerlijke staat (paragraaf 2.6) en buitenlandse migratie (paragraaf 2.7).

2.2 Bevolkingssamenstelling

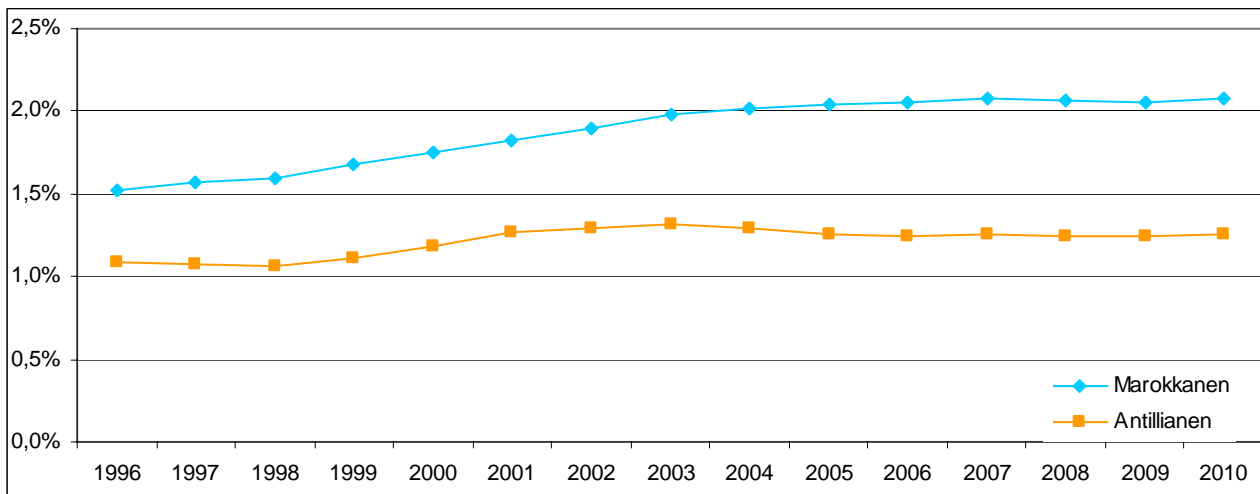
Per 1 januari 2010 telt Nijmegen 163.036 inwoners (zie tabel b2.1). Hiervan zijn 2.045 inwoners (1,3 procent) van Antilliaanse en 3.391 inwoners (2,1 procent) van Marokkaanse herkomst. Zij vormen hiermee kleinere groepen dan de Turkse Nederlanders (3,2 procent) in Nijmegen.

Nederland heeft per 1 januari 2010 bijna 16,6 miljoen inwoners. Hiervan zijn er bijna 138.000 (0,8 procent) van Antilliaanse en bijna 349.000 (2,1 procent) van Marokkaanse herkomst.

Figuur 2.1: Bevolking naar herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: GBA, bewerking Risbo

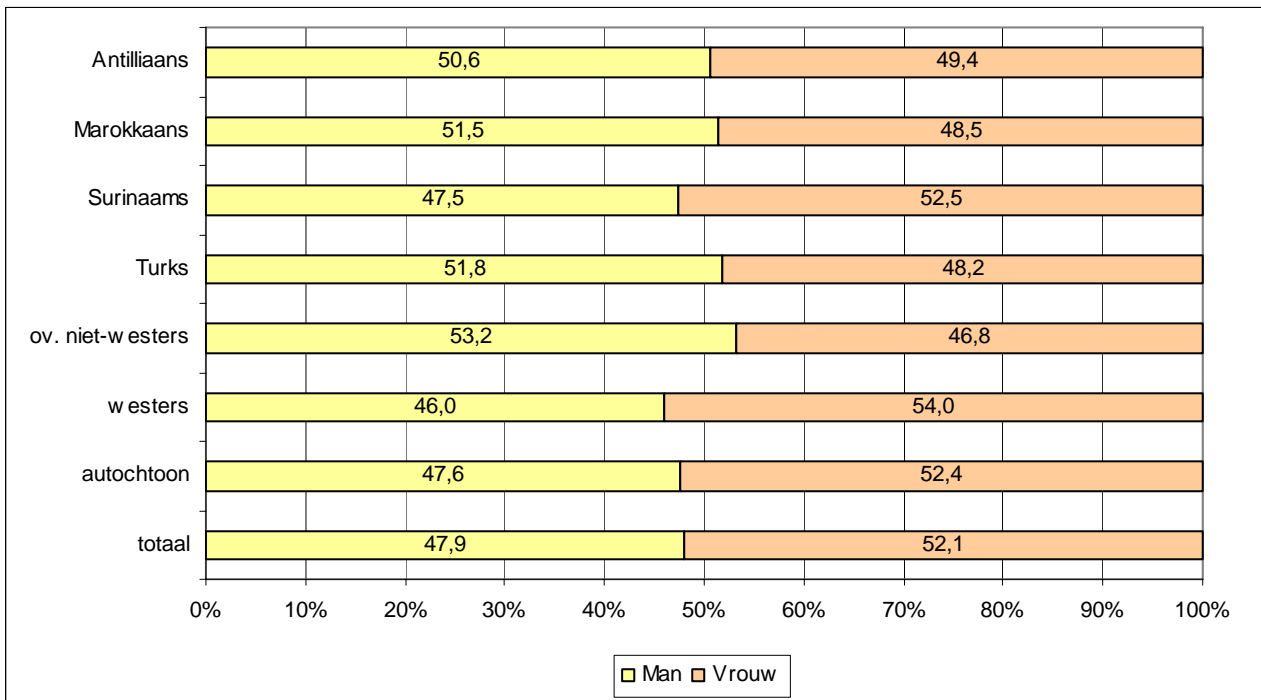
Figuur 2.1a: Aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders, 1996-2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: CBS, statline, bewerking Risbo

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders neemt in de afgelopen jaren geleidelijk toe van 1,5 procent in 1996 tot 2,1 procent in 2010. Het aandeel Antilliaanse Nederlanders is in de afgelopen 14 jaar vrijwel niet veranderd.

2.3 Geslacht

De man vrouw verdeling onder Antilliaans-Nederlandse bevolking in Nijmegen is ongeveer gelijk. (zie figuur 2.2). Van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is 48,5 procent vrouw en 51,5 procent man. Hiermee wijken beide groepen enigszins af van de totale bevolking van Nijmegen waarvan 52,1 procent vrouw en 47,9 procent man is.

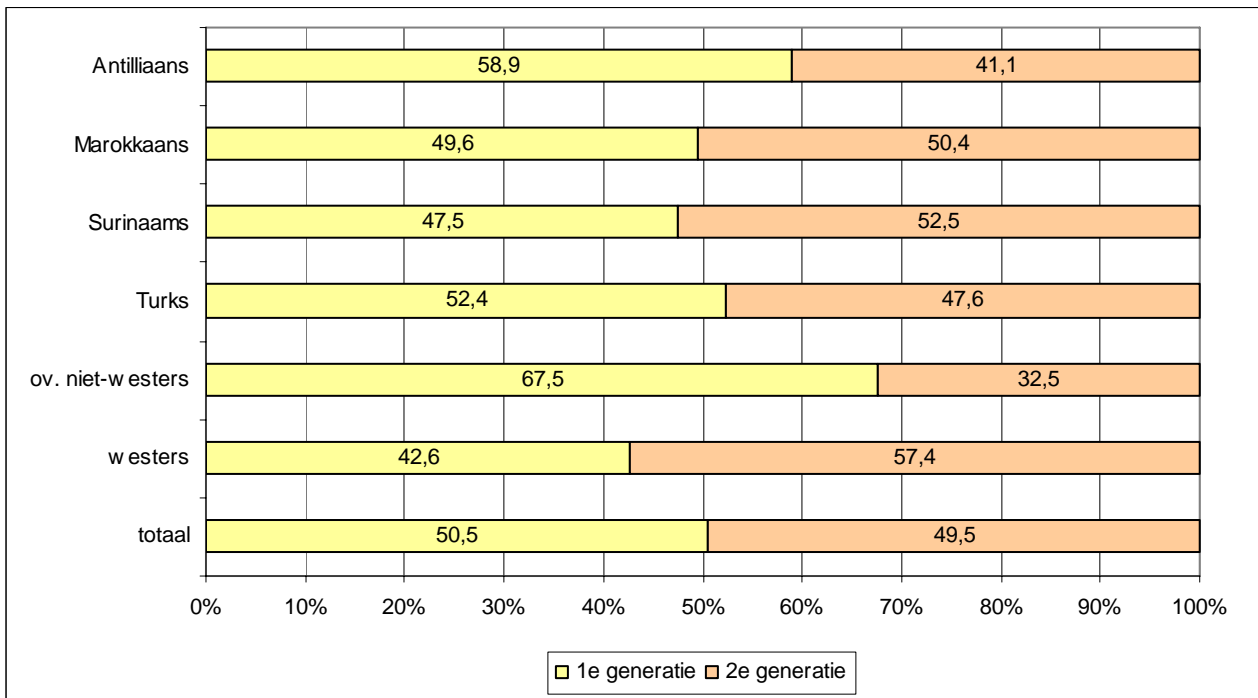

Figuur 2.2: Bevolking naar geslacht, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.4 Generatie

In figuur 2.3 wordt de allochtone bevolking uitgesplitst naar eerste en tweede generatie. Allochtonen die niet in Nederland, maar in het herkomstland geboren zijn, worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. Voor een uitgebreide toelichting op de definities verwijzen we de bijlagen. Van de Antilliaans-Nederlandse inwoners van Nijmegen zijn meer dan vier op de tien (41,1 procent) in Nederland geboren. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is in relatieve zin de kleinste van de verschillende onderscheiden bevolkingsgroepen, waarvan gemiddeld 49,5 procent van de tweede generatie is. Van de bevolking van Marokkaanse herkomst is 50,4 procent van de tweede generatie. De verdeling onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking is vergelijkbaar met de verdeling van de totale allochtone bevolking in Nijmegen.

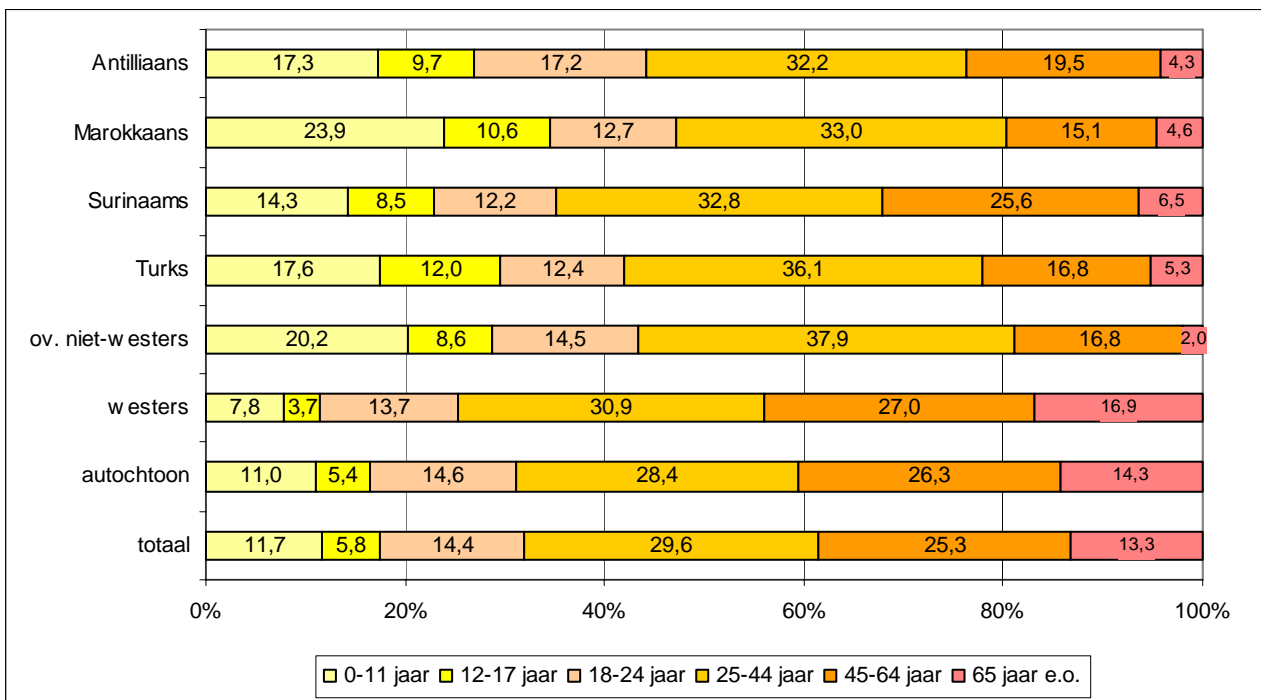
Figuur 2.3: Allochtone bevolking naar generatie, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.5 Leeftijd

In figuur 2.4 wordt de leeftijdsopbouw van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse inwoners van Nijmegen vergeleken met andere herkomstgroepen en met die van de totale bevolking in Nijmegen. De Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking is relatief jong. In vergelijking met de totale bevolking in Nijmegen hebben zij een relatief groot aandeel minderjarigen (0-17 jaar) en jongvolwassenen (18-24 jaar). Bijna een kwart (23,9 procent) van de Marokkaans-Nederlandse en bijna een vijfde (17,3 procent) van de Antilliaans-Nederlandse bevolking is jonger dan twaalf jaar. In de totale bevolking van Nijmegen is 11,7 procent jonger dan twaalf jaar.

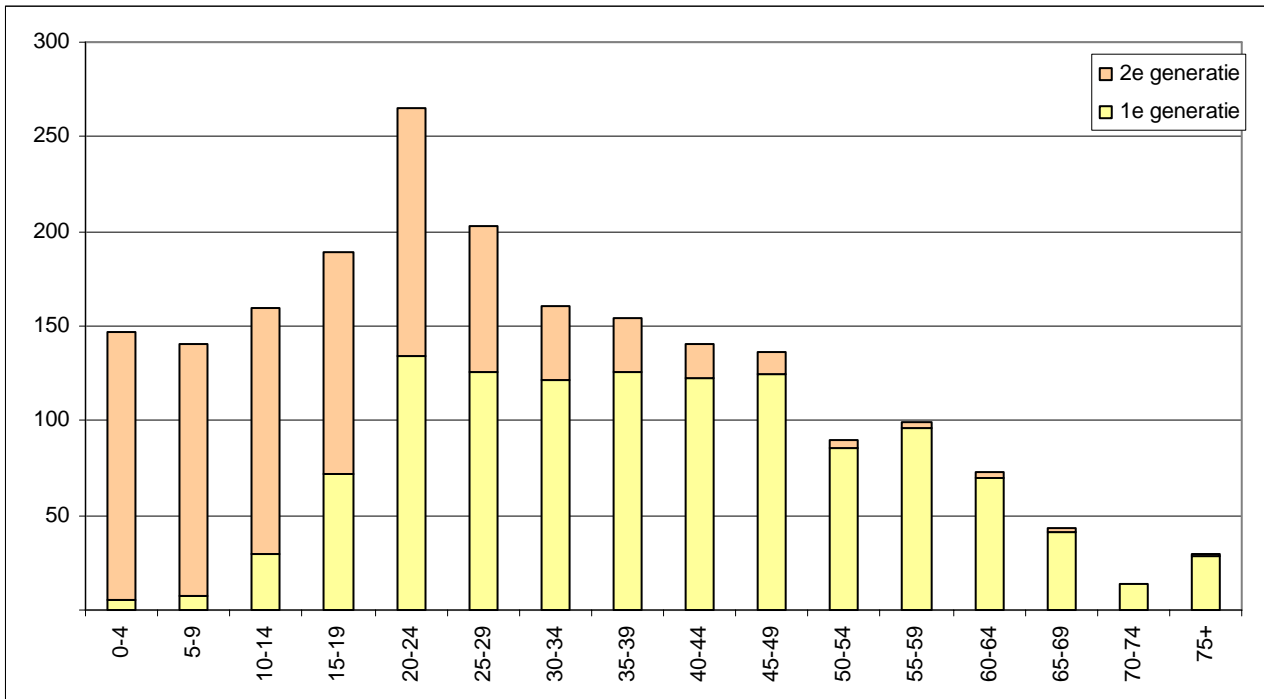
Van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking is slechts een klein deel 65 jaar of ouder (respectievelijk 4,3 procent en 4,6 procent). Dit verschilt sterk van de totale bevolking van Nijmegen waarvan 13,3 procent 65 jaar of ouder is.

Figuur 2.4: Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

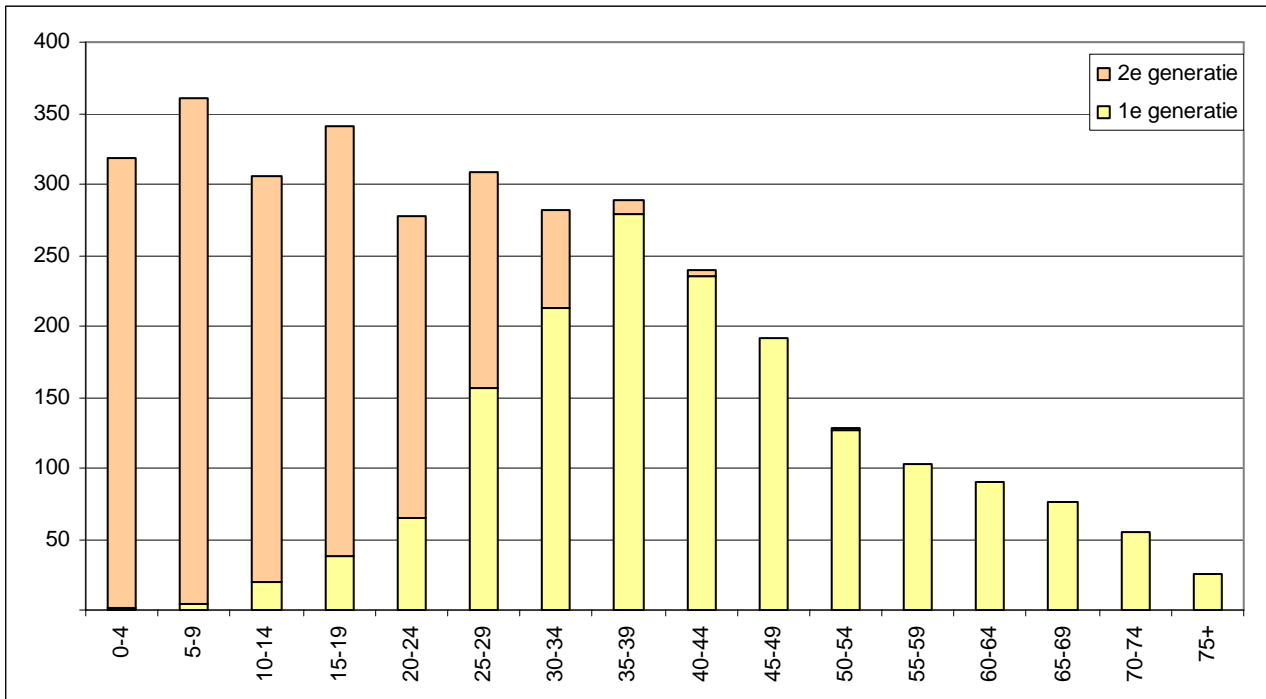
Bron: GBA, bewerking Risbo

Figuur 2.5a laat zien dat er een samenhang is tussen leeftijd en generatie; hoe hoger de leeftijd, hoe groter het aandeel eerste generatie migranten. Vanaf de leeftijdsgroep 20-24 jaar is de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders in Nijmegen groter dan de tweede generatie. Er zijn nauwelijks nog Antilliaanse Nederlanders van 50 jaar en ouder die tot de tweede generatie migranten behoren.

Figuur 2.5a: Antilliaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)
 Bron: GBA, bewerking Risbo

Voor de Marokkaanse Nederlanders geldt dat het overgrote deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren in Nederland is geboren (tweede generatie) (figuur 2.5b). Vanaf de leeftijdsgroep 25-29 jaar is de eerste generatie groter dan de tweede generatie. Er zijn vrijwel geen Marokkaanse Nederlanders ouder dan 40 jaar die tot de tweede generatie behoren.

Figuur 2.5b: Marokkaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

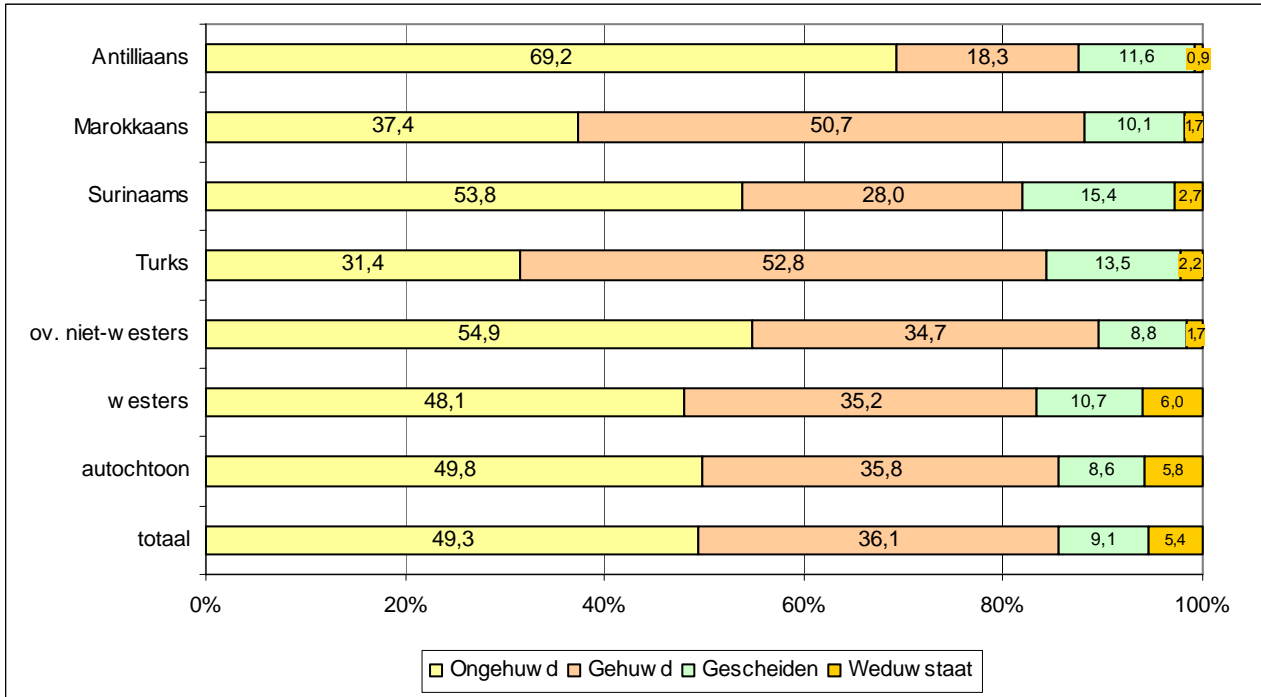
Bron: GBA, bewerking Risbo

2.6 Burgerlijke staat

Van alle inwoners van Nijmegen van 16 jaar en ouder is bijna de helft ongehuwd (49,3 procent), ruim een derde is gehuwd (36,1 procent) en de rest gescheiden (9,1 procent) of weduwe/weduwnaar (5,4 procent) (zie figuur 2.6). Bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking is een groter deel ongehuwd. Ruim tweederde (69,2 procent) van de Antilliaanse Nederlanders is ongehuwd, 18,3 procent gehuwd en 0,9 procent is de weduwnaar/weduwe. Het aandeel personen dat gescheiden is (11,6 procent), ligt iets hoger dan het gemiddelde onder alle inwoners van Nijmegen.

Van de Marokkaanse Nederlanders is een relatief groot deel getrouwd (50,7 procent). Het aandeel ongehuwden is met 37,4 procent lager dan gemiddeld. Eén op de tien is gescheiden (10,1 procent). Het aandeel weduwen/weduwnaren is met 1,7 procent van de Marokkaanse Nederlanders

en 0,9 procent van de Antilliaanse Nederlanders aanzienlijk lager dan gemiddeld (5,4 procent). Dit laatste komt onder andere door de leeftijdsopbouw onder de migrantengroepen (zie figuur 2.4). Aangezien de migrantengroepen relatief minder ouderen kennen dan gemiddeld, is het aandeel weduwen/weduwenaars logischerwijze ook kleiner dan gemiddeld.

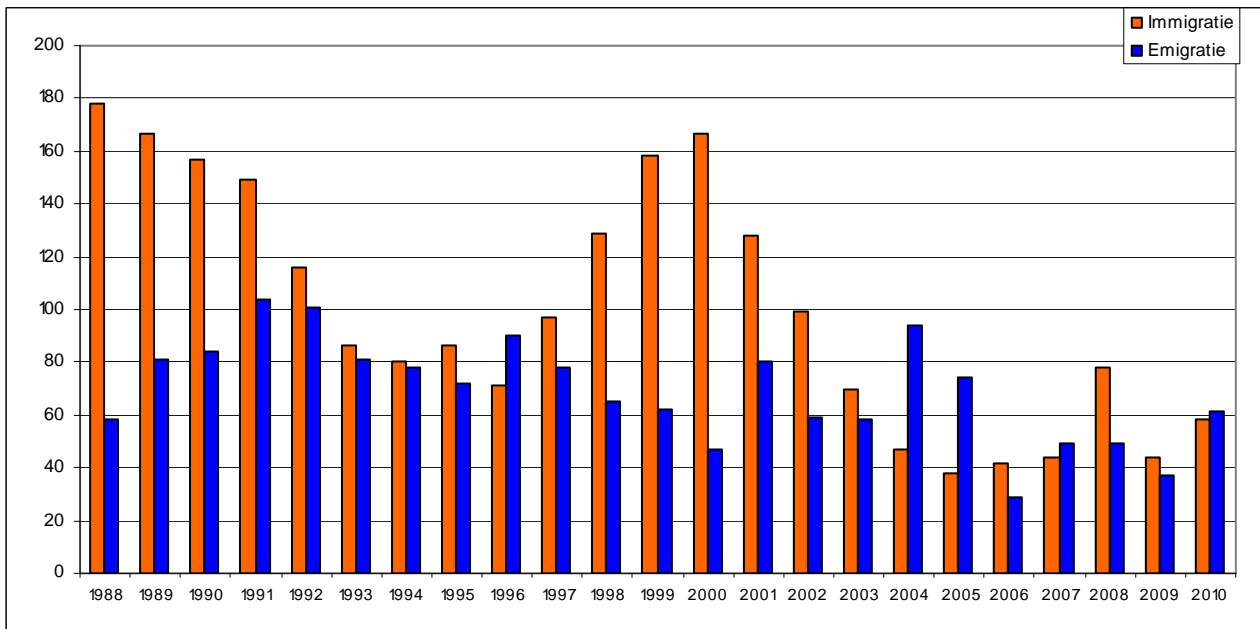
Figuur 2.6: Bevolking (16 jaar en ouder) naar burgerlijke staat, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.7 Buitenlandse migratie

In figuur 2.7a wordt de immigratie en emigratie van Antillianen in sinds 1988 weergegeven. Met immigratie bedoelen we hier de vestiging van Antillianen (en Arubanen) vanuit het buitenland in Nijmegen, met emigratie het vertrek van Antillianen (en Arubanen) vanuit Nijmegen naar het buitenland.

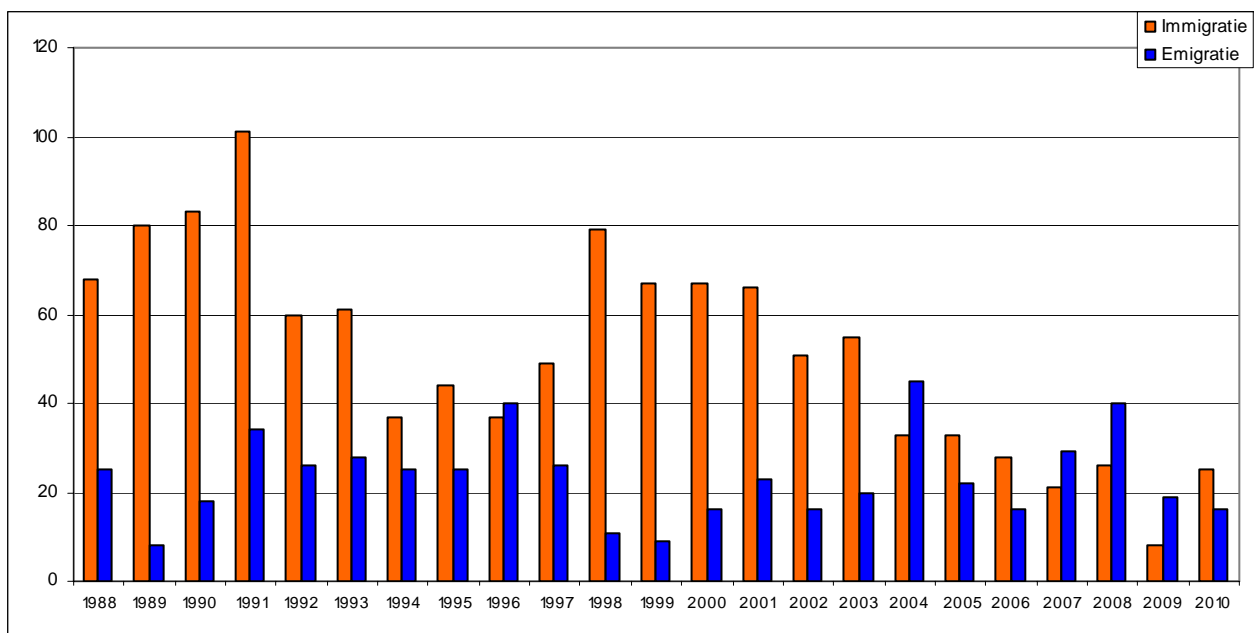
We zien dat het aantal Antillianen dat vanuit het buitenland naar Nijmegen migreert een golvende beweging maakt. In 1988 komen 178 Antillianen vanuit het buitenland naar Nijmegen. Na 1988 daalt de immigratie tot 71 Antillianen in 1996, daarna volgt er een sterke toename met als hoogtepunt het jaar 2000. In dat jaar komen er 167 Antillianen naar Nijmegen. De sterke toename van het aantal immigranten wordt gevolgd door een al even scherpe afname in de jaren daarna. In 2005 komen er nog 38 Antillianen naar Nijmegen. De afgelopen vijf jaar ligt het aantal immigranten rond de 40, uitzondering is 2008 toen 78 Antillianen naar Nijmegen kwamen. De emigratie in de afgelopen twintig jaar kent een minder grote schommeling. In de periode 1998-2002 is er een groot vestigingsoverschot. In 1996, 2004 en 2005 is er sprake van een vertrekoverschot. Het afgelopen jaar is er weer een klein vestigingsoverschot. In 2010 zijn er 58 immigranten tegenover 61 emigranten.

Figuur 2.7a: Buitenlandse migratie van Antillianen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

Het aantal Marokkanen dat vanuit het buitenland naar Nijmegen migreert, kent twee pieken. Van 1988 tot 1991 loopt de immigratie op tot 101 personen. Daarna daalt het aantal immigranten tot 37 personen in 1994. De immigratie neemt vervolgens in periode erna weer toe tot 79 personen in 1998. Na 1998 daalt het aantal immigranten gestaag. In 2009 komen er nog slechts 8 Marokkanen naar Nijmegen. Het aantal emigranten dat per jaar vertrekt ligt sinds 1997 rond de 20 personen, alleen in 2004 en 2008 is het aantal hoger (rond de 40). In de periode 2007-2009 was er sprake van een vertrekoverschot. In 2010 zijn er weer meer immigranten dan emigranten. In 2010 is er sprake van 25 immigranten tegenover 16 emigranten.

Figuur 2.7b : Buitenlandse migratie van Marokkanen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

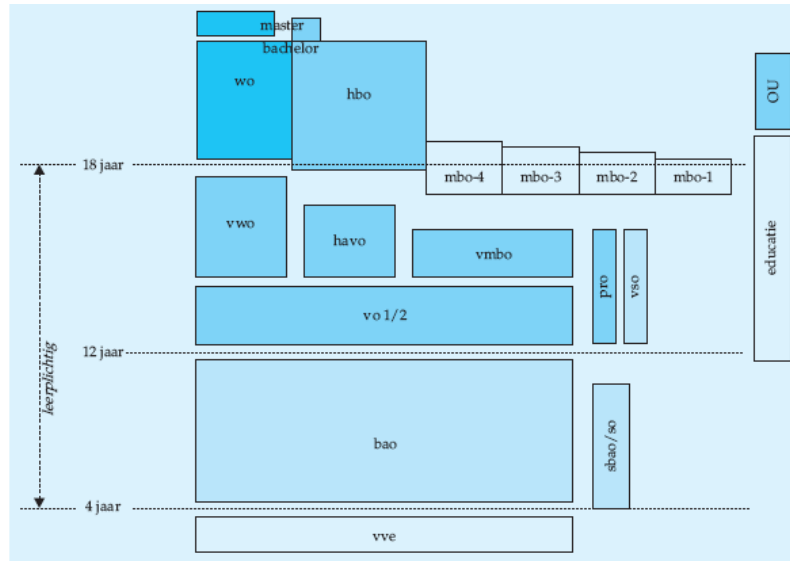
3.1 Inleiding

Een goede opleiding is belangrijk voor de latere positie op de arbeidsmarkt. Een laag opleidingsniveau leidt in het algemeen tot geringere arbeidsmarktkansen, zowel in termen van participatie als het niveau waarop men werkzaam wordt. In paragraaf 3.2 wordt eerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. Vervolgens staan we in paragraaf 3.3 stil bij de positie van jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Een van de hoofddoelstellingen van het beleid is het terugdringen van voortijdig schoolverlaten onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. In paragraaf 3.4 presenteren we cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2009/2010. We bekijken of (en zo ja in welke mate) er een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en of zich hierin ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 veranderingen hebben voorgedaan.

3.2 Gebruikte begrippen en databron

Leerlingen, deelnemers en voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 3.3 rapporteren we over jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho). De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het bekostigde onderwijs. Jongeren die particulier onderwijs volgen blijven buiten beschouwing. In dit hoofdstuk gebruiken we voor jongeren die onderwijs volgen in het algemeen de term leerlingen. Leerlingen die een mbo-opleiding volgen worden ook wel aangeduid als deelnemers. In schema 3.1 is, ter verduidelijking van de gebruikte termen en de niveaus, het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbl	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	wvo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Schema 3.1: Het Nederlandse onderwijsstelsel

Bron: CBS

In paragraaf 3.4 gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar 2009/2010 gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in de gemeente per 1 januari 2010 en vermenigvuldigd met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde onderwijsgegevens zijn gebaseerd op registraties in de Basisregistratie Onderwijs (BRON) en aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Alle leerlingen in het bekostigd voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd.

Voorlopige cijfers

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. Een voorbeeld: de voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.⁵ In dit rapport presenteren we de voorlopige cijfers. Dit geldt zowel voor de cijfers van het schooljaar 2008/2009 als die van het schooljaar 2009/2010.

Koppeling

Nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2009 en 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is, zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeente zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers kunnen daardoor licht afwijken van eerder door DUO gepresenteerde cijfers.

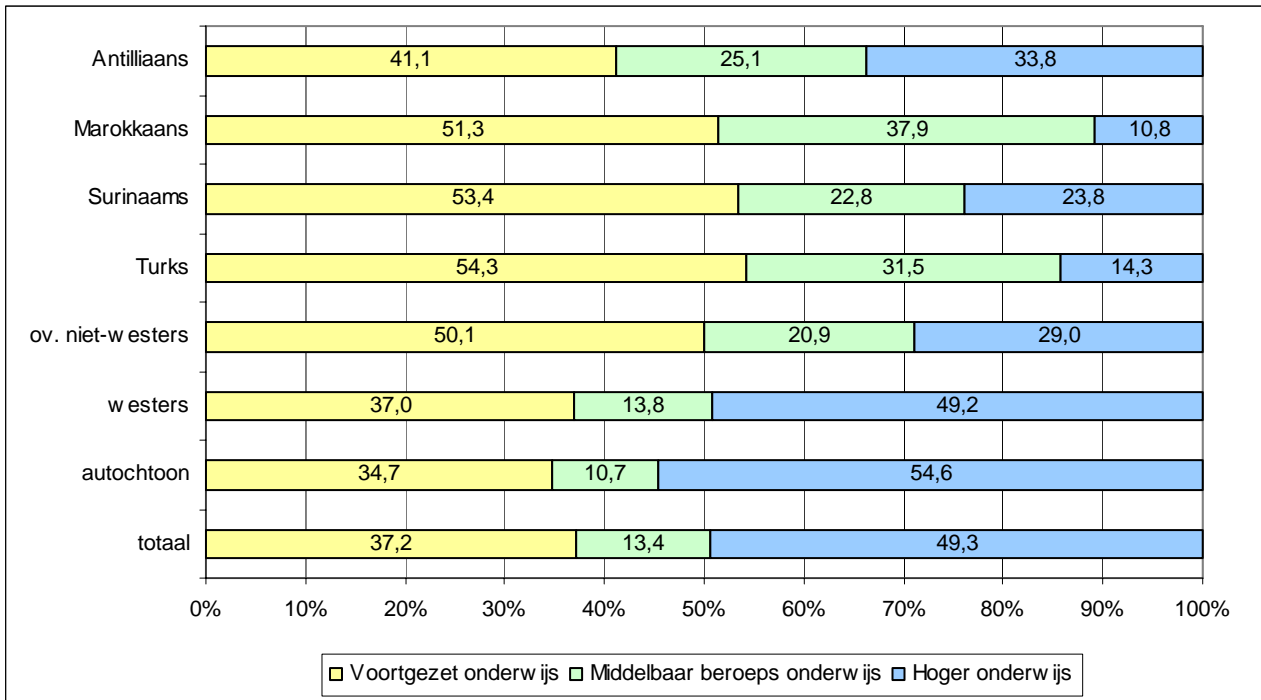
3.3 Leerlingen en deelnemers

Figuur 3.1 gaat in op de positie van 12 t/m 22-jarige jongeren in het bekostigde onderwijs. We zien dat meer ruim een derde van de 12 t/m 22-jarige leerlingen uit Nijmegen voortgezet onderwijs volgt (37,2 procent), een klein deel volgt middelbaar beroepsonderwijs (mbo) (13,4 procent) en bijna de helft volgt procent hoger beroepsonderwijs (hbo) of wetenschappelijk onderwijs (wo) (49,3 procent).⁶ Het aandeel Antilliaans-Nederlandse leerlingen dat nog op het voortgezet onderwijs zit (41,1 procent) is iets groter dan het aandeel in de totale groep leerlingen. Van de Antilliaans-Nederlandse leerlingen is het deel dat hoger onderwijs volgt met 33,8 procent in vergelijking met de totale bevolking

⁵ OCW (2010). *Handleiding vsv-cijferproducten*, p. 17

⁶ Een deel van de 12-jarigen (en ook 13 jarigen) volgt nog basisonderwijs. Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

kleiner dan gemiddeld, echter vergeleken met de andere onderscheiden herkomstgroepen groot. Van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen volgt een relatief groot deel nog voortgezet onderwijs of een mbo-opleiding (respectievelijk 51,3 procent en 37,9 procent). Een relatief klein deel van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen volgt hoger onderwijs (10,8 procent).⁷

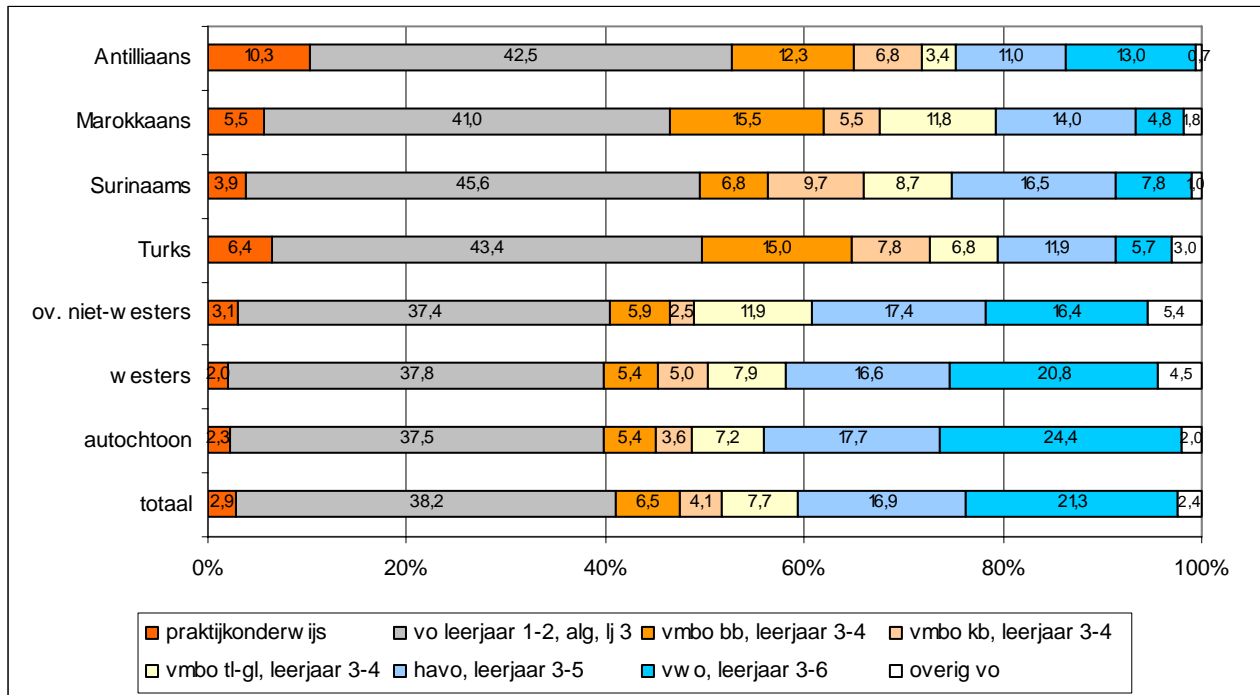
Figuur 3.1: Leerlingen in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

⁷ Bij deze figuur past een kanttekening. De cijfers worden beïnvloed door de instroom van jongeren die naar Nijmegen komen om daar hoger onderwijs te volgen. In deze instroom zijn relatief veel autochtone jongeren die ook in de figuur zijn opgenomen

3.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse leerlingen in het voortgezet onderwijs

In deze paragraaf gaan we in op schoolgaande jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs. In figuur 3.2 wordt per herkomstgroep aangegeven welk deel van de leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo volgt.⁸

Figuur 3.2: Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar onderwijsniveau en etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Uit figuur 3.2 wordt duidelijk dat een bovengemiddeld groot deel van de Antilliaans-Nederlandse jongeren in Nijmegen praktijkonderwijs volgt (10,3 procent). Ook het deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren dat praktijkonderwijs volgt (5,5 procent) is hoger dan gemiddeld (2,9 procent). Het praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen die niet in staat zijn om een diploma te behalen in het vmbo. Het beoogt de leerlingen op te leiden voor zeer eenvoudig werk op de arbeidsmarkt. Stages zijn daarbij een essentieel onderdeel.

⁸ Leerlingen in het speciaal onderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een functiebeperking (zie schema 3.1). Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

Binnen het vmbo volgen Antilliaans-Nederlandse jongeren veel vaker dan alle andere groepen de lagere leerweg (de basisberoepsgerichte leerweg) van het vmbo (12,3 procent). Ook onder jongeren van Marokkaanse herkomst is het aandeel vmbo-ers in de lagere leerweg met 15,5 procent groter dan onder de totale groep leerlingen uit Nijmegen (6,5 procent).

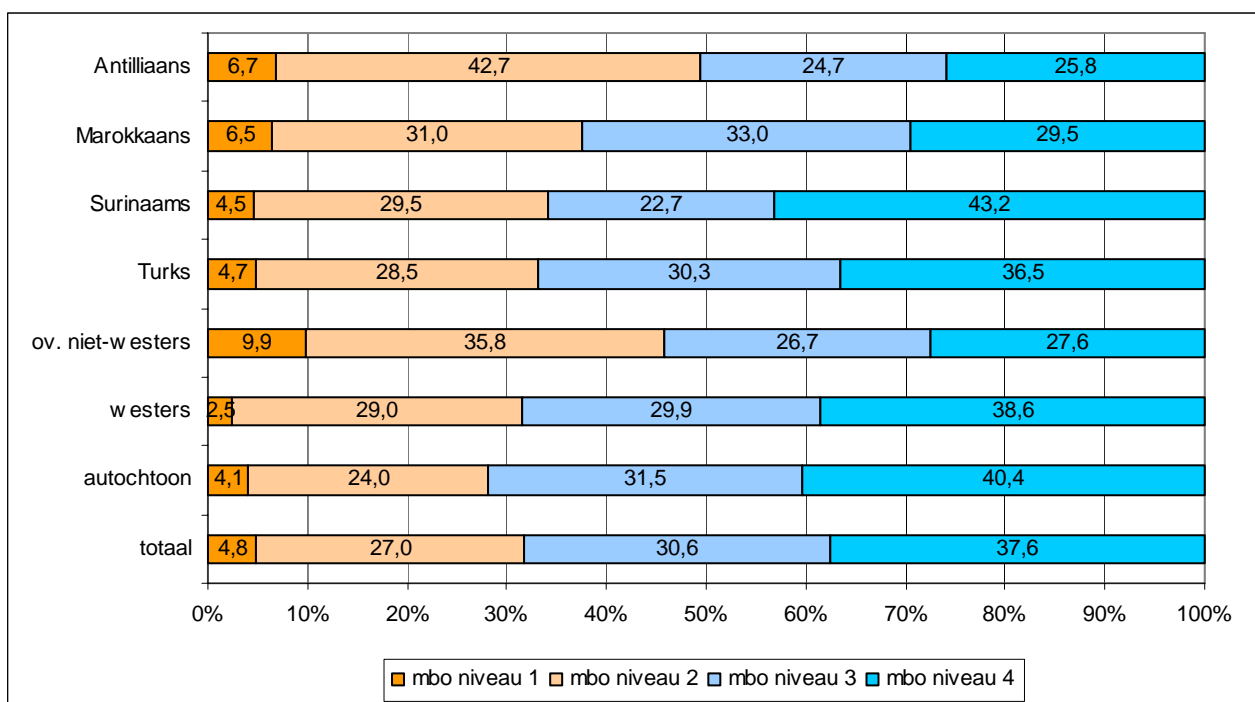
We zien verder dat van de totale groep vo-leerlingen van 12 t/m 22 jaar uit Nijmegen 16,9 procent in de bovenbouw van de havo zit en 21,3 procent in de bovenbouw van het vwo. Onder Marokkaans-Nederlandse jongeren liggen deze percentages lager, namelijk op respectievelijk 14,0 en 4,8 procent. Antilliaans-Nederlandse leerlingen doen ten opzichte van Marokkaans-Nederlandse leerlingen iets vaker vwo, maar blijven ook achter bij de totale groep leerlingen uit Nijmegen. Van de Antilliaans-Nederlandse leerlingen volgt 11,0 procent de bovenbouw van de havo en 13,0 procent de bovenbouw van het vwo.

3.3.2 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse deelnemers in het mbo

Figuur 3.3 heeft betrekking op de 12 t/m 22-jarige schoolgaande jongeren in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal leerlingen dat ouder is dan 22 jaar. Deze blijven hier buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn.

Figuur 3.3 laat zien dat Antilliaans-Nederlandse deelnemers aan het mbo iets vaker dan gemiddeld een assistent-opleiding (niveau 1) (6,7 procent) volgen. De Antilliaans-Nederlandse leerlingen zijn in vergelijking met het gemiddelde oververtegenwoordigd op het mbo niveau 2 (basisberoepsopleiding) (42,7 procent tegenover 27,0 procent gemiddeld). Van de Antilliaanse Nederlanders in het mbo volgt 25,8 procent een opleiding op het hoogste niveau, namelijk een middenkader- of specialistenopleiding. Antilliaanse Nederlanders blijven daarmee achter bij het gemiddelde in Nijmegen.

Het niveau waarop Marokkaans-Nederlandse deelnemers mbo onderwijs volgen komt ongeveer overeen met dat van de Antilliaanse Nederlanders; 6,5 procent volgt een assistent-opleiding, dat wil zeggen een opleiding op het laagste niveau binnen het mbo. Verder volgt 29,5 procent van de Marokkaans-Nederlandse deelnemers een mbo-opleiding op niveau 4. Dit percentage is lager dan het gemiddelde van 37,6 procent in Nijmegen.

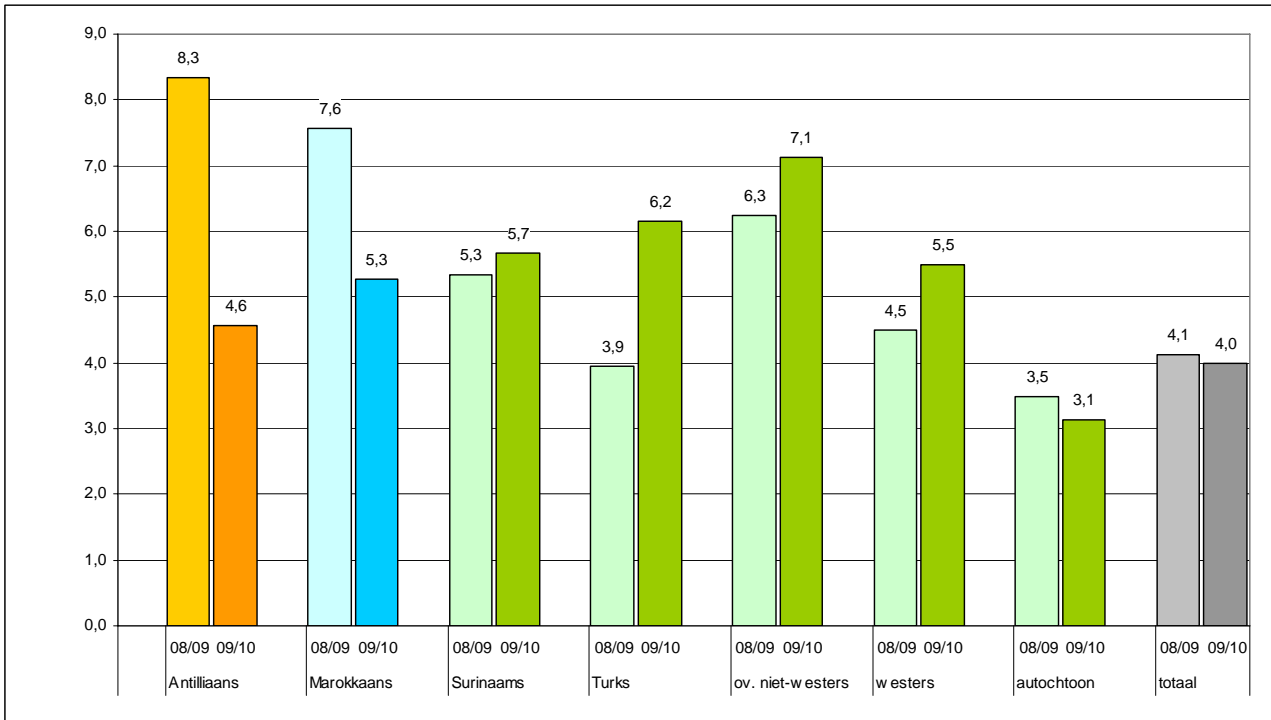

Figuur 3.3: Leerlingen (12-22 jaar) aan het mbo naar niveau en etnische herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.4 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). We bekijken het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren en relateren dit aan het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder alle jongeren in Nijmegen. We maken daarbij tevens een vergelijking tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de schooljaren 2008/2009 en 2009/2010. In figuur 3.4 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar per schooljaar opgenomen.

Figuur 3.4: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Per 1 januari 2010 wonen er in Nijmegen 10.396 jongeren van 12 t/m 22 jaar die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen (zie tabel 3.1). In het schooljaar 2009/2010 hebben er hiervan 416 (4,0 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters is iets gedaald ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 toen 4,1 procent van de jongeren zonder startkwalificatie uitstroomde.

Van de 219 Antilliaans-Nederlandse jongeren die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen hebben er 10 (4,6 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is afgenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009, toen 8,3 procent de school voortijdig verliet. Van de 455 Marokkaans-Nederlandse jongeren hebben er 24 (5,3 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is afgenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 waarin 7,6 procent de school voortijdig verliet.

Oververtegenwoordiging

Een belangrijke doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.⁹ In tabel 3.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle jongeren die voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs volgen is 4,0 procent een nieuwe voortijdig schoolverlater. Van de Antilliaans-Nederlandse jongeren heeft 4,6 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 14 procent.¹⁰ Dat is 88 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 102 procent in het schooljaar 2008/2009. Onder Antilliaans-Nederlandse schoolverlaters gaat het om een afname van 6 personen. Onder de totale groep schoolverlaters gaat het om een toename van 2 personen.

Van de Marokkaans-Nederlandse jongeren heeft 5,3 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 32 procent. In het vorige schooljaar was de oververtegenwoordiging 52 procentpunten hoger (84 procent). Onder Marokkaans-Nederlandse schoolverlaters gaat het om een afname van 11 personen.

Tabel 3.1: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	08-09	09-10	verschil	08-09	09-10	verschil	08-09	09-10	verschil
leerlingen vo/mbo 12 t/m 22 jaar	192	219		463	455		10.058	10.396	
nieuw voortijdig schoolverlaten (N)	16	10	-6	35	24	-11	414	416	2
nieuw voortijdig schoolverlaten (%)	8,3	4,6	-3,7	7,6	5,3	-2,3	4,1	4,0	-0,1
oververtegenwoordiging (%)	102	14	-88	84	32	-52	nvt	nvt	nvt

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b3.3 en b3.4 in de bijlage wordt het aantal, het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

⁹ Een rekenvoorbeeld: als van alle jongeren in de gemeente 5% de school voortijdig verlaat en van de jongeren in de herkomstgroep 7,5% dan is de oververtegenwoordiging: $((7,5-5)/5)*100=50\%$

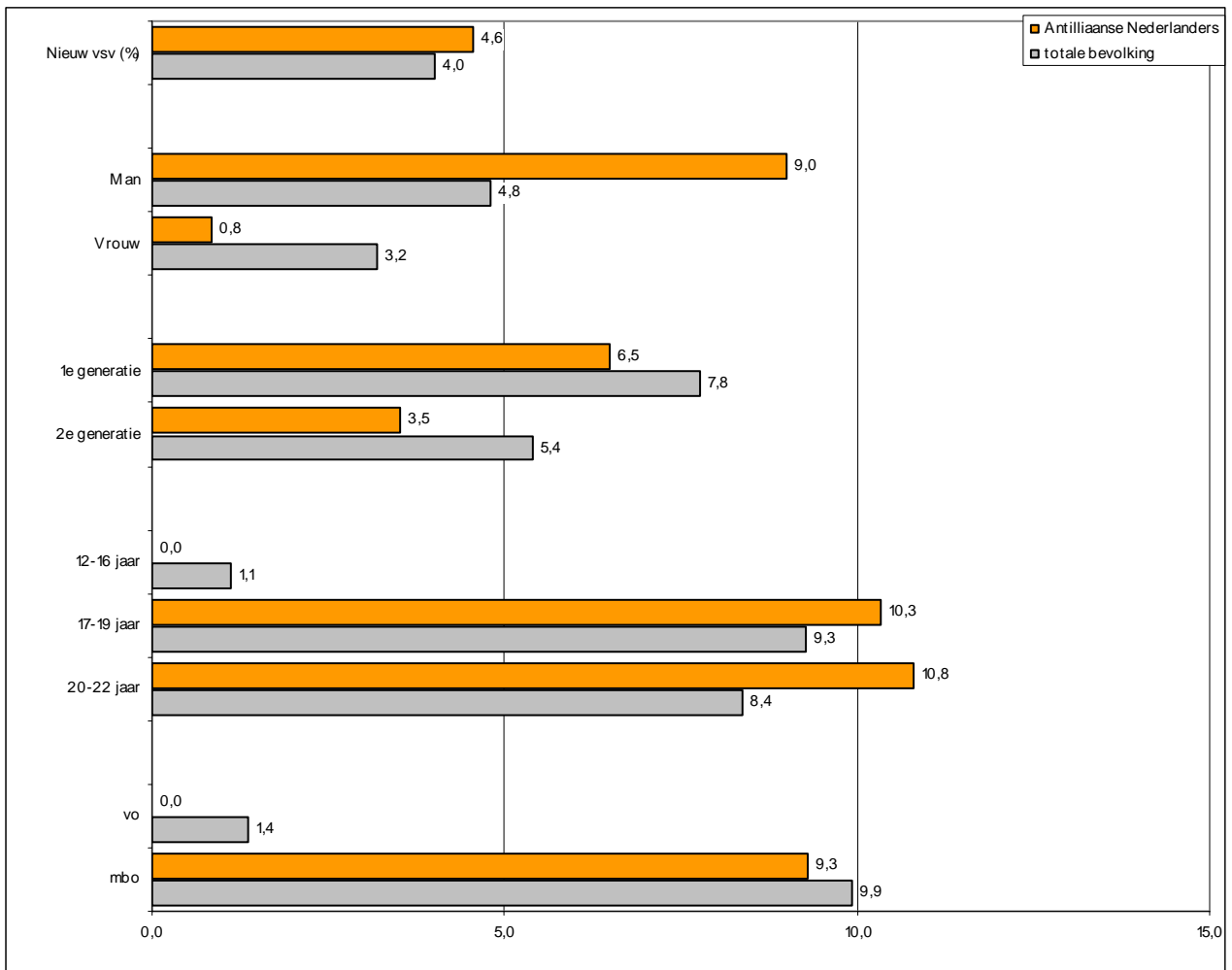
¹⁰ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

3.4.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters naar achtergrondkenmerken

In figuur 3.5a en 3.5b splitsen we de vsv cijfers uit naar geslacht, generatie en leeftijd.

We zien dat voortijdig schoolverlaters vooral onder 17 t/m 19-jarigen (10,3 procent) en 20 t/m 22-jarigen (10,8 procent) voorkomt. Onder de Marokkaans-Nederlandse leerlingen van 12 t/m 16 jaar waren in 2010 geen vsv-ers. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters onder de eerste generatie is groter dan onder de tweede generatie en onder jongens veel groter dan onder meisjes. Onder Antilliaans-Nederlandse jongens is het aandeel voortijdig schoolverlaters 9,0 procent onder de Antilliaans-Nederlandse vrouwen is het 0,8 procent. Van de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is 6,5 procent vsv-er, van de tweede generatie is 3,5 procent vsv-er.

Onderwijs

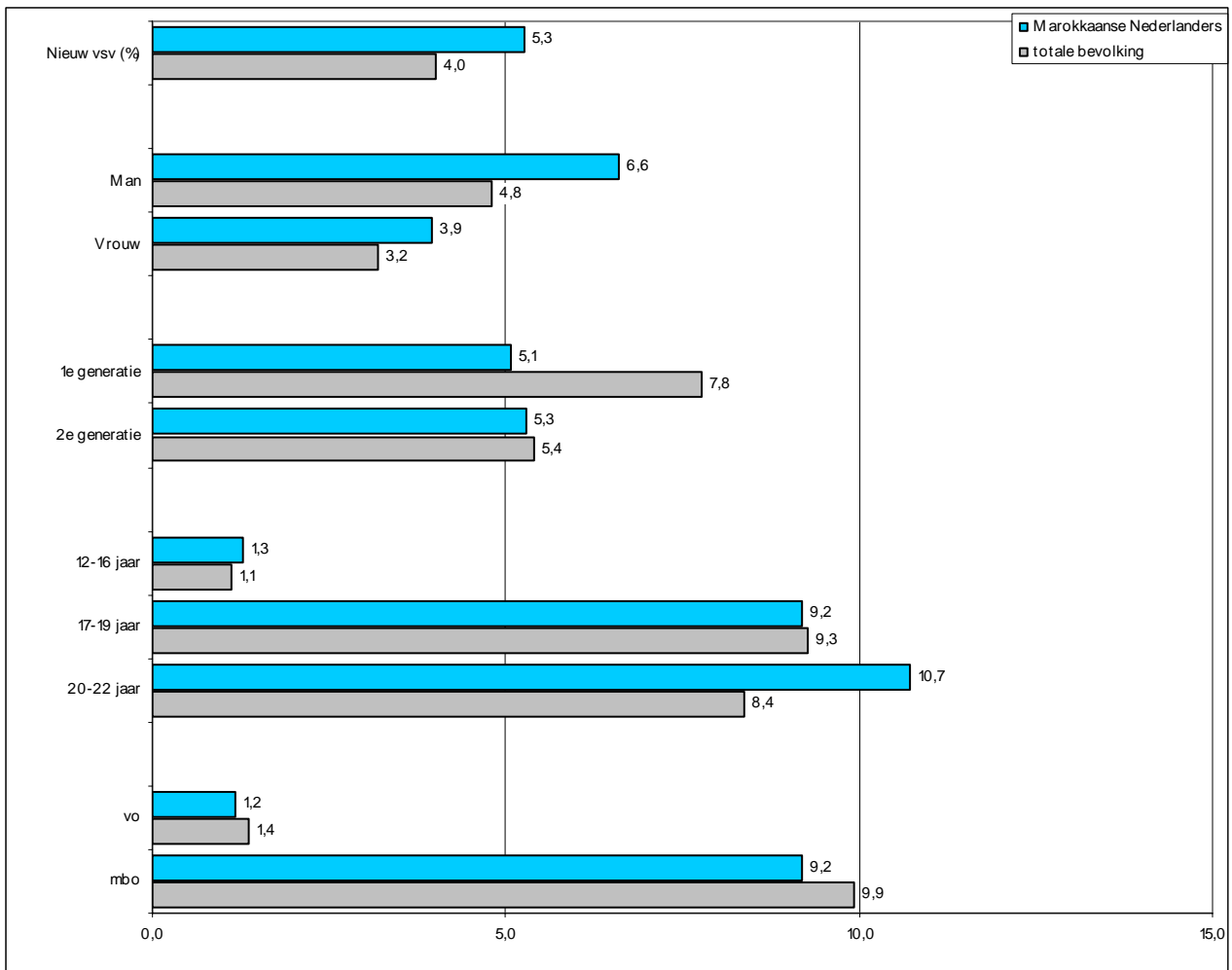

Figuur 3.5a: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Antilliaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Onder Marokkaans-Nederlandse jongens is het aandeel vsv-ers groter dan onder meisjes (respectievelijk 6,6 procent versus 3,9 procent) (zie figuur 3.5b). Het aandeel vsv-ers is onder de eerste en tweede generatie ongeveer gelijk (respectievelijk 5,1 procent versus 5,3 procent).

Onder Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel voortijdig schoolverlaters met name onder de 20-22-jarigen (10,7 procent) relatief hoog.

Figuur 3.5b: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Marokkaanse Nederlanders, naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Hoofdstuk 4 **Arbeid en Uitkering**

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de arbeids- en uitkeringsituatie van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking. In paragraaf 4.2 wordt allereerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en databronnen. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 gerapporteerd over het aandeel niet-werkende werkzoekenden. Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is landelijk gezien hoger dan in de totale bevolking. Het reduceren van de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op dit terrein is een belangrijke doelstelling van het beleid gericht op Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. In paragraaf 4.4 doen we een soortgelijke analyse voor het aandeel uitkeringsontvangers onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders.

4.2 Gebruikte begrippen en databronnen

Niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 4.3 rapporteren we over niet-werkende werkzoekenden (NWW) in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar. Een niet-werkende werkzoekende is gedefinieerd als een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. In paragraaf 4.4 gaan we in op personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en/of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze

werknemers, respectievelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAW en IOAZ).¹¹

Veelal wordt gerapporteerd over het percentage niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers. Deze percentages zijn berekend door het aantal NWW-ers (respectievelijk het aantal uitkeringsontvangers) te delen door het aantal personen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en te vermenigvuldigen met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

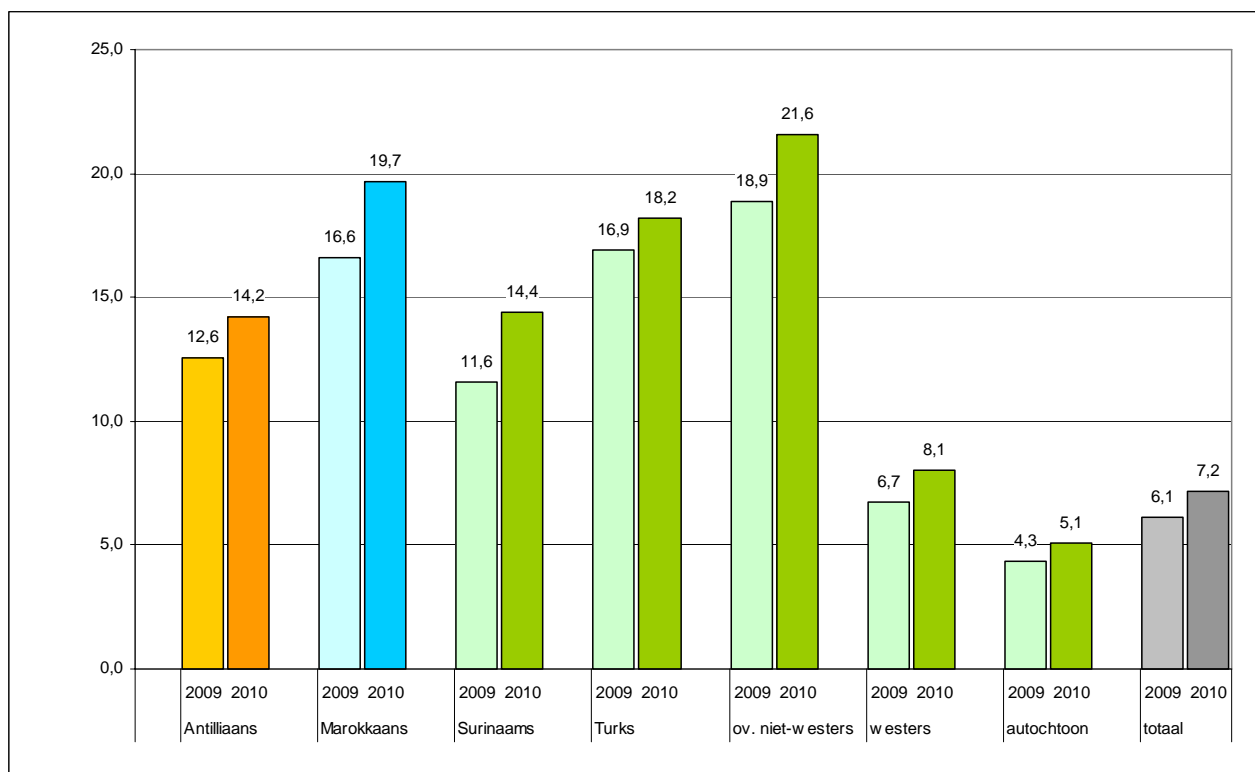
4.3 Werkzoekenden

In figuur 4.1a is het aandeel werkzoekenden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar in 2009 en 2010 opgenomen. Per 1 januari 2010 wonen in Nijmegen 117.667 personen van 15 t/m 64 jaar. Daarvan staan er 8.464 (7,2 procent) als niet-werkende werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven (zie ook tabel 4.1). Het aandeel niet-werkende werkzoekenden is gestegen ten opzichte van 2009. Toen stond 6,1 procent van de 15 t/m 64-jarigen als niet-werkende werkzoekende ingeschreven.

Van de 1.510 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 215 (14,2 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is toegenomen ten opzichte van 2009, toen 12,6 procent als niet-werkende werkzoekende stond ingeschreven.

Van de 2.250 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 443 (19,7 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Dit aandeel is groter dan het percentage van 16,6 in 2009.

¹¹ In een paar gemeenten zijn ook enkele personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) in het bestand opgenomen. Deze blijven in de navolgende analyses buiten beschouwing.

Figuur 4.1a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel niet-werkende werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is hoger dan in de totale bevolking van Nijmegen. Een doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse niet-werkende werkzoekenden. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel werkzoekenden in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹² In tabel 4.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 64-jarigen en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven voor de afgelopen twee jaar. Van alle 15 t/m 64-jarigen is 7,2 procent werkzoekend. Van de Antilliaanse Nederlanders in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar is 14,2 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden ten

¹² Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 8% al werkzoekende staat ingeschreven en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 10% dan is de oververtegenwoordiging: $((10-8)/8)*100=25\%$

opzichte van de totale bevolking is 98 procent.¹³ Dat is 6 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 104 procent in 2009. Onder de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 29 personen, onder de totale groep werkzoekenden om een toename van 1.279 personen. Van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders is 19,7 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is 174 procent. Dat is 4 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 170 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 78 personen.

Tabel 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	1.480	1.510		2.201	2.250		116.834	117.667	
werkzoekenden	186	215	29	365	443	78	7.185	8.464	1279
% werkzoekenden	12,6	14,2	1,6	16,6	19,7	3,1	6,1	7,2	1,1
oververtegenwoordiging	104	98	-6	170	174	4	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

¹³ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

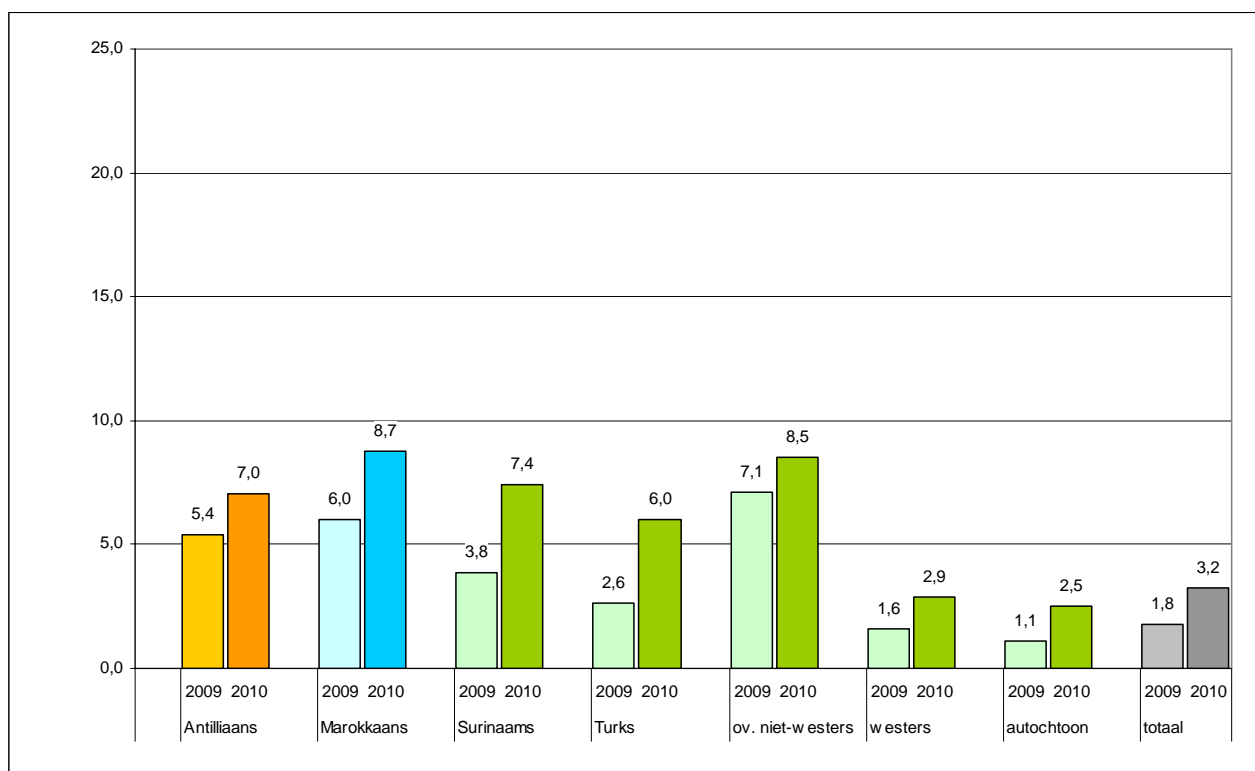
Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met het aandeel werkzoekenden onder alle jongeren in Nijmegen. Als we figuur 4.1a vergelijken met figuur 4.1b zien we dat het aandeel werkzoekenden onder jongeren van 15 t/m 24 jaar lager is dan onder ouderen.

Er wonen 28.278 jongeren van 15 t/m 24 jaar in Nijmegen (zie ook tabel 4.2). Daarvan staan er 916 (3,2 procent) als werkzoekende geregistreerd. Het aandeel werkzoekende jongeren is toegenomen in vergelijking met 2009. Toen was 1,8 procent als werkzoekende ingeschreven (zie figuur 4.1b).

Van de 454 Antilliaanse Nederlanders jongeren zijn er 32 (7,0 procent) werkzoekend. In 2009 was het percentage werkzoekenden lager, namelijk 5,4 procent.

Van de 618 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 24 jaar zijn er 54 (8,7 procent) werkzoekend. In 2009 was dit 6,0 procent. Ook onder Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel werkzoekenden afgelopen jaar gestegen.

Figuur 4.1b: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren ten opzichte van de totale groep jongeren is 118 procent. Dit is 88 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 206 procent in 2009. Onder de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een toename van 8 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 430 personen.

De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking komt voor Nijmegen uit op 170 procent. Dat is 71 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 241 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een toename van 16 personen.

Tabel 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	446	454		635	618		27.658	28.278	
werkzoekenden	24	32	8	38	54	16	486	916	430
% werkzoekenden	5,4	7,0	1,6	6,0	8,7	2,7	1,8	3,2	1,4
oververtegenwoordiging	206	118	-88	241	170	-71	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In de tabellen b4.5 en b4.6 in de bijlage wordt het aantal en het percentage werkzoekenden en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

4.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden naar achtergrondkenmerken

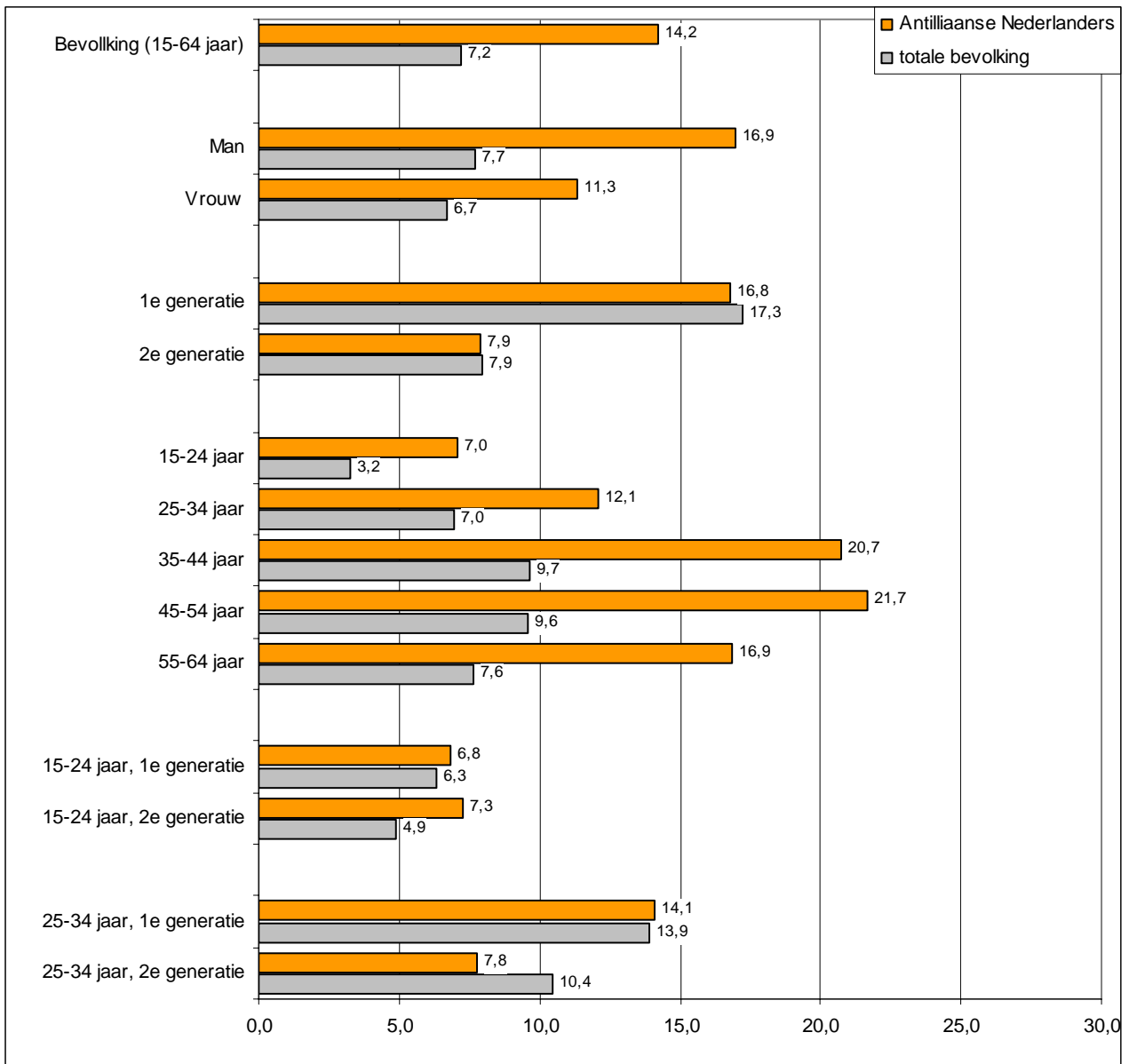
In figuur 4.2a en 4.2b wordt het aandeel bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven werkzoekenden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie (zie ook tabel b4.1 in de bijlage). In figuur 4.2a zien we dat van de Antilliaans-Nederlandse mannen een iets groter deel (16,9 procent) werkzoekend is dan van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen (11,3 procent).

Het percentage werkzoekenden onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is met 16,8 procent veel hoger dan onder de tweede generatie (7,9 procent).

Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is gemiddeld genomen jonger (zie figuur 2.5a) en het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. Als we hiervoor corrigeren door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen blijkt er onder 15-24-jarigen weinig verschil te zijn tussen de eerste en tweede generatie (respectievelijk 6,8 en 7,3 procent). In de groep van 25-34 jarigen is het aandeel werkzoekenden onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders wel hoger dan onder de tweede generatie Antilliaanse Nederlanders (respectievelijk 14,1 en 7,8 procent).

Over het algemeen geldt dat het percentage werkzoekenden toeneemt naar mate de leeftijd stijgt. Pas onder de 55 t/m 64-jarigen neemt het percentage iets af. Onder Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden zien we een soortgelijk beeld.

Het aandeel werkzoekende Antilliaans-Nederlandse jongeren van 15 t/m 24 jaar (7,0 procent) is ruim twee keer zo hoog als het gemiddelde van 3,2 procent. In de leeftijdsgroep van 45-54 jaar is het percentage werkzoekenden het hoogst (21,7 procent). Het percentage werkzoekenden onder Antilliaanse Nederlanders is voor elke leeftijdscategorie hoger dan het gemiddelde in Nijmegen.

Figuur 4.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

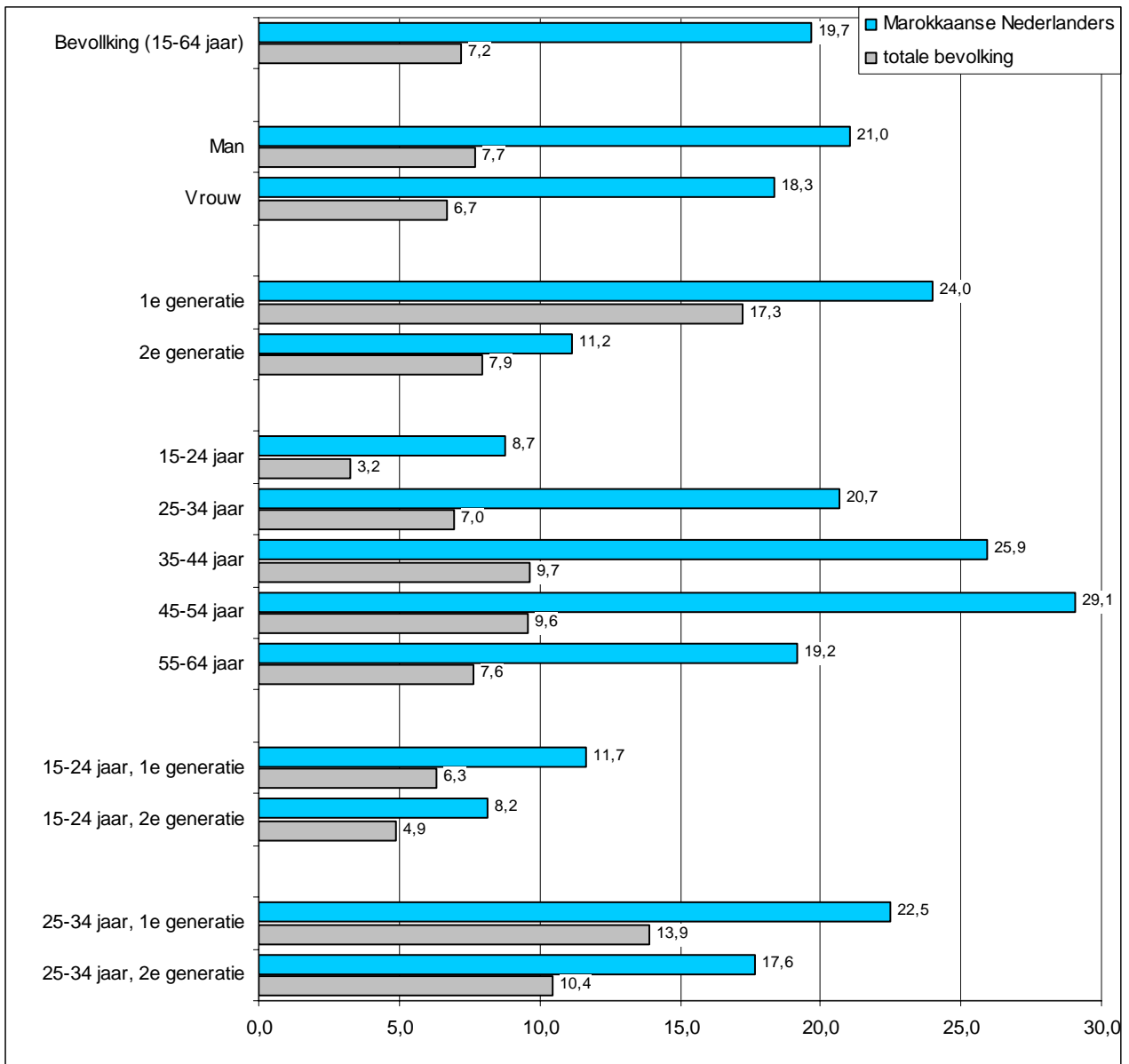
Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In figuur 4.2b zien we dat het percentage werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse mannen iets hoger ligt dan onder Marokkaans-Nederlandse vrouwen (respectievelijk 21,0 procent en 18,3 procent).

Bij de Marokkaanse Nederlanders is het percentage werkzoekenden, net als bij de Antilliaanse Nederlanders, onder de eerste generatie veel hoger dan onder de tweede generatie (24,0 versus 11,2 procent). Dit kan voor een deel het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Marokkaanse Nederlanders is gemiddeld genomen veel jonger (zie figuur 2.5b) en het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. Als we hiervoor corrigeren door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen blijft er ook na correctie een verschil bestaan tussen eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. Onder 15 t/m 24-jarigen afkomstig van de eerste generatie is 11,7 procent werkzoekend. Onder 15 t/m 24-jarigen uit de tweede generatie is dit 8,2 procent. In de groep van 25 t/m 34-jarigen is het aandeel werkzoekenden onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders 22,5 procent, onder tweede Marokkaanse Nederlanders bedraagt dit percentage 17,6 procent.

Het aandeel werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 15 t/m 24 jaar is met 8,7 procent veel hoger dan onder de totale bevolking van Nijmegen (3,2 procent). Over het algemeen geldt dat het percentage werkzoekenden tot het 54^e levensjaar toeneemt. Onder de 55 t/m 64-jarigen neemt het percentage iets af.

Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden zien we een soortgelijk beeld. Het hoogste aandeel werkzoekenden vinden we onder de 45 t/m 54-jarige Marokkaanse Nederlanders (29,1 procent). Dit percentage ligt ver boven het gemiddelde van de totale groep 45 t/m 54-jarigen (9,6 procent).

Figuur 4.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Kenmerken van werkzoekenden

In tabel b4.3 in de bijlage wordt stilgestaan bij enkele andere kenmerken van de werkzoekenden, namelijk; duur, fasering, opleidingsniveau en beroepsniveau.

We zien hier dat van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden ruim een derde (37,2 procent) korter dan 6 maanden werkzoekend is. Dit is iets meer dan het gemiddelde van de totale groep werkzoekenden in Nijmegen (35,8 procent).

Onder Marokkaanse Nederlanders ligt dit percentage op 29,3 procent.

Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden zijn vaak lager of vmbo opgeleid dan

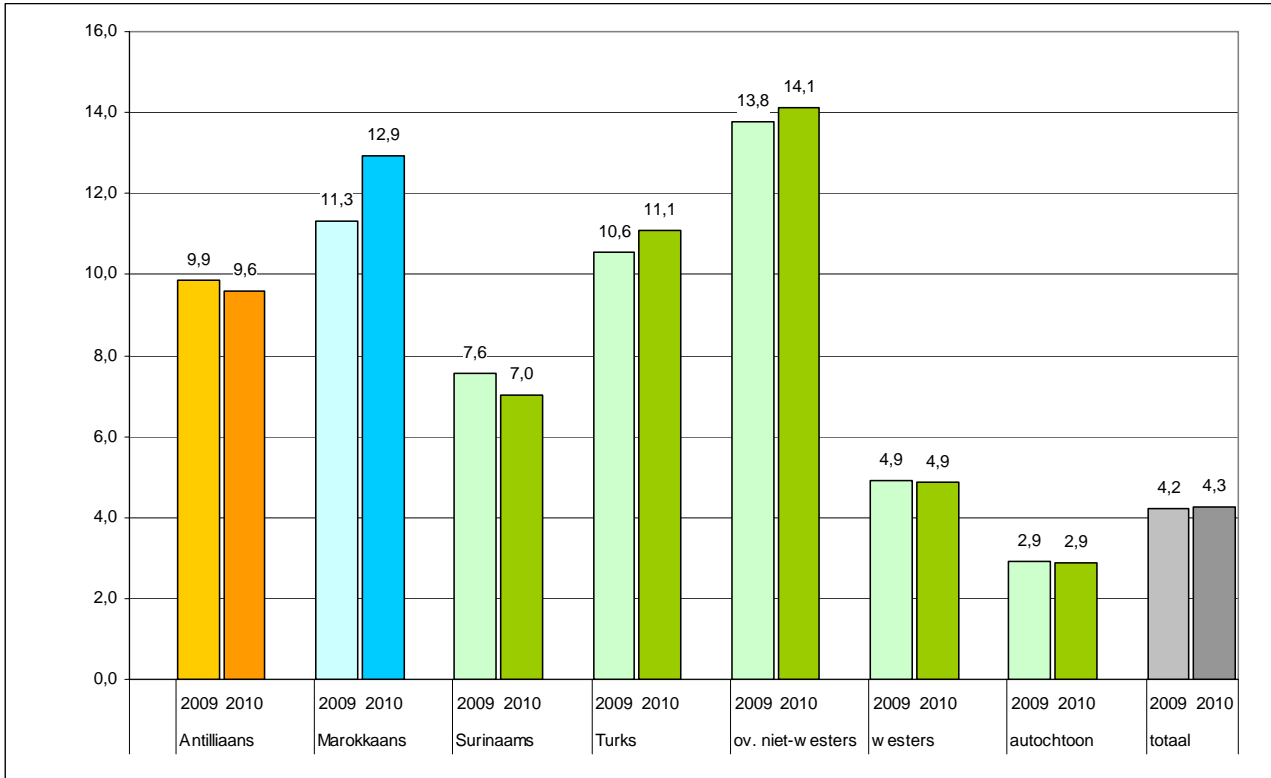
de gemiddelde werkzoekende (49,2 procent). Ook zoeken ze veel vaker werk op een elementair niveau dan de gemiddelde werkzoekende in Nijmegen (46,1 procent tegen 29,2 procent gemiddeld). Bij de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden heeft een bovengemiddeld deel van de werkzoekenden een vmbo opleiding (42,3 procent versus 26,2 procent gemiddeld).

4.4 Uitkeringen

In deze paragraaf staan personen die afhankelijk zijn van een uitkering centraal. Van de 117.667 inwoners in Nijmegen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar zijn er 5.026 (4,3 procent) afhankelijk van een uitkering in het kader van de WWB, WIJ of de IOA (zie figuur 4.3a en tabel 4.3). In 2009 was 4,2 procent van de 15-64-jarigen afhankelijk van een uitkering. Het aandeel personen dat afhankelijk is van een uitkering is dus iets gestegen ten opzichte van 2009.

Van de 1.510 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar ontvangen er 145 (9,6 procent) een uitkering. Het aandeel uitkeringsafhankelijke Antilliaanse Nederlanders is lager dan in 2009. Toen was 9,9 procent van de 15 t/m 64-jarige Antilliaanse Nederlanders afhankelijk van een uitkering.

Van de 2.250 Marokkaanse Nederlanders krijgen er 291 (12,9 procent) een uitkering. De uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaanse Nederlanders is gestegen ten opzichte van 2009, toen 11,3 procent afhankelijk was van een uitkering.

Figuur 4.3a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders dat afhankelijk is van een uitkering is groter dan van de totale bevolking van Nijmegen. Een doelstelling van het beleid is om deze oververtegenwoordiging te verminderen. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders met een uitkering afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹⁴ In tabel 4.3 is per herkomstgroep het aantal en aandeel uitkeringsontvangers onder 15 t/m 64-jarigen en de oververtegenwoordiging weergegeven. In 2010 is van alle 15 t/m 64-jarigen 4,3 procent afhankelijk van een uitkering. Onder Antilliaanse Nederlanders in deze leeftijdscategorie is de uitkeringsafhankelijkheid 9,6 procent. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers bedraagt 125 procent.¹⁵ In 2009 was de oververtegenwoordiging 8 procentpunt hoger dan in 2010. In 2009

¹⁴ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 6% afhankelijk is van een uitkering en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 12% dan is de oververtegenwoordiging: $((12-6)/6)*100=100\%$

¹⁵ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

bedroeg de oververtegenwoordiging 133 procent. Bij de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een afname van 1 persoon, onder de totale groep om een toename van 90 personen.

In 2010 ontvangt 12,9 procent van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders een uitkering. De oververtegenwoordiging komt in 2010 uit op 203 procent, dat is 35 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 168 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 42 personen.

Tabel 4.3: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	1.480	1.510		2.201	2.250		116.834	117.667	
uitkeringen (N)	146	145	-1	249	291	42	4.936	5.026	90
uitkeringen (%)	9,9	9,6	-0,3	11,3	12,9	1,6	4,2	4,3	0,1
oververtegenwoordiging (%)	133	125	-8	168	203	35	nvt	nvt	nvt

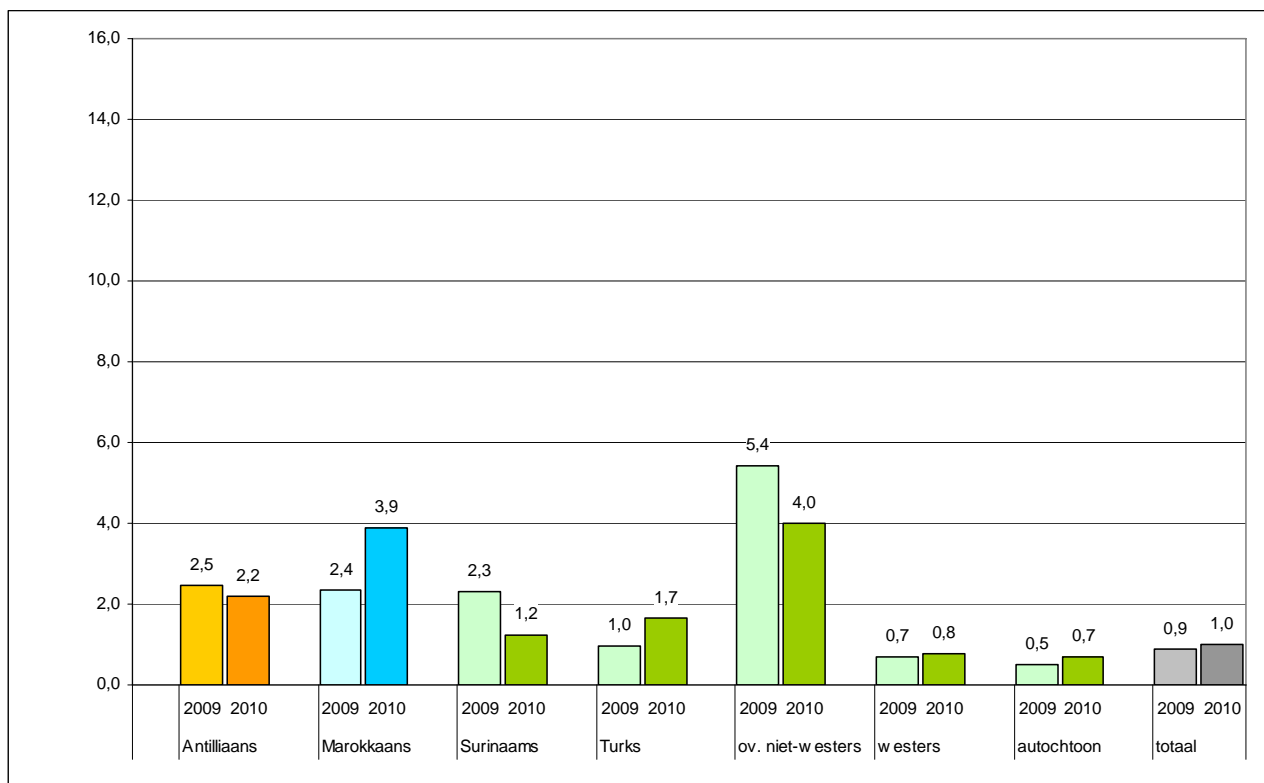
Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar de mate van uitkeringsafhankelijkheid van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met de uitkeringsafhankelijkheid van alle jongeren in Nijmegen.

Als we figuur 4.3b vergelijken met figuur 4.3a, blijkt dat de uitkeringsafhankelijkheid van 15 t/m 24 jarige jongeren veel kleiner is dan van 15 t/m 64 jarigen. Er zijn in Nijmegen 28.278 jongeren. Daarvan ontvangen er 288 (1,0 procent) een uitkering. Dit betekent een lichte toename in vergelijking met 2009 toen 0,9 procent van de jongeren een uitkering ontving.

Van de 454 Antilliaans-Nederlandse jongeren zijn 10 (2,2 procent) afhankelijk van een uitkering. Dat was in 2009 2,5 procent. Van de 618 Marokkaans-Nederlandse jongeren krijgen 24 (3,9 procent) een uitkering. We zien dat het percentage Marokkaans-Nederlandse jongeren ten opzichte van 2009 toegenomen is. Toen ontving 2,4 procent van de Marokkaans-Nederlandse jongeren een uitkering.

Figuur 4.3b: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.4 is het aantal en aandeel uitkeringsontvangers en het oververtegenwoordigingpercentage onder 15 t/m 24-jarigen weergegeven. De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers komt voor 2010 uit op 116 procent. Dat is 59 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 175 procent in 2009. Onder de jonge Antilliaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een afname van 1 persoon, onder de totale groep jongeren om een toename van 40 personen. Voor de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is de oververtegenwoordiging 281 procent, dat is 118 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 163 procent in 2009. Onder jonge Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 9 personen.

Tabel 4.4: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	446	454		635	618		27.658	28.278	
uitkeringen (N)	11	10	-1	15	24	9	248	288	40
uitkeringen (%)	2,5	2,2	-0,3	2,4	3,9	1,5	0,9	1,0	0,1
oververtegenwoordiging (%)	175	116	-59	163	281	118	nvt	nvt	nvt

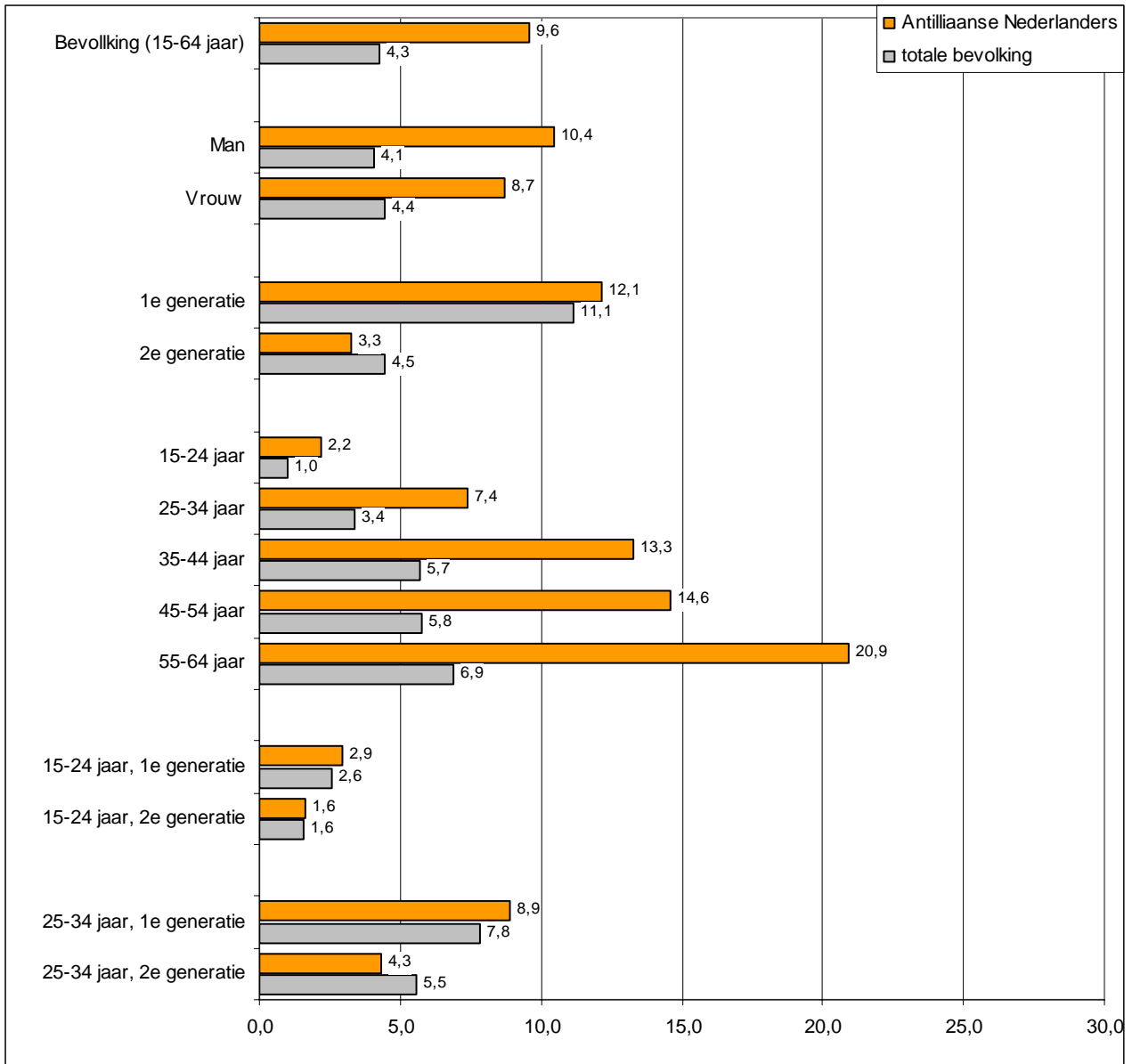
Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

In de tabellen b4.7 en b4.8 in de bijlage wordt het aantal en het percentage uitkeringsontvangers en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

4.4.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.4a zien we dat Antilliaans-Nederlandse mannen iets vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Antilliaans-Nederlandse vrouwen en dat de uitkeringsafhankelijkheid onder ouderen veel groter is dan onder jongeren. Verder zien we dat de tweede generatie veel minder vaak afhankelijk is van een uitkering dan de eerste generatie (zie figuur 4.4a). Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en het aandeel uitkeringsontvangers onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden

leeftijdsgroepen. Als we hiervoor corrigeren zien we dat het verschil tussen de generaties binnen de leeftijdsgroep 15-24 jaar afneemt (respectievelijk 2,9 en 1,6 procent). Het aandeel uitkeringsontvangers onder 25-34-jarigen blijft groter onder de eerste generatie dan onder de tweede generatie Antilliaanse Nederlanders (respectievelijk 8,9 en 4,3 procent).

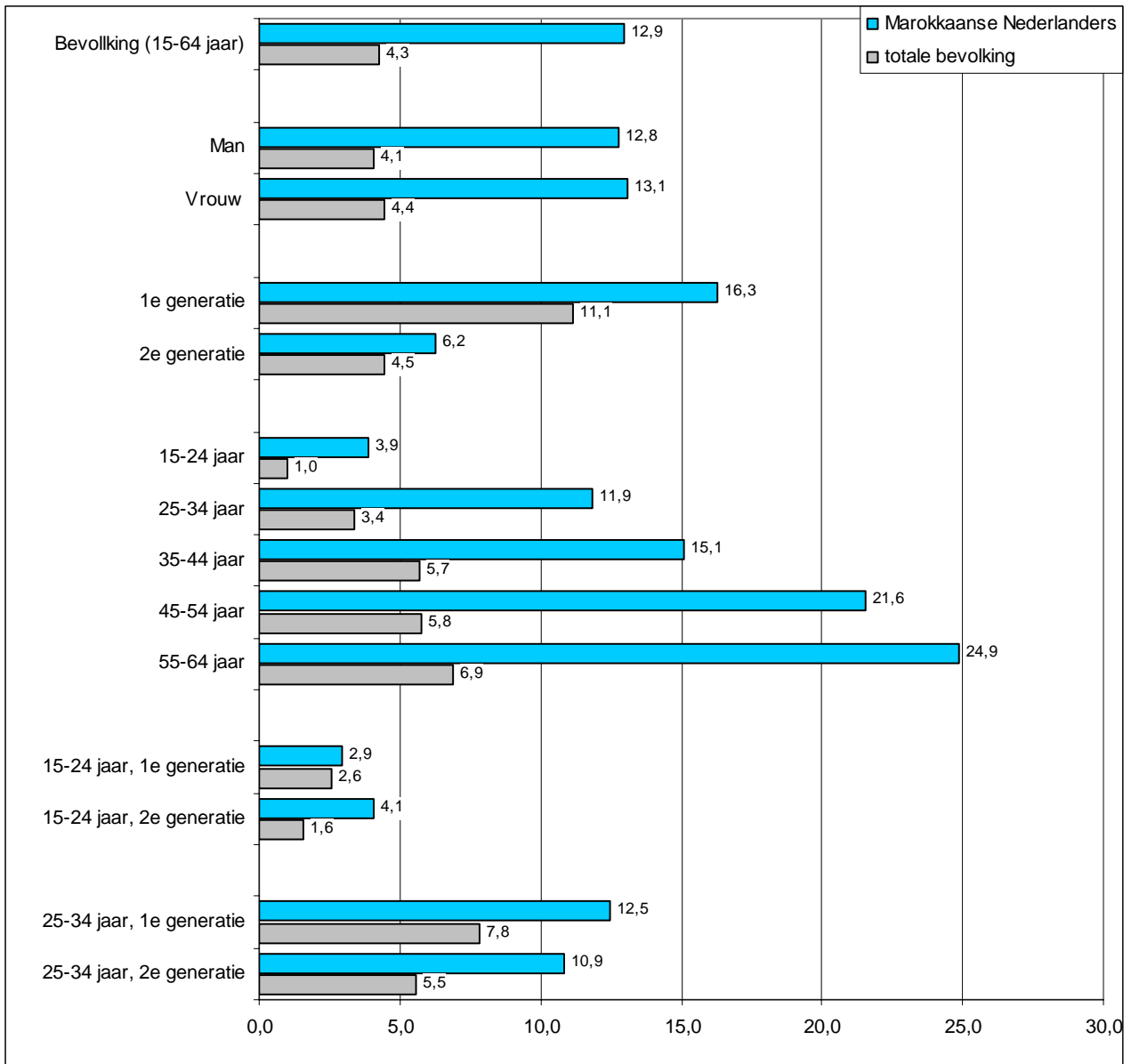
Figuur 4.4a: Aandeel Antilliaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Uit figuur 4.4b blijkt dat het aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden onder mannen en vrouwen ongeveer gelijk is. 12,8 procent van de Marokkaans-Nederlandse mannen zoekt werk tegenover 13,1 procent van de Marokkaans-Nederlandse vrouwen.

Evenals bij alle andere bevolkingsgroepen is de uitkeringsafhankelijkheid onder Marokkaans-Nederlandse ouderen veel groter dan onder Marokkaans-Nederlandse jongeren.

Verder blijkt dat de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders uit Nijmegen veel minder vaak afhankelijk van een uitkering is dan de eerste generatie. Dit is deels het gevolg van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. Na leeftijdscorrectie zijn de verschillen tussen Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers kleiner geworden. Het aandeel uitkeringsontvangers onder 15-25-jarigen afkomstig uit de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders (2,9 procent) ligt iets lager dan onder de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders (4,1 procent). In de opvolgende leeftijdsgroep van 25 t/m 34 jaar is het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de eerste generatie (12,5 procent) en de tweede generatie (10,9 procent) omgekeerd.

Figuur 4.4b: Aandeel Marokkaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Kenmerken van uitkeringsontvangers

In tabel b4.4 in de bijlage worden ook cijfers gepresenteerd over de uitkeringsduur. We zien daar dat van de Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers iets minder dan de helft (45,1 procent) al meer dan vijf jaar afhankelijk is van een uitkering. Dit geldt ook voor de totale groep uitkeringsontvangers in Nijmegen (47,1 procent). Onder de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers ligt dit percentage iets lager. Van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is 39,2 procent vijf jaar of langer afhankelijk van een uitkering.

5.1 Inleiding

Het huidige beleid richt zich tevens op het verminderen van criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in Nijmegen. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met het aandeel verdachten onder andere grote herkomstgroepen en onder de totale bevolking van Nijmegen. In paragraaf 5.2 wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. In paragraaf 5.3 wordt aandacht geschonken aan de omvang van de criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in het jaar 2010. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken en de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten in de bevolking van Nijmegen. In paragraaf 5.4 worden verdachtencijfers gepresenteerd voor de periode 2006-2010. Het gaat hier om welk deel van de per 1 januari 2010 in Nijmegen ingeschreven bevolking op enig moment in de periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van betrokkenheid bij een misdrijf. Vervolgens komt in paragraaf 5.5 de pleegcarrière aan de orde en wordt in paragraaf 5.6 ingegaan op het type misdrijven waar Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders van verdacht worden.

5.2 Gebruikte begrippen en databron

Verdachten, antecedenten en misdrijven

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. We maken onderscheid tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Er wordt eerst gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter

zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt, zullen hierin meerdere wetsartikelen worden vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd. Het totaal aantal geregistreerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreerde verdachten. In paragraaf 5.5 wordt nagegaan of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Hiervoor wordt de term pleegcarrière gebruikt. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Voor verdere uitleg zie paragraaf 5.5 en de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Databron

Voor dit hoofdstuk maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden.

Cijfers 2010

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mogelijk mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). De invoering van dit systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen opgevoerd waardoor in sommige regio's ook de registratie in HKS onder tijdsdruk kwam te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In de technische toelichting is hier nader op ingegaan. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van percentages wel mogelijk is.

Koppeling

Geregistreerde verdachten in 2010 zijn op basis van het versleutelde persoonsnummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het persoonsnummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide persoonsnummer zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De gepresenteerde verdachtenpercentages en aantallen kunnen daardoor verschillen van de door de Dienst IPOL gepresenteerde cijfers. Voor meer informatie over het HKS verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

5.3 Verdachten 2010

In deze paragraaf gaan we in op verdachten van 12 jaar en ouder. Per 1 januari 2010 telt Nijmegen 144.033 inwoners van 12 jaar of ouder. In het jaar 2010 komen er hiervan 2.083 (1,4 procent) in aanraking met de politie op verdenking van een misdrijf en worden als verdachte in het HKS geregistreerd (zie figuur 5.1a en tabel 5.1). Het percentage verdachten is ten opzichte van 2009 (1,3 procent) iets gestegen.

Van de 1.692 Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar of ouder worden er 98 (5,8 procent) verdacht van een misdrijf. Dit is meer dan in 2009. Toen werd 4,9 procent verdacht van een misdrijf.

Van de 2.579 Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder worden 147 (5,7 procent) personen verdacht. Het percentage verdachten onder Marokkaanse Nederlanders is hoger dan het percentage in 2009, toen 5,2 procent werd verdacht van een misdrijf.

Figuur 5.1a: Verdachten (12 jaar en ouder), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

De oververtegenwoordiging geeft aan in welke mate het verdachtenpercentage van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders afwijkt van dat van de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel verdachten in de totale groep en het aandeel Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlandse verdachten te delen door het aandeel verdachten in de totale groep.¹⁶ In tabel 5.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten van 12 jaar en ouder en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle personen van 12 jaar en ouder staat 1,4 procent geregistreerd als verdachte. Van de Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder is 5,8 procent verdacht. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder komt uit op 300 procent.¹⁷ Dat is 33 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging in 2009 die toen 267 procent bedroeg.

¹⁶ Een rekenvoorbeeld: als van alle personen van 12 jaar en ouder in de gemeente 3% wordt verdacht en van de personen van 12 jaar en ouder in de herkomstgroep 6% dan is de oververtegenwoordiging: $((6-3)/3)*100=100\%$

¹⁷ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Onder de Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een toename van 17 personen, onder de totale groep om een toename van 160 personen. Van Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder staat 5,7 procent geregistreerd als verdachte. De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder is 294 procent, dat is 11 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging in 2009. Deze bedroeg toen 283 procent. Onder Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een toename van 17 personen.

Tabel 5.1: Personen (12 jaar en ouder) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking 12 jaar en ouder	1.641	1.692		2.519	2.579		142.865	144.033	
verdacht (N)	81	98	17	130	147	17	1.923	2.083	160
verdacht (%)	4,9	5,8	0,9	5,2	5,7	0,5	1,3	1,4	0,1
oververtegenwoordiging (%)	267	300	33	283	294	11	nvt	nvt	nvt

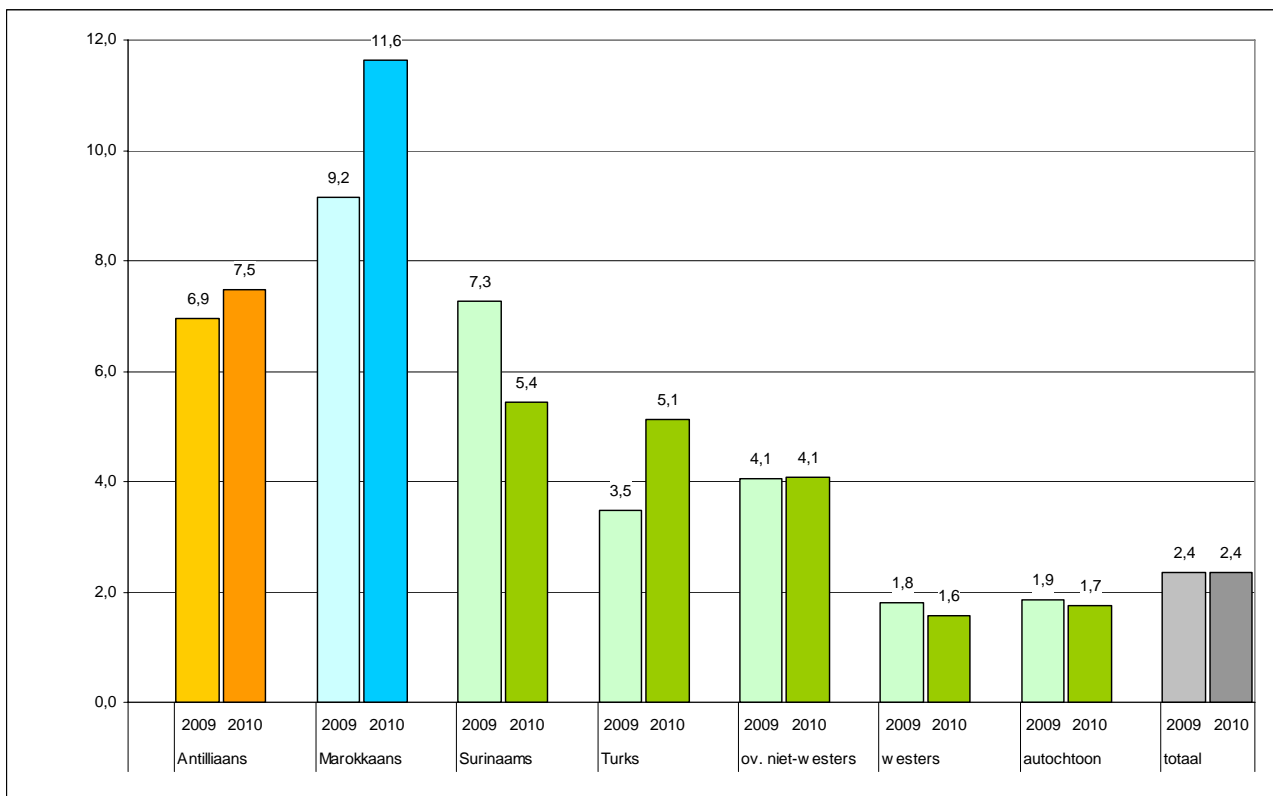
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Jongeren

In figuur 5.1b is het percentage verdachten onder jongeren opgenomen. Als we deze figuur vergelijken met figuur 5.1a zien we dat het percentage verdachten onder jongeren in het algemeen groter is dan onder ouderen. Er wonen in Nijmegen 32.927 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar (zie ook tabel 5.2). In 2010 worden er daarvan 776 verdacht, dat is 2,4 procent. Het aandeel verdachte jongeren is even groot als in 2009. Toen werd 2,4 procent van alle 12 t/m 24-jarige jongeren verdacht van een misdrijf.

Van de 549 Antilliaans-Nederlandse 12 t/m 24-jarige jongeren worden er 41 (7,5 procent) verdacht. Dat is meer dan de 6,9 procent in 2009.

Van de 790 Marokkaans-Nederlandse jongeren worden er 92 (11,6 procent) verdacht. Dat is meer dan het percentage in 2009 (9,2 procent).

Figuur 5.1b: Verdachten (12-24 jaar), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

In tabel 5.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten onder 12 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar komt uit op 217 procent. Dat is 23 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 194 procent in 2009. Onder de jonge Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een toename van 4 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 12 personen.

De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar bedraagt 394 procent. Dat is 106 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 288 procent in 2009. Onder jonge Marokkaans-Nederlandse verdachten ging het om een toename van 18 personen.

Tabel 5.2: Personen (12-24 jaar) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren 12 t/m 24 jaar	533	549		808	790		32.327	32.927	
verdacht (N)	37	41	4	74	92	18	764	776	12
verdacht (%)	6,9	7,5	0,6	9,2	11,6	2,4	2,4	2,4	0,0
oververtegenwoordiging (%)	194	217	23	288	394	106	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b5.4 en b5.5 in de bijlage wordt ook het aantal en het percentage verdachten en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

5.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse verdachten naar achtergrondkenmerken

In figuur 5.2a en 5.2b wordt het aandeel verdachten uitgesplitst naar subgroepen.

Verdachten naar geslacht

Mannen worden veel vaker verdacht dan vrouwen. Dit geldt voor zowel Antilliaanse als voor de Marokkaanse Nederlanders. Van alle vrouwen van 12 jaar en ouder in Nijmegen wordt in 2010 0,6 procent verdacht. Van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen wordt 2,8 procent verdacht en van de Marokkaans-Nederlandse vrouwen 2,1 procent. Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse vrouwen worden dus relatief vaak verdacht.

Van alle mannen in Nijmegen wordt 2,4 procent verdacht van een misdrijf, van de Antilliaans-Nederlandse mannen 8,7 procent en van de Marokkaans-Nederlandse mannen 9,1 procent.

Verdachten naar leeftijd en generatie

Van de minderjarige Antilliaanse Nederlanders wordt 5,1 procent verdacht, van de jongvolwassenen 8,8 procent en van de 25-44-jarigen 6,7 procent. Het aandeel verdachten onder de 25-44-jarige Antilliaanse Nederlanders is nauwelijks lager dan onder Antilliaans-Nederlandse minderjarigen (zie figuur 5.2a). De criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking heeft een andere opbouw. Van de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen wordt 11,1 procent verdacht, van de jongvolwassenen 12,1 procent. Onder de groep 25-44-jarige Marokkaanse Nederlanders is het percentage verdachten 3,8 procent waarmee het aanzienlijk lager is dan onder de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen (zie figuur 5.2b).

Onder Antilliaanse Nederlanders is het aandeel verdachten van de eerste generatie ongeveer gelijk aan het aandeel verdachten onder de tweede generatie (respectievelijk 6,0 en 5,3 procent). Onder Marokkaanse Nederlanders lijkt het verschil tussen de eerste en tweede generatie in het percentage verdachten op het eerste gezicht groter. Van de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is 3,3 procent verdacht, van de tweede generatie 10,1 procent. Een en ander zou echter samen kunnen hangen met het verschil in leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en, zoals eerder werd aangegeven, het aandeel verdachten onder jongeren is in het algemeen groter dan onder ouderen. Om te voorkomen dat verschillen in verdachtenpercentages tussen generaties onterecht worden toegeschreven aan een generatie-effect, terwijl er eigenlijk sprake is van een leeftijdseffect, is in figuur 5.2b de analyse ook gemaakt voor eerste en tweede generatie verdachten in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar. We zien dat het verschil tussen de generaties na de correctie voor leeftijd nog steeds bestaat. Onder Marokkaanse Nederlanders van tussen de 12 en 24 jaar afkomstig uit de eerste generatie wordt 5,9 procent verdacht. Onder jongeren van de tweede generatie is dit 12,6 procent. Het verschil is relatief gezien kleiner geworden na de correctie.

Verdachten naar onderwijsniveau en voortijdig schoolverlaten

Schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau, hebben een grotere kans om in aanraking te komen met de politie op verdenking van een

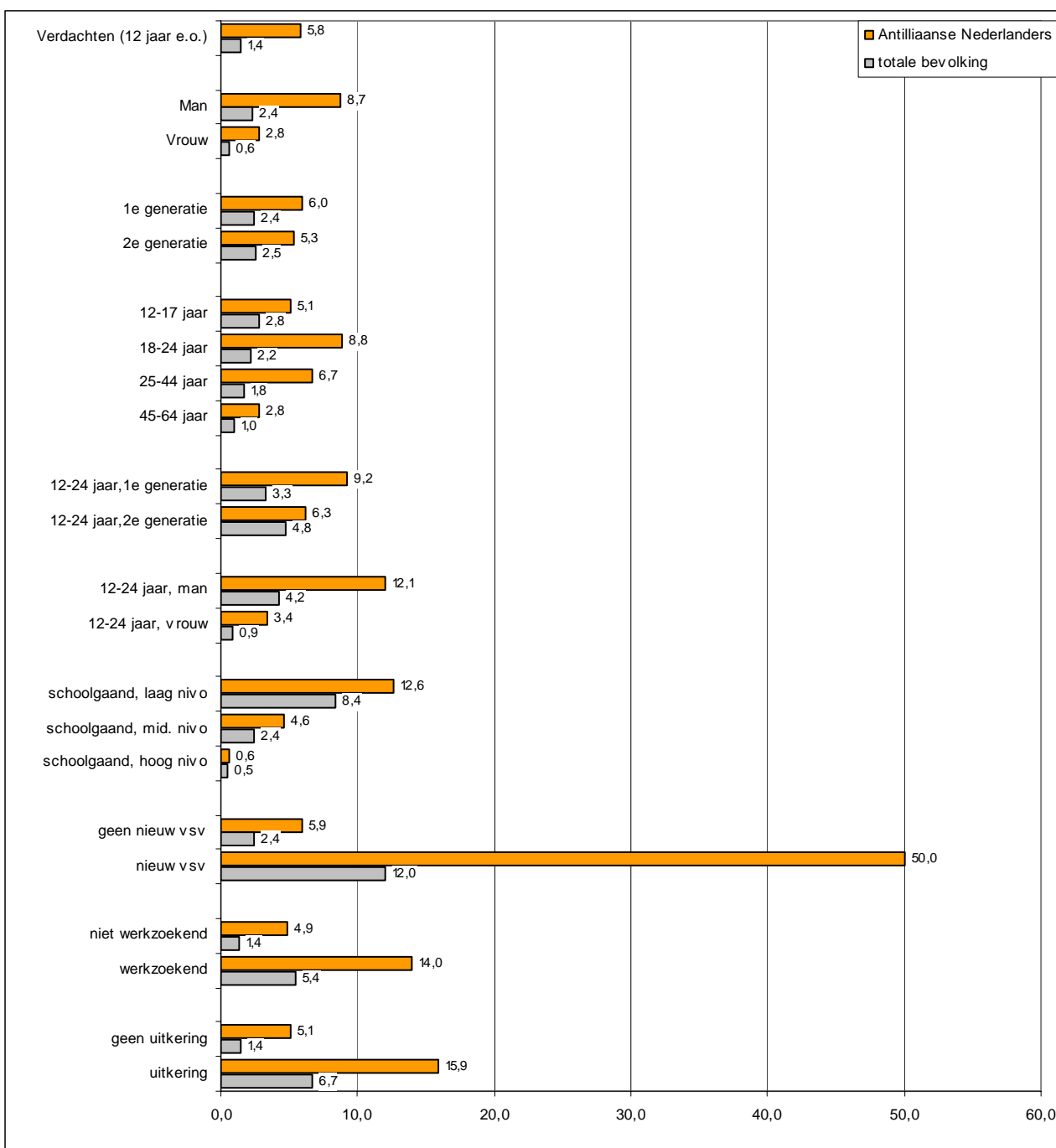
misdrijf dan jongeren die onderwijs volgen op een hoog niveau.¹⁸ Deze samenhang zien we zowel bij de totale groep als bij Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar.

Voortijdig schoolverlaters komen in het algemeen vaker in aanraking met de politie dan jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten. Van de Antilliaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 5,9 procent verdacht en van de Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters wordt de helft verdacht. Hierbij moet worden opgemerkt dat het percentage Antilliaans-Nederlandse schoolverlaters in 2010 zeer beperkt was waardoor de cijfers uit figuur 5.2a procent met zorg geïnterpreteerd moeten worden. Van de Marokkaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 11,6 procent verdacht, van de Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters een kwart. Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters komen dus veel vaker in aanraking met de politie dan Marokkaans-Nederlandse jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten.

Verdachten naar werk en uitkeringsafhankelijkheid

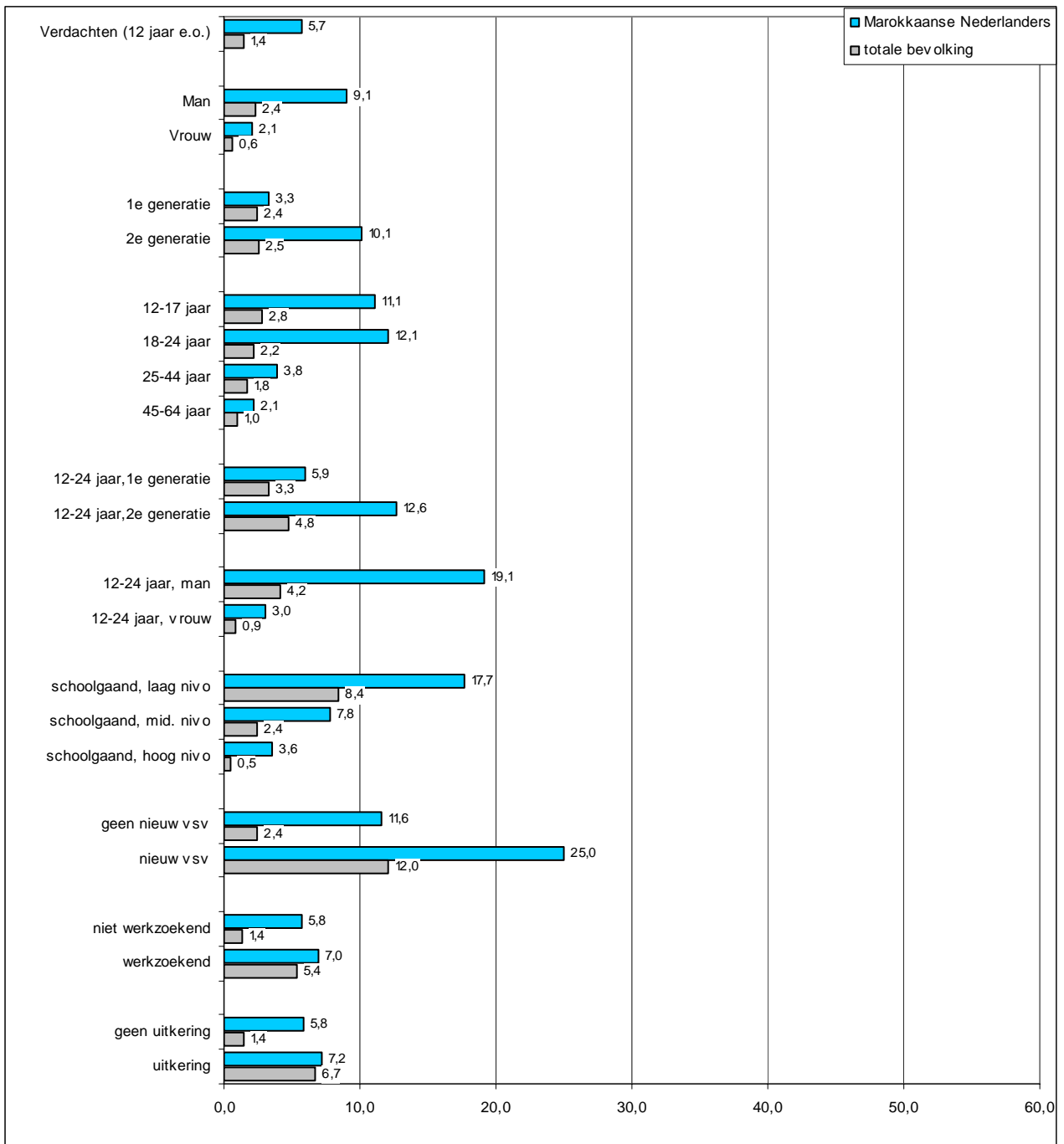
Onder de totale bevolking in Nijmegen en onder de Antilliaans-Nederlandse bevolking zien we dat werkzoekenden vaker worden verdacht dan niet werkzoekenden. Van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is 14,0 procent verdacht, van de Antilliaans-Nederlandse niet werkzoekenden 4,9 procent. Onder de Marokkaanse Nederlanders is het verschil tussen werkzoekende en niet werkzoekende verdachten klein. Het percentage verdachten onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ligt op 7,0 procent, onder Marokkaans-Nederlandse niet werkzoekenden op 5,8 procent. Personen met een uitkering worden vaker verdacht dan personen zonder uitkering. Dit beeld zien we vooral bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking, maar ook bij de Marokkaans-Nederlandse bevolking en de totale bevolking. Van de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering wordt 15,9 procent verdacht. Van de Antilliaanse Nederlanders zonder uitkering wordt 5,1 procent verdacht. Van de Marokkaanse Nederlanders met een uitkering wordt 7,2 procent verdacht, van de Marokkaanse Nederlanders zonder uitkering 5,8 procent.

¹⁸ De opleidingen zijn gecodeerd in drie onderwijsniveaus. Praktijkonderwijs, vmbo bb, vmbo kb, mbo 1 en mbo 2 zijn gecategoriseerd als laag niveau; onderbouw vo, vmbo-tl, vmbo gl, mbo 3 en mbo 4 als middelbaar niveau; havo, vwo, hbo en wo als hoog niveau.

Figuur 5.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

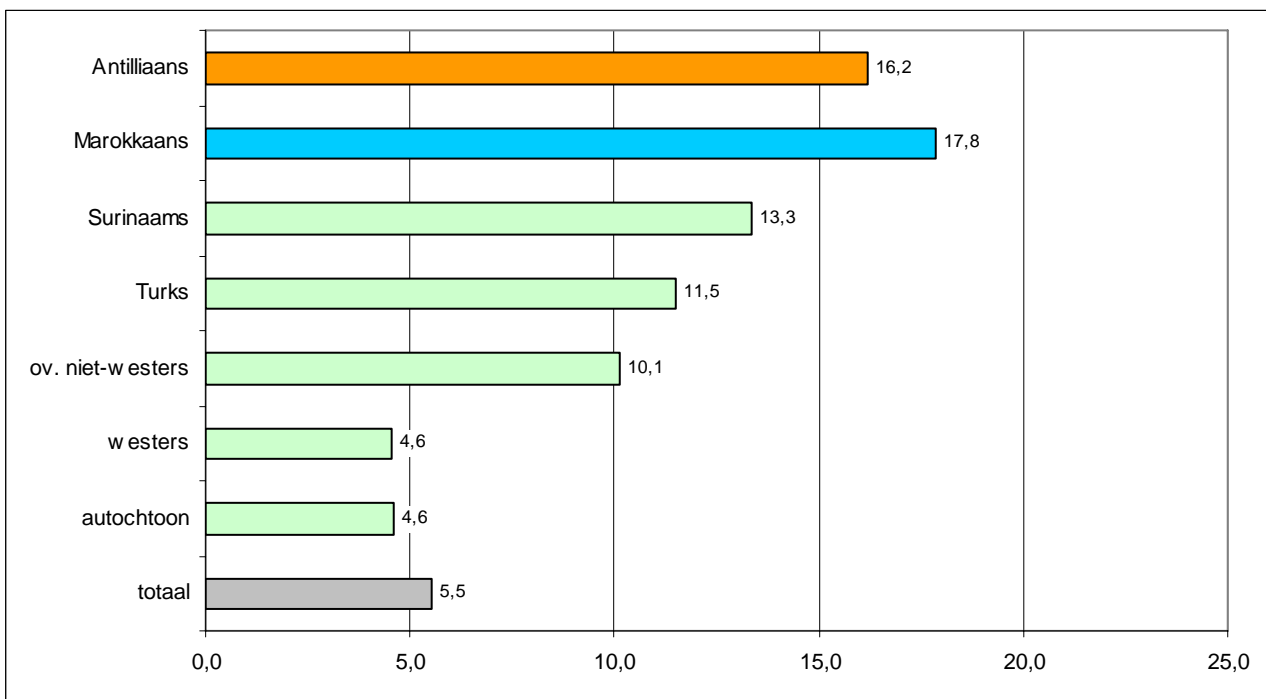

Figuur 5.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.4 Verdachten 2006-2010

Tot op heden is ingegaan op de betrokkenheid bij criminaliteit in een specifiek onderzoeksjaar. Er is dus gekeken naar welk deel van de bevolking van Nijmegen in 2010 werd verdacht van een delict. In deze paragraaf gaan we na welk deel van de per 1 januari 2010 ingeschreven bevolking op enig moment in de gehele periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van een misdrijf.

Figuur 5.3: Verdachten 12 jaar en ouder in de periode 2006-2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari 2010)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In figuur 5.3 zien we dat van de gehele bevolking van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Nijmegen woont in de periode 2006-2010 5,5 procent minimaal één keer in aanraking is gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf.

Dit percentage ligt onder de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders veel hoger dan het gemiddelde. Van de Antilliaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Nijmegen wonen, is in de periode 2006-2010 16,2 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf. Van de Marokkaanse Nederlanders van twaalf jaar

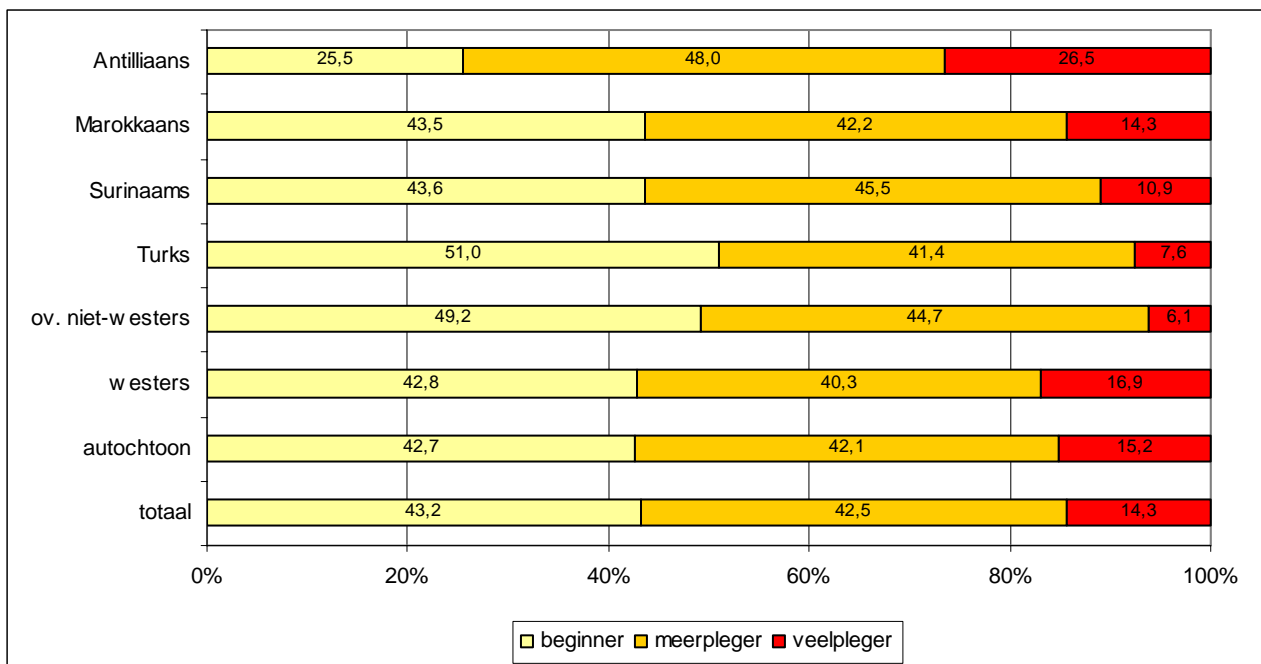
en ouder is 17,8 procent in de afgelopen vijf jaar minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie (zie figuur 5.3).

Uitsplitsing van dit gegeven naar leeftijd en geslacht laat zien dat voor bepaalde subgroepen dit cijfer nog aanzienlijk hoger ligt (zie tabel b5.2 in de bijlage). Van de 12-24-jarige Antilliaans-Nederlandse mannen is in de periode 2006-2010 24,9 procent één keer of meer in aanraking gekomen met de politie. Bij de Marokkaans-Nederlandse mannen in deze leeftijdsgroep ligt dit met 43,3 procent nog hoger. Van alle 12-24-jarige mannen in Nijmegen is in de periode 2006-2010 13,0 procent in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf.

5.5 Pleegcarrière

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de pleegcarrière van verdachten. Hierbij gaat het erom of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Het indelen van verdachten in deze categorieën gebeurt aan de hand van het aantal processen-verbaal van aanhouding dat tegen hen is opgemaakt. Een beginner is een verdachte tegen wie niet eerder een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.¹⁹ Een meerpleger is een verdachte tegen wie 2-5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of 2-10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt en een veelpleger is een verdachte tegen wie meer dan 5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of meer dan 10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt.

¹⁹ Wanneer iemand in een bepaald kalenderjaar voor het eerst als verdachte wordt aangehouden en in hetzelfde jaar nogmaals, dan wordt hij in de jaarcijfers als meerpleger gecategoriseerd.

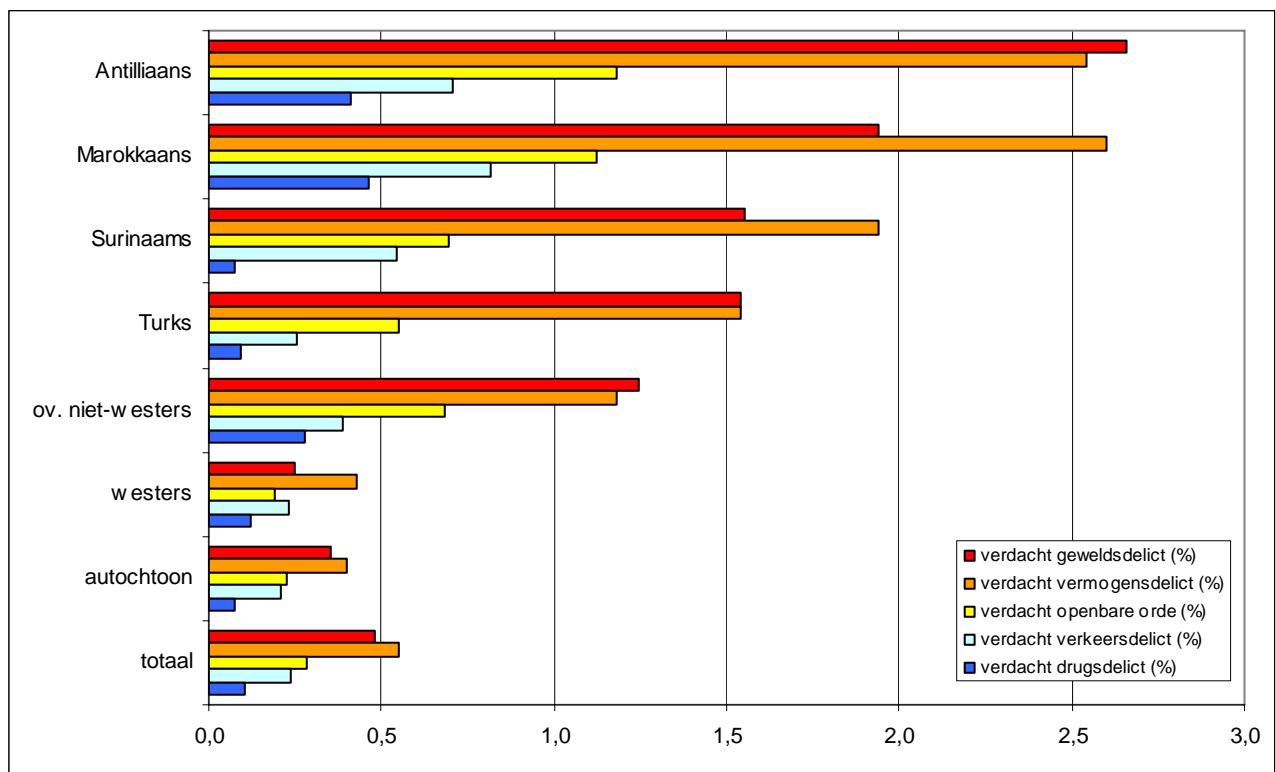
Figuur 5.4: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)
 Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Wanneer we in figuur 5.4 de pleegcarrière van alle verdachten uit Nijmegen bekijken zien we dat 43,2 procent beginner is, 42,5 procent is meerpleger en 14,3 procent is veelpleger. Voor de Antilliaans-Nederlandse verdachten valt op dat een relatief kleiner deel beginner is (25,5 procent) en bijna de helft (48,0 procent) meerpleger is. Het aandeel veelplegers onder de Antilliaans-Nederlandse verdachten is zeer hoog. Meer dan een kwart van de Antilliaans-Nederlandse verdachten is veelpleger (26,5 procent). Onder de totale groep verdachten uit Nijmegen ligt dit percentage op 14,3 procent. De verdeling onder Marokkaans-Nederlandse verdachten is bijna gelijk aan die van de totale groep verdachten uit Nijmegen; 43,5 procent is beginner, 42,2 procent is meerpleger en 14,3 procent van de Marokkaans-Nederlandse verdachten is veelpleger.

5.6 Aard van de criminaliteit

Tot op heden is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In paragraaf 5.1 is het verschil uitgelegd tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd, maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan de

analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totale aantal gepleegde delicten. Omdat een dergelijke analyse op het niveau van het delict uitsluitend ingaat op de door de verdachten gepleegde delicten raakt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit uit beeld. We presenteren daarom een analyse van de aard van de criminaliteit waarin ook deze relatieve omvang van de criminaliteit is verdisconteerd. In deze analyse wordt het aantal verdachten van een bepaald type delict gerelateerd aan de bevolking. Daarbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar herkomstgroep. In figuur 5.5 is deze analyse grafisch weergegeven. Ten opzichte van de totale bevolking zijn Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders oververtegenwoordigd op elke onderscheiden delictcategorie. In vergelijking met de andere groepen komen onder Antilliaanse Nederlanders en Marokkaanse Nederlanders vermogens-, drugs- en geweldsdelicten opvallend veel voor.

Figuur 5.5: Verdachten (12 jaar e.o.) en delicttype, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 2

Tabel b2.1: Demografische kerncijfers bevolking, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bevolkingsomvang (N)	2.045		3.391		1.506		5.276		8.043		19.772		123.003		163.036	
Aandeel in de bevolking (%)		1,3		2,1		0,9		3,2		4,9		12,1		75,4		100,0
Geslacht																
Man	1.035	50,6	1.746	51,5	715	47,5	2.731	51,8	4.275	53,2	9.101	46,0	58.531	47,6	78.134	47,9
Vrouw	1.010	49,4	1.645	48,5	791	52,5	2.545	48,2	3.768	46,8	10.671	54,0	64.472	52,4	84.902	52,1
Generatie																
1e generatie	1.205	58,9	1.681	49,6	715	47,5	2.764	52,4	5.431	67,5	8.418	42,6	-	-	20.214	50,5
2e generatie	840	41,1	1.710	50,4	791	52,5	2.512	47,6	2.612	32,5	11.354	57,4	-	-	19.819	49,5
Leeftijd																
0-11 jaar	353	17,3	812	23,9	216	14,3	927	17,6	1.624	20,2	1.540	7,8	13.531	11,0	19.003	11,7
12-17 jaar	198	9,7	360	10,6	128	8,5	633	12,0	690	8,6	734	3,7	6.681	5,4	9.424	5,8
18-24 jaar	351	17,2	430	12,7	184	12,2	653	12,4	1.168	14,5	2.715	13,7	18.002	14,6	23.503	14,4
25-44 jaar	658	32,2	1.119	33,0	494	32,8	1.902	36,1	3.049	37,9	6.104	30,9	34.896	28,4	48.222	29,6
45-64 jaar	398	19,5	513	15,1	386	25,6	884	16,8	1.353	16,8	5.341	27,0	32.292	26,3	41.167	25,3
65 jaar e.o.	87	4,3	157	4,6	98	6,5	277	5,3	159	2,0	3.338	16,9	17.601	14,3	21.717	13,3
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	19	5,4	11	1,4	6	2,8	21	2,3	139	8,6	149	9,7	-	-	345	6,3
0-11 jaar, 2e generatie	334	94,6	801	98,6	210	97,2	906	97,7	1.485	91,4	1.391	90,3	-	-	5.127	93,7
12-17 jaar, 1e generatie	60	30,3	33	9,2	9	7,0	49	7,7	235	34,1	154	21,0	-	-	540	19,7
12-17 jaar, 2e generatie	138	69,7	327	90,8	119	93,0	584	92,3	455	65,9	580	79,0	-	-	2.203	80,3
18-24 jaar, 1e generatie	169	48,1	85	19,8	23	12,5	126	19,3	786	67,3	1.533	56,5	-	-	2.722	49,5
18-24 jaar, 2e generatie	182	51,9	345	80,2	161	87,5	527	80,7	382	32,7	1.182	43,5	-	-	2.779	50,5
25-44 jaar, 1e generatie	497	75,5	883	78,9	263	53,2	1.408	74,0	2.787	91,4	3.273	53,6	-	-	9.111	68,4
25-44 jaar, 2e generatie	161	24,5	236	21,1	231	46,8	494	26,0	262	8,6	2.831	46,4	-	-	4.215	31,6
45-64 jaar, 1e generatie	377	94,7	512	99,8	335	86,8	883	99,9	1.329	98,2	2.047	38,3	-	-	5.483	61,8
45-64 jaar, 2e generatie	21	5,3	1	0,2	51	13,2	1	0,1	24	1,8	3.294	61,7	-	-	3.392	38,2
65 jaar e.o., 1e generatie	83	95,4	157	100,0	79	80,6	277	100,0	155	97,5	1.262	37,8	-	-	2.013	48,9
65 jaar e.o., 2e generatie	4	4,6	0	0,0	19	19,4	0	0,0	4	2,5	2.076	62,2	-	-	2.103	51,1
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	1.085	69,2	879	37,4	647	53,8	1.231	31,4	3.272	54,9	8.538	48,1	52.327	49,8	67.979	49,3
Gehuwd	287	18,3	1.191	50,7	337	28,0	2.070	52,8	2.068	34,7	6.260	35,2	37.610	35,8	49.823	36,1
Gescheiden	181	11,6	237	10,1	185	15,4	528	13,5	524	8,8	1.901	10,7	8.986	8,6	12.542	9,1
Weduwstaats	14	0,9	41	1,7	33	2,7	88	2,2	99	1,7	1.062	6,0	6.143	5,8	7.480	5,4

Bron: GBA, bewerking Risbo

Tabel b2.1a: Demografische kerncijfers bevolking, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Aandeel in de bevolking (%)	1,2	1,3	2,1	2,1	1,0	0,9	3,2	3,2	4,9	4,9	12,1	12,1	75,5	75,4	100,0	100,0
Geslacht																
Man	50,0	50,6	51,6	51,5	48,3	47,5	51,7	51,8	53,3	53,2	46,1	46,0	47,5	47,6	47,8	47,9
Vrouw	50,0	49,4	48,4	48,5	51,7	52,5	48,3	48,2	46,7	46,8	53,9	54,0	52,5	52,4	52,2	52,1
Generatie																
1e generatie	60,1	58,9	50,6	49,6	48,3	47,5	52,8	52,4	68,0	67,5	42,2	42,6	0,0	-	50,6	50,5
2e generatie	39,9	41,1	49,4	50,4	51,7	52,5	47,2	47,6	32,0	32,5	57,8	57,4	0,0	-	49,4	49,5
Leeftijd																
0-11 jaar	18,7	17,3	24,1	23,9	14,0	14,3	18,6	17,6	20,5	20,2	7,7	7,8	11,0	11,0	11,7	11,7
12-17 jaar	9,9	9,7	11,6	10,6	8,4	8,5	12,7	12,0	8,9	8,6	3,9	3,7	5,5	5,4	5,9	5,8
18-24 jaar	16,5	17,2	12,7	12,7	13,0	12,2	11,7	12,4	14,6	14,5	12,7	13,7	14,4	14,6	14,1	14,4
25-44 jaar	32,3	32,2	32,7	33,0	34,0	32,8	36,7	36,1	38,1	37,9	31,8	30,9	28,8	28,4	30,0	29,6
45-64 jaar	19,0	19,5	14,5	15,1	24,8	25,6	15,3	16,8	16,2	16,8	27,2	27,0	26,1	26,3	25,1	25,3
65 jaar e.o.	3,7	4,3	4,4	4,6	5,8	6,5	5,1	5,3	1,7	2,0	16,7	16,9	14,2	14,3	13,2	13,3
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	8,0	5,4	1,6	1,4	4,2	2,8	2,5	2,3	7,6	8,6	10,5	9,7	-	-	6,5	6,3
0-11 jaar, 2e generatie	92,0	94,6	98,4	98,6	95,8	97,2	97,5	97,7	92,4	91,4	89,5	90,3	-	-	93,5	93,7
12-17 jaar, 1e generatie	36,5	30,3	10,9	9,2	6,2	7,0	7,4	7,7	39,7	34,1	21,7	21,0	-	-	21,7	19,7
12-17 jaar, 2e generatie	63,5	69,7	89,1	90,8	93,8	93,0	92,6	92,3	60,3	65,9	78,3	79,0	-	-	78,3	80,3
18-24 jaar, 1e generatie	51,7	48,1	24,3	19,8	14,0	12,5	25,3	19,3	70,6	67,3	53,9	56,5	-	-	50,2	49,5
18-24 jaar, 2e generatie	48,3	51,9	75,7	80,2	86,0	87,5	74,7	80,7	29,4	32,7	46,1	43,5	-	-	49,8	50,5
25-44 jaar, 1e generatie	77,4	75,5	82,6	78,9	57,0	53,2	76,4	74,0	91,9	91,4	53,0	53,6	-	-	68,8	68,4
25-44 jaar, 2e generatie	22,6	24,5	17,4	21,1	43,0	46,8	23,6	26,0	8,1	8,6	47,0	46,4	-	-	31,2	31,6
45-64 jaar, 1e generatie	95,0	94,7	99,8	99,8	86,1	86,8	100,0	99,9	98,1	98,2	38,1	38,3	-	-	60,7	61,8
45-64 jaar, 2e generatie	5,0	5,3	0,2	0,2	13,9	13,2	0,0	0,1	1,9	1,8	61,9	61,7	-	-	39,3	38,2
65 jaar e.o., 1e generatie	94,6	95,4	100,0	100,0	82,0	80,6	100,0	100,0	96,3	97,5	38,7	37,8	-	-	48,9	48,9
65 jaar e.o., 2e generatie	5,4	4,6	0,0	0,0	18,0	19,4	0,0	0,0	3,7	2,5	61,3	62,2	-	-	51,1	51,1
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	68,6	69,2	37,3	37,4	53,5	53,8	30,8	31,4	54,0	54,9	47,0	48,1	49,4	49,8	48,8	49,3
Gehuwd	18,9	18,3	50,9	50,7	27,8	28,0	53,8	52,8	35,7	34,7	36,2	35,2	36,1	35,8	36,6	36,1
Gescheiden	11,4	11,6	10,1	10,1	16,0	15,4	13,1	13,5	8,6	8,8	10,6	10,7	8,5	8,6	9,0	9,1
Weduwstaat	1,1	0,9	1,7	1,7	2,8	2,7	2,2	2,2	1,7	1,7	6,2	6,0	6,0	5,8	5,6	5,4

Bron: GBA, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Schoolsoort																
vo	146	41,1	271	51,3	103	53,4	472	54,3	556	50,1	645	37,0	5.615	34,7	7.808	37,2
mbo	89	25,1	200	37,9	44	22,8	274	31,5	232	20,9	241	13,8	1.734	10,7	2.814	13,4
ho	120	33,8	57	10,8	46	23,8	124	14,3	322	29,0	857	49,2	8.822	54,6	10.348	49,3
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	15	10,3	15	5,5	4	3,9	30	6,4	17	3,1	13	2,0	129	2,3	223	2,9
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	62	42,5	111	41,0	47	45,6	205	43,4	208	37,4	244	37,8	2.104	37,5	2.981	38,2
vmbo bb, leerjaar 3-4	18	12,3	42	15,5	7	6,8	71	15,0	33	5,9	35	5,4	302	5,4	508	6,5
vmbo kb, leerjaar 3-4	10	6,8	15	5,5	10	9,7	37	7,8	14	2,5	32	5,0	202	3,6	320	4,1
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	5	3,4	32	11,8	9	8,7	32	6,8	66	11,9	51	7,9	404	7,2	599	7,7
havo, leerjaar 3-5	16	11,0	38	14,0	17	16,5	56	11,9	97	17,4	107	16,6	992	17,7	1.323	16,9
vwo, leerjaar 3-6	19	13,0	13	4,8	8	7,8	27	5,7	91	16,4	134	20,8	1.371	24,4	1.663	21,3
overig vo	1	0,7	5	1,8	1	1,0	14	3,0	30	5,4	29	4,5	111	2,0	191	2,4
Mbo																
mbo niveau 1	6	6,7	13	6,5	2	4,5	13	4,7	23	9,9	6	2,5	71	4,1	134	4,8
mbo niveau 2	38	42,7	62	31,0	13	29,5	78	28,5	83	35,8	70	29,0	417	24,0	761	27,0
mbo niveau 3	22	24,7	66	33,0	10	22,7	83	30,3	62	26,7	72	29,9	546	31,5	861	30,6
mbo niveau 4	23	25,8	59	29,5	19	43,2	100	36,5	64	27,6	93	38,6	700	40,4	1.058	37,6
Hoger onderwijs																
hbo	67	55,8	47	82,5	20	43,5	79	63,7	164	50,9	311	36,3	3.148	35,7	3.836	37,1
wo	53	44,2	10	17,5	26	56,5	45	36,3	158	49,1	546	63,7	5.674	64,3	6.512	62,9

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.1a: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Schoolsoort																
vo	39,3	41,1	53,2	51,3	53,6	53,4	58,2	54,3	49,5	50,1	37,3	37,0	34,2	34,7	37,0	37,2
mbo	23,2	25,1	38,4	37,9	25,3	22,8	28,8	31,5	22,3	20,9	14,9	13,8	11,1	10,7	13,7	13,4
ho	37,5	33,8	8,4	10,8	21,1	23,8	13,0	14,3	28,2	29,0	47,8	49,2	54,7	54,6	49,3	49,3
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	10,9	10,3	5,7	5,5	2,9	3,9	6,5	6,4	3,8	3,1	2,2	2,0	2,5	2,3	3,1	2,9
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	34,1	42,5	42,3	41,0	48,1	45,6	39,1	43,4	39,5	37,4	35,2	37,8	38,3	37,5	38,4	38,2
vmbo bb, leerjaar 3-4	16,3	12,3	12,9	15,5	9,6	6,8	16,2	15,0	6,0	5,9	6,7	5,4	4,5	5,4	6,1	6,5
vmbo kb, leerjaar 3-4	6,2	6,8	7,9	5,5	6,7	9,7	7,6	7,8	3,6	2,5	4,6	5,0	4,0	3,6	4,4	4,1
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	4,7	3,4	12,2	11,8	9,6	8,7	8,6	6,8	8,8	11,9	8,5	7,9	7,3	7,2	7,8	7,7
havo, leerjaar 3-5	13,2	11,0	11,5	14,0	11,5	16,5	12,1	11,9	16,4	17,4	18,1	16,6	17,2	17,7	16,5	16,9
vwo, leerjaar 3-5	14,7	13,0	4,3	4,8	7,7	7,8	6,5	5,7	18,4	16,4	21,9	20,8	24,2	24,4	21,4	21,3
overig vo	0,0	0,7	3,2	1,8	3,8	1,0	3,5	3,0	3,6	5,4	2,7	4,5	2,0	2,0	2,3	2,4
Mbo																
mbo niveau 1	7,9	6,7	7,0	6,5	2,0	4,5	4,4	4,7	9,6	9,9	4,0	2,5	4,3	4,1	5,0	4,8
mbo niveau 2	34,2	42,7	35,3	31,0	18,4	29,5	27,5	28,5	33,8	35,8	30,0	29,0	25,3	24,0	27,5	27,0
mbo niveau 3	27,6	24,7	26,9	33,0	32,7	22,7	38,0	30,3	26,3	26,7	28,0	29,9	28,3	31,5	28,8	30,6
mbo niveau 4	30,3	25,8	30,8	29,5	46,9	43,2	30,1	36,5	30,4	27,6	38,0	38,6	42,1	40,4	38,7	37,6
Hoger onderwijs																
hbo	53,7	55,8	84,1	82,5	46,3	43,5	67,0	63,7	54,1	50,9	34,0	36,3	34,9	35,7	36,3	37,1
wo	46,3	44,2	15,9	17,5	53,7	56,5	33,0	36,3	45,9	49,1	66,0	63,7	65,1	64,3	63,7	62,9

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.2: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Leerlingen vo/mbo	219	10	4,6	455	24	5,3	141	8	5,7	714	44	6,2	771	55	7,1	874	48	5,5	7222	227	3,1	10396	416	4,0
Geslacht																								
Man	100	9	9,0	227	15	6,6	60	3	5,0	366	29	7,9	391	33	8,4	451	27	6,0	3648	135	3,7	5243	251	4,8
Vrouw	119	1	0,8	228	9	3,9	81	5	6,2	348	15	4,3	380	22	5,8	423	21	5,0	3574	92	2,6	5153	165	3,2
Generatie																								
1e generatie	77	5	6,5	59	3	5,1	9	0	0,0	65	7	10,8	338	27	8,0	197	16	8,1	-	-	-	745	58	7,8
2e generatie	142	5	3,5	396	21	5,3	132	8	6,1	649	37	5,7	433	28	6,5	677	32	4,7	-	-	-	2429	131	5,4
Leeftijd																								
12-16 jaar	124	0	0,0	236	3	1,3	99	2	2,0	411	5	1,2	438	12	2,7	523	11	2,1	4796	42	0,9	6627	75	1,1
17-19 jaar	58	6	10,3	163	15	9,2	32	4	12,5	213	32	15,0	237	25	10,5	241	24	10,0	1857	154	8,3	2801	260	9,3
20-22 jaar	37	4	10,8	56	6	10,7	10	2	20,0	90	7	7,8	96	18	18,8	110	13	11,8	569	31	5,4	968	81	8,4
Schoolsoort																								
vo	131	0	0,0	256	3	1,2	99	2	2,0	442	6	1,4	538	14	2,6	631	16	2,5	5485	62	1,1	7582	103	1,4
mbo	86	8	9,3	196	18	9,2	42	6	14,3	271	37	13,7	227	35	15,4	240	29	12,1	1715	143	8,3	2777	276	9,9

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.2a: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv	
	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10
Leerlingen vo/mbo	8,3	4,6	7,6	5,3	5,3	5,7	3,9	6,2	6,3	7,1	4,5	5,5	3,5	3,1	4,1	4,0
Geslacht																
Man	14,1	9,0	11,5	6,6	3,6	5,0	4,8	7,9	7,4	8,4	5,5	6,0	4,1	3,7	5,1	4,8
Vrouw	2,2	0,8	3,8	3,9	6,3	6,2	3,1	4,3	5,2	5,8	3,5	5,0	2,8	2,6	3,2	3,2
Generatie																
1e generatie	10,6	6,5	6,6	5,1	25,0	0,0	1,5	10,8	6,8	8,0	6,3	8,1	.	.	6,8	7,8
2e generatie	7,1	3,5	7,7	5,3	3,6	6,1	4,2	5,7	5,8	6,5	3,9	4,7	.	.	5,1	5,4
Leeftijd																
12-16 jaar	1,0	0,0	3,7	1,3	0,0	2,0	1,0	1,2	2,5	2,7	1,8	2,1	0,8	0,9	1,1	1,1
17-19 jaar	17,9	10,3	11,6	9,2	14,6	12,5	9,7	15,0	11,4	10,5	8,5	10,0	9,3	8,3	9,8	9,3
20-22 jaar	15,2	10,8	13,0	10,7	13,3	20,0	3,2	7,8	12,1	18,8	8,5	11,8	7,0	5,4	8,2	8,4
Schoolsoort																
vo	1,7	0,0	3,0	1,2	0,0	2,0	1,2	1,4	2,7	2,6	2,3	2,5	0,8	1,1	1,2	1,4
mbo	16,0	9,3	12,6	9,2	12,8	14,3	8,8	13,7	12,7	15,4	8,0	12,1	10,3	8,3	10,5	9,9

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Antilliaans			
	populatie	voortijdig schoolverlaters		populatie	voortijdig schoolverlaters		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	2.533	232	9,2	68
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	1.001	78	7,8	48
Den Haag	32.867	1.415	4,3	1.165	76	6,5	52
Almere	18.076	788	4,4	578	40	6,9	59
Tilburg	14.704	605	4,1	508	44	8,7	111
Groningen	10.524	413	3,9	380	22	5,8	48
Dordrecht	9.746	487	5,0	396	39	9,8	97
Zoetermeer	10.734	481	4,5	340	23	6,8	51
Eindhoven	14.155	637	4,5	259	22	8,5	89
Breda	12.673	439	3,5	261	21	8,0	132
Nijmegen	10.396	416	4,0	219	10	4,6	14
Capelle a/d IJssel	5.395	200	3,7	266	20	7,5	103
Spijkenisse	6.041	269	4,5	230	17	7,4	66
Lelystad	5.915	308	5,2	232	15	6,5	24
Schiedam	5.866	249	4,2	225	13	5,8	36
Amersfoort	11.630	403	3,5	220	15	6,8	97
Zwolle	9.240	323	3,5	185	22	11,9	240
Vlaardingen	5.416	195	3,6	141	8	5,7	58
Den Helder	4.453	183	4,1	147	10	6,8	66
Leeuwarden	7.219	307	4,3	106	10	9,4	122
Vlissingen	3.411	116	3,4	104	5	4,8	41
Hellevoetsluis	3.282	128	3,9	89	4	4,5	15
Totaal 22 AG	290.712	13.124	4,5	9.585	746	7,8	72

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging		
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Rotterdam	5,8	5,4	9,1	9,2	58	68	10
Amsterdam	4,7	5,3	7,0	7,8	47	48	1
Den Haag	4,8	4,3	7,8	6,5	61	52	-9
Almere	4,6	4,4	5,6	6,9	23	59	36
Tilburg	5,1	4,1	9,6	8,7	90	111	21
Groningen	3,8	3,9	3,6	5,8	-7	48	55
Dordrecht	5,2	5,0	8,6	9,8	65	97	32
Zoetermeer	3,6	4,5	5,6	6,8	54	51	-3
Eindhoven	4,0	4,5	5,8	8,5	44	89	45
Breda	4,1	3,5	8,0	8,0	92	132	40
Nijmegen	4,1	4,0	8,3	4,6	102	14	-88
Capelle a/d IJssel	4,1	3,7	9,3	7,5	126	103	-23
Spijkenisse	4,6	4,5	8,3	7,4	80	66	-14
Lelystad	5,1	5,2	7,8	6,5	53	24	-29
Schiedam	4,5	4,2	5,5	5,8	23	36	13
Amersfoort	3,4	3,5	4,7	6,8	40	97	57
Zwolle	3,3	3,5	6,3	11,9	91	240	149
Vlaardingen	3,8	3,6	9,4	5,7	149	58	-91
Den Helder	4,8	4,1	7,3	6,8	53	66	13
Leeuwarden	3,7	4,3	8,7	9,4	137	122	-15
Vlissingen	4,3	3,4	10,6	4,8	146	41	-105
Hellevoetsluis	3,9	3,9	5,7	4,5	47	15	-32
Totaal 22 AG	4,6	4,5	7,7	7,8	68	72	4

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Marokkaans			
	populatie	voortijdig schoolverlaters		populatie	voortijdig schoolverlaters		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	8.738	528	6,0	15
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	5.036	307	6,1	12
Utrecht	16.565	722	4,4	3.241	214	6,6	51
Den Haag	32.867	1.415	4,3	3.303	178	5,4	25
Gouda	5.925	216	3,6	791	58	7,3	101
Eindhoven	14.155	637	4,5	668	50	7,5	66
Tilburg	14.704	605	4,1	639	38	5,9	45
Leiden	7.319	305	4,2	623	38	6,1	46
's-Hertogenbosch	10.122	392	3,9	542	38	7,0	81
Amersfoort	11.630	403	3,5	479	25	5,2	51
Roosendaal	6.242	200	3,2	462	29	6,3	96
Helmond	6.729	292	4,3	375	20	5,3	23
Nijmegen	10.396	416	4,0	455	24	5,3	32
Zeist	4.447	155	3,5	391	24	6,1	76
Veenendaal	5.514	164	3,0	405	14	3,5	16
Ede	9.611	295	3,1	341	20	5,9	91
Lelystad	5.915	308	5,2	255	15	5,9	13
Schiedam	5.866	249	4,2	247	15	6,1	43
Culemborg	2.527	79	3,1	255	16	6,3	101
Gorinchem	2.794	104	3,7	222	20	9,0	142
Oosterhout	4.461	130	2,9	182	9	4,9	70
Maassluis	2.505	86	3,4	210	9	4,3	25
Totaal 22 MG	269.263	11.935	4,4	27.860	1.689	6,1	37

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Marokkaans		oververtegenwoordiging		
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Amsterdam	4,7	5,3	5,0	6,0	6	15	9
Rotterdam	5,8	5,4	6,4	6,1	11	12	1
Utrecht	4,9	4,4	6,8	6,6	40	51	11
Den Haag	4,8	4,3	5,4	5,4	12	25	13
Gouda	3,5	3,6	6,0	7,3	73	101	28
Eindhoven	4,0	4,5	6,8	7,5	70	66	-4
Tilburg	5,1	4,1	5,8	5,9	15	45	30
Leiden	4,5	4,2	4,4	6,1	-2	46	48
's-Hertogenbosch	4,5	3,9	9,2	7,0	105	81	-24
Amersfoort	3,4	3,5	6,7	5,2	99	51	-48
Roosendaal	3,9	3,2	6,1	6,3	56	96	40
Helmond	4,2	4,3	4,4	5,3	5	23	18
Nijmegen	4,1	4,0	7,6	5,3	84	32	-52
Zeist	3,9	3,5	8,7	6,1	123	76	-47
Veenendaal	3,5	3,0	4,2	3,5	20	16	-4
Ede	3,4	3,1	7,5	5,9	118	91	-27
Lelystad	5,1	5,2	5,3	5,9	4	13	9
Schiedam	4,5	4,2	6,9	6,1	54	43	-11
Culemborg	3,4	3,1	5,6	6,3	64	101	37
Gorinchem	4,0	3,7	3,7	9,0	-8	142	150
Oosterhout	3,9	2,9	6,9	4,9	75	70	-5
Maassluis	3,3	3,4	2,4	4,3	-28	25	53
Totaal 22 MG	4,6	4,4	5,8	6,1	27	37	10

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en als werkzoekende staan geregistreerd (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal						
	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW				
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%				
Totale bevolking (15-64)	1510	215	14,2	2250	443	19,7	1123	162	14,4	3748	682	18,2	5922	127	8	21,6	14537	117	1	8,1	88577	4513	5,1	117667	8464	7,2		
Geslacht																												
Man	785	133	16,9	1137	239	21,0	539	79	14,7	1922	327	17,0	3201	712	22,2	6663	560	8,4				42649	2324	5,4	56896	4374	7,7	
Vrouw	725	82	11,3	1113	204	18,3	584	83	14,2	1826	355	19,4	2721	566	20,8	7874	611	7,8				45928	2189	4,8	60771	4090	6,7	
Generatie																												
1e generatie	1080	181	16,8	1498	359	24,0	625	110	17,6	2448	562	23,0	5053	123	9	24,5	6940	593	8,5				-	-	-	17644	3044	17,3
2e generatie	430	34	7,9	752	84	11,2	498	52	10,4	1300	120	9,2	869	39	4,5	7597	578	7,6				-	-	-	11446	907	7,9	
Leeftijd																												
15-24 jaar	454	32	7,0	618	54	8,7	243	18	7,4	962	58	6,0	1520	129	8,5	3092	89	2,9				21389	536	2,5	28278	916	3,2	
25-34 jaar	364	44	12,1	590	122	20,7	255	35	13,7	858	146	17,0	1697	342	20,2	3429	226	6,6				18452	869	4,7	25645	1784	7,0	
35-44 jaar	294	61	20,7	529	137	25,9	239	47	19,7	1044	248	23,8	1352	396	29,3	2675	266	9,9				16444	1029	6,3	22577	2184	9,7	
45-54 jaar	226	49	21,7	320	93	29,1	229	44	19,2	618	170	27,5	941	269	28,6	2675	336	12,6				17193	1170	6,8	22202	2131	9,6	
55-64 jaar	172	29	16,9	193	37	19,2	157	18	11,5	266	60	22,6	412	142	34,5	2666	254	9,5				15099	909	6,0	18965	1449	7,6	
Leeftijd, generatie																												
15-24 jaar,1e generatie	206	14	6,8	103	12	11,7	27	2	7,4	157	10	6,4	937	115	12,3	1620	39	2,4				-	-	-	3050	192	6,3	
15-24 jaar,2e generatie	248	18	7,3	515	42	8,2	216	16	7,4	805	48	6,0	583	14	2,4	1472	50	3,4				-	-	-	3839	188	4,9	
25-34 jaar,1e generatie	248	35	14,1	369	83	22,5	80	11	13,8	464	91	19,6	1475	321	21,8	2087	116	5,6				-	-	-	4723	657	13,9	
25-34 jaar,2e generatie	116	9	7,8	221	39	17,6	175	24	13,7	394	55	14,0	222	21	9,5	1342	110	8,2				-	-	-	2470	258	10,4	
35-44 jaar,1e generatie	249	56	22,5	514	134	26,1	183	37	20,2	944	231	24,5	1312	392	29,9	1186	137	11,6				-	-	-	4388	987	22,5	
35-44 jaar,2e generatie	45	5	11,1	15	3	20,0	56	10	17,9	100	17	17,0	40	4	10,0	1489	129	8,7				-	-	-	1745	168	9,6	

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.1a: Personen (15-64 jaar) die als werkzoekende staan geregistreerd, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	12,6	14,2	16,6	19,7	11,6	14,4	16,9	18,2	18,9	21,6	6,7	8,1	4,3	5,1	6,1	7,2
Geslacht																
Man	13,6	16,9	16,1	21,0	12,1	14,7	15,6	17,0	18,6	22,2	6,4	8,4	4,2	5,4	6,1	7,7
Vrouw	11,5	11,3	17,1	18,3	11,1	14,2	18,3	19,4	19,2	20,8	7,0	7,8	4,5	4,8	6,2	6,7
Generatie																
1e generatie	15,0	16,8	21,2	24,0	15,2	17,6	22,3	23,0	21,5	24,5	7,7	8,5	.	.	15,6	17,3
2e generatie	5,8	7,9	6,5	11,2	6,9	10,4	6,0	9,2	2,5	4,5	5,9	7,6	.	.	5,8	7,9
Leeftijd																
15-24 jaar	5,4	7,0	6,0	8,7	3,8	7,4	2,6	6,0	7,1	8,5	1,6	2,9	1,1	2,5	1,8	3,2
25-34 jaar	11,5	12,1	15,2	20,7	11,8	13,7	17,9	17,0	15,9	20,2	4,5	6,6	3,2	4,7	5,1	7,0
35-44 jaar	20,4	20,7	23,2	25,9	13,9	19,7	21,7	23,8	25,5	29,3	9,1	9,9	5,5	6,3	8,6	9,7
45-54 jaar	14,6	21,7	29,4	29,1	18,0	19,2	28,2	27,5	27,5	28,6	10,4	12,6	6,6	6,8	9,0	9,6
55-64 jaar	17,1	16,9	18,4	19,2	11,3	11,5	22,3	22,6	34,0	34,5	9,2	9,5	6,2	6,0	7,7	7,6
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	6,0	6,8	6,9	11,7	3,0	7,4	2,2	6,4	10,1	12,3	1,5	2,4	.	.	4,9	6,3
15-24 jaar, 2e generatie	4,8	7,3	5,7	8,2	3,9	7,4	2,7	6,0	1,5	2,4	1,6	3,4	.	.	2,7	4,9
25-34 jaar, 1e generatie	13,7	14,1	18,3	22,5	15,5	13,8	22,7	19,6	17,6	21,8	4,1	5,6	.	.	11,9	13,9
25-34 jaar, 2e generatie	6,1	7,8	8,4	17,6	9,7	13,7	11,4	14,0	3,9	9,5	5,1	8,2	.	.	6,6	10,4
35-44 jaar, 1e generatie	22,3	22,5	23,5	26,1	15,4	20,2	22,5	24,5	26,0	29,9	11,2	11,6	.	.	20,3	22,5
35-44 jaar, 2e generatie	10,4	11,1	9,1	20,0	8,0	17,9	11,5	17,0	7,9	10,0	7,4	8,7	.	.	7,7	9,6

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.2: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen met een WWB, WIJ of IOA uitkering (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	1510	145	9,6	2250	291	12,9	1123	79	7,0	3748	415	11,1	5922	836	14,1	14537	711	4,9	88577	2549	2,9	117667	5026	4,3
Geslacht																								
Man	785	82	10,4	1137	145	12,8	539	37	6,9	1922	206	10,7	3201	497	15,5	6663	300	4,5	42649	1063	2,5	56896	2330	4,1
Vrouw	725	63	8,7	1113	146	13,1	584	42	7,2	1826	209	11,4	2721	339	12,5	7874	411	5,2	45928	1486	3,2	60771	2696	4,4
Generatie																								
1e generatie	1080	131	12,1	1498	244	16,3	625	60	9,6	2448	350	14,3	5053	821	16,2	6940	359	5,2	-	-	-	17644	1965	11,1
2e generatie	430	14	3,3	752	47	6,2	498	19	3,8	1300	65	5,0	869	15	1,7	7597	352	4,6	-	-	-	11446	512	4,5
Leeftijd																								
15-24 jaar	454	10	2,2	618	24	3,9	243	3	1,2	962	16	1,7	1520	61	4,0	3092	24	0,8	21389	150	0,7	28278	288	1,0
25-34 jaar	364	27	7,4	590	70	11,9	255	16	6,3	858	79	9,2	1697	217	12,8	3429	98	2,9	18452	359	1,9	25645	866	3,4
35-44 jaar	294	39	13,3	529	80	15,1	239	15	6,3	1044	143	13,7	1352	254	18,8	2675	159	5,9	16444	592	3,6	22577	1282	5,7
45-54 jaar	226	33	14,6	320	69	21,6	229	27	11,8	618	118	19,1	941	174	18,5	2675	207	7,7	17193	651	3,8	22202	1279	5,8
55-64 jaar	172	36	20,9	193	48	24,9	157	18	11,5	266	59	22,2	412	130	31,6	2666	223	8,4	15099	797	5,3	18965	1311	6,9
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar, 1e generatie	206	6	2,9	103	3	2,9	27	2	7,4	157	2	1,3	937	55	5,9	1620	10	0,6	-	-	-	3050	78	2,6
15-24 jaar, 2e generatie	248	4	1,6	515	21	4,1	216	1	0,5	805	14	1,7	583	6	1,0	1472	14	1,0	-	-	-	3839	60	1,6
25-34 jaar, 1e generatie	248	22	8,9	369	46	12,5	80	4	5,0	464	41	8,8	1475	210	14,2	2087	47	2,3	-	-	-	4723	370	7,8
25-34 jaar, 2e generatie	116	5	4,3	221	24	10,9	175	12	6,9	394	38	9,6	222	7	3,2	1342	51	3,8	-	-	-	2470	137	5,5
35-44 jaar, 1e generatie	249	36	14,5	514	78	15,2	183	12	6,6	944	130	13,8	1312	253	19,3	1186	76	6,4	-	-	-	4388	585	13,3
35-44 jaar, 2e generatie	45	3	6,7	15	2	13,3	56	3	5,4	100	13	13,0	40	1	2,5	1489	83	5,6	-	-	-	1745	105	6,0

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.2a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans uitkering (%)		Marokkaans uitkering (%)		Surinaams uitkering (%)		Turks uitkering (%)		ov. niet-westers uitkering (%)		westers uitkering (%)		autochtoon uitkering (%)		totaal uitkering (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	9,9	9,6	11,3	12,9	7,6	7,0	10,6	11,1	13,8	14,1	4,9	4,9	2,9	2,9	4,2	4,3
Geslacht																
Man	10,5	10,4	10,5	12,8	6,7	6,9	9,9	10,7	14,6	15,5	4,4	4,5	2,4	2,5	3,9	4,1
Vrouw	9,2	8,7	12,1	13,1	8,4	7,2	11,3	11,4	12,7	12,5	5,3	5,2	3,4	3,2	4,5	4,4
Generatie																
1e generatie	12,4	12,1	14,6	16,3	9,9	9,6	14,0	14,3	15,7	16,2	5,2	5,2	.	.	10,9	11,1
2e generatie	2,8	3,3	4,2	6,2	4,5	3,8	3,5	5,0	1,3	1,7	4,6	4,6	.	.	4,2	4,5
Leeftijd																
15-24 jaar	2,5	2,2	2,4	3,9	2,3	1,2	1,0	1,7	5,4	4,0	0,7	0,8	0,5	0,7	0,9	1,0
25-34 jaar	7,8	7,4	10,4	11,9	4,4	6,3	8,5	9,2	10,4	12,8	2,5	2,9	1,8	1,9	3,0	3,4
35-44 jaar	15,5	13,3	14,1	15,1	9,6	6,3	14,4	13,7	18,4	18,8	6,3	5,9	3,7	3,6	5,8	5,7
45-54 jaar	13,1	14,6	19,9	21,6	12,6	11,8	17,5	19,1	17,5	18,5	7,7	7,7	4,1	3,8	5,8	5,8
55-64 jaar	19,4	20,9	23,2	24,9	11,3	11,5	21,9	22,2	35,3	31,6	8,5	8,4	5,5	5,3	7,1	6,9
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	3,2	2,9	1,5	2,9	3,0	7,4	0,6	1,3	8,1	5,9	0,6	0,6	.	.	3,3	2,6
15-24 jaar, 2e generatie	1,8	1,6	2,6	4,1	2,2	0,5	1,1	1,7	0,4	1,0	0,8	1,0	.	.	1,2	1,6
25-34 jaar, 1e generatie	9,7	8,9	11,1	12,5	3,1	5,0	9,8	8,8	11,5	14,2	2,3	2,3	.	.	6,9	7,8
25-34 jaar, 2e generatie	3,0	4,3	9,0	10,9	5,1	6,9	6,8	9,6	2,9	3,2	2,9	3,8	.	.	4,1	5,5
35-44 jaar, 1e generatie	17,2	14,5	14,4	15,2	10,0	6,6	14,6	13,8	18,8	19,3	7,1	6,4	.	.	13,8	13,3
35-44 jaar, 2e generatie	6,3	6,7	0,0	13,3	8,0	5,4	11,5	13,0	2,6	2,5	5,7	5,6	.	.	6,0	6,0

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.3: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	80	37,2	130	29,3	59	36,4	193	28,3	392	30,7	383	32,7	1.796	39,8	3.033	35,8
7-12 maanden	35	16,3	75	16,9	30	18,5	75	11,0	161	12,6	181	15,5	711	15,8	1.268	15,0
1-2 jaar	39	18,1	73	16,5	18	11,1	119	17,4	269	21,0	201	17,2	607	13,5	1.326	15,7
2-5 jaar	32	14,9	84	19,0	32	19,8	150	22,0	266	20,8	209	17,8	741	16,4	1.514	17,9
meer dan 5 jaar	29	13,5	81	18,3	23	14,2	145	21,3	190	14,9	197	16,8	658	14,6	1.323	15,6
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	44	20,5	218	49,2	33	20,4	378	55,5	614	48,2	326	27,9	859	19,0	2.472	29,2
vmbo	91	42,3	119	26,9	52	32,1	151	22,2	260	20,4	272	23,2	1.268	28,1	2.213	26,2
havo/vwo/mbo	61	28,4	83	18,7	57	35,2	124	18,2	263	20,6	348	29,7	1.363	30,2	2.299	27,2
hbo/wo	19	8,8	23	5,2	20	12,3	28	4,1	138	10,8	224	19,1	1.020	22,6	1.472	17,4
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	69	33,7	181	46,1	47	30,5	321	53,2	541	49,2	277	26,6	781	19,1	2.217	29,2
Lager	74	36,1	121	30,8	53	34,4	183	30,3	281	25,6	348	33,4	1.438	35,2	2.498	32,9
Middelbaar	50	24,4	78	19,8	42	27,3	83	13,8	194	17,7	246	23,6	1.057	25,8	1.750	23,1
Hoger/wetenschappelijk	12	5,9	13	3,3	12	7,8	16	2,7	83	7,6	170	16,3	813	19,9	1.119	14,8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.3a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	37,6	37,2	31,5	29,3	28,1	36,4	25,2	28,3	28,4	30,7	27,4	32,7	28,8	39,8	28,6	35,8
7-12 maanden	13,4	16,3	13,7	16,9	14,1	18,5	12,9	11,0	18,4	12,6	16,8	15,5	13,3	15,8	14,5	15,0
1-2 jaar	15,1	18,1	10,7	16,5	8,9	11,1	11,5	17,4	11,4	21,0	10,2	17,2	11,1	13,5	11,1	15,7
2-5 jaar	17,2	14,9	25,2	19,0	31,1	19,8	24,4	22,0	23,8	20,8	23,2	17,8	25,8	16,4	24,9	17,9
meer dan 5 jaar	16,7	13,5	18,9	18,3	17,8	14,2	26,0	21,3	17,9	14,9	22,3	16,8	21,0	14,6	20,9	15,6
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	25,8	20,5	55,9	49,2	25,9	20,4	60,2	55,5	51,6	48,2	32,4	27,9	21,2	19,0	32,6	29,2
vmbo	34,4	42,3	23,0	26,9	34,8	32,1	22,5	22,2	19,0	20,4	21,7	23,2	27,9	28,1	25,3	26,2
havo/vwo/mbo	30,6	28,4	15,9	18,7	31,1	35,2	13,9	18,2	18,8	20,6	26,7	29,7	27,7	30,2	24,6	27,2
hbo/wo	9,1	8,8	5,2	5,2	8,1	12,3	3,4	4,1	10,6	10,8	19,2	19,1	23,1	22,6	17,5	17,4
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	34,3	33,7	48,7	46,1	29,8	30,5	57,1	53,2	45,9	49,2	26,5	26,6	20,3	19,1	30,0	29,2
Lager	34,3	36,1	28,3	30,8	37,9	34,4	27,3	30,3	26,5	25,6	34,5	33,4	33,5	35,2	31,9	32,9
Middelbaar	24,1	24,4	17,5	19,8	24,2	27,3	11,7	13,8	18,6	17,7	22,4	23,6	24,9	25,8	22,1	23,1
Hoger/wetenschappelijk	7,2	5,9	5,4	3,3	8,1	7,8	3,9	2,7	9,0	7,6	16,5	16,3	21,3	19,9	16,0	14,8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	27	18,9	46	16,1	10	12,8	45	10,9	123	14,9	71	10,2	338	13,4	660	13,3
7-12 maanden	18	12,6	33	11,5	11	14,1	45	10,9	100	12,1	64	9,2	260	10,3	531	10,7
1-2 jaar	22	15,4	33	11,5	5	6,4	43	10,4	135	16,4	80	11,4	260	10,3	578	11,6
2-5 jaar	20	14,0	45	15,7	13	16,7	77	18,7	200	24,3	123	17,6	382	15,1	860	17,3
meer dan 5 jaar	56	39,2	129	45,1	39	50,0	202	49,0	266	32,3	361	51,6	1.288	50,9	2.341	47,1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.4a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	19,3	18,9	13,9	16,1	17,2	12,8	6,9	10,9	12,2	14,9	9,4	10,2	10,5	13,4	10,9	13,3
7-12 maanden	15,2	12,6	7,8	11,5	8,0	14,1	7,7	10,9	13,6	12,1	7,3	9,2	6,5	10,3	8,2	10,7
1-2 jaar	12,4	15,4	11,0	11,5	4,6	6,4	11,4	10,4	18,2	16,4	11,7	11,4	10,2	10,3	11,8	11,6
2-5 jaar	9,7	14,0	15,9	15,7	17,2	16,7	19,7	18,7	20,3	24,3	15,5	17,6	15,9	15,1	16,7	17,3
meer dan 5 jaar	43,4	39,2	51,4	45,1	52,9	50,0	54,3	49,0	35,7	32,3	56,1	51,6	56,9	50,9	52,4	47,1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b5.1a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari 2009 respectievelijk 2010)

	Antilliaans verdacht (%)		Marokkaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Bevolking (12 jr eo)	4,9	5,8	5,2	5,7	3,6	4,3	2,7	3,6	2,6	3,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,3	1,4
Geslacht																
Man	8,5	8,7	8,8	9,1	6,2	6,4	4,2	5,6	4,1	4,8	1,7	1,8	1,8	1,8	2,3	2,4
Vrouw	1,3	2,8	1,2	2,1	1,3	2,3	1,1	1,5	0,9	1,0	0,6	0,6	0,4	0,5	0,5	0,6
Generatie																
1e generatie	4,8	6,0	3,4	3,3	2,7	4,4	2,2	3,0	2,6	3,3	1,0	0,9	.	.	2,1	2,4
2e generatie	5,2	5,3	8,6	10,1	4,8	4,1	3,7	4,7	2,7	2,2	1,2	1,3	.	.	2,3	2,5
Leeftijd																
12-17 jaar	5,5	5,1	8,8	11,1	6,2	2,3	3,5	4,9	3,6	3,8	3,2	1,9	2,5	2,1	3,1	2,8
18-24 jaar	7,8	8,8	9,5	12,1	8,0	7,6	3,5	5,4	4,3	4,3	1,4	1,5	1,6	1,6	2,1	2,2
25-44 jaar	4,8	6,7	4,6	3,8	2,9	4,0	3,0	3,7	2,3	3,0	1,3	1,5	1,4	1,4	1,6	1,8
45-64 jaar	3,1	2,8	1,0	2,1	2,4	4,7	1,6	2,0	1,4	2,1	0,9	0,9	0,7	0,8	0,8	1,0
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,3	0,2	0,3
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar,1e generatie	6,5	9,2	6,9	5,9	13,9	3,1	3,5	4,0	4,8	5,3	1,5	1,1	.	.	3,5	3,3
12-24 jaar,2e generatie	7,3	6,3	9,7	12,6	6,5	5,7	3,5	5,3	3,0	2,6	2,1	2,0	.	.	4,2	4,8
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	12,9	12,1	16,2	19,1	12,8	9,0	5,4	8,7	7,2	7,0	3,0	2,6	3,4	3,0	4,3	4,2
12-24 jaar, vrouw	1,8	3,4	1,8	3,0	2,7	2,4	1,3	1,3	0,8	1,0	1,0	0,8	0,6	0,7	0,8	0,9
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	12,0	12,6	13,2	17,7	6,7	2,8	4,2	6,1	7,4	8,2	6,5	5,8	6,9	7,9	7,4	8,4
schoolgaand, mid. nivo	2,2	4,6	6,6	7,8	3,1	1,3	2,1	4,7	3,5	1,8	2,1	2,0	2,0	1,8	2,4	2,4
schoolgaand, hoog nivo	0,0	0,6	2,2	3,6	1,5	1,3	2,0	2,3	1,7	1,7	0,5	0,4	0,6	0,4	0,6	0,5
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	7,3	5,9	9,3	11,6	7,3	5,1	3,7	5,2	3,3	3,7	1,9	1,9	1,9	1,8	2,4	2,4
nieuw vsv	6,3	50,0	25,7	25,0	25,0	0,0	3,8	9,1	8,5	5,5	12,8	2,1	11,5	13,7	12,1	12,0
Werk																
niet werkzoekend	4,3	4,9	5,3	5,8	3,6	4,3	2,7	3,5	2,6	2,7	1,0	1,0	1,1	1,1	1,3	1,4
werkzoekend	11,8	14,0	6,6	7,0	5,9	8,6	4,3	4,8	3,0	5,2	4,6	5,0	4,3	5,0	4,5	5,4
Uitkering																
geen uitkering	4,6	5,1	5,2	5,8	3,3	4,6	2,7	3,4	2,5	2,7	1,1	1,0	1,1	1,1	1,4	1,4
uitkering	11,6	15,9	8,0	7,2	10,2	8,9	5,0	6,5	3,5	6,7	5,6	7,2	5,2	6,0	5,4	6,7

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 5

Tabel b5.2a: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en werden verdacht van een delict in de periode 2005-2009 en 2006-2010 naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans verdacht (%)		Marokkaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10
Bevolking (12 jr eo)	15,7	16,2	18,1	17,8	13,2	13,3	11,2	11,5	10,3	10,1	5,1	4,6	4,8	4,6	5,7	5,5
Geslacht																
Man	23,9	24,0	28,1	27,6	21,0	20,4	17,6	18,1	15,1	15,1	7,9	7,1	7,6	7,3	9,1	8,7
Vrouw	7,3	8,1	7,4	7,3	6,1	7,0	4,2	4,4	4,6	4,3	2,7	2,4	2,3	2,2	2,7	2,6
Generatie																
1e generatie	16,0	17,0	13,2	12,6	12,4	13,1	9,4	9,7	10,6	10,7	4,1	3,6	.	-	8,3	8,2
2e generatie	14,8	14,2	27,5	27,5	14,3	13,6	14,4	14,6	8,7	7,4	5,9	5,3	.	-	8,9	8,5
Leeftijd																
12-17 jaar	17,0	11,6	22,1	19,4	12,3	7,8	11,5	11,2	11,0	8,4	9,3	5,6	6,3	5,2	8,2	6,6
18-24 jaar	17,1	19,7	31,2	34,7	19,5	21,7	15,5	16,4	15,7	14,5	5,9	5,4	6,7	6,7	8,1	8,1
25-44 jaar	18,3	20,1	18,6	17,9	14,7	14,6	11,0	11,6	9,5	10,4	6,2	5,9	6,2	5,9	7,1	7,0
45-64 jaar	11,5	11,3	6,7	7,6	10,2	11,9	10,7	10,5	7,2	7,3	5,1	4,4	3,9	3,7	4,4	4,3
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,3	1,3
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar, 1e generatie	15,9	17,5	22,8	22,9	13,9	15,6	10,4	9,7	16,7	15,8	5,0	3,7	-	-	11,0	9,6
12-24 jaar, 2e generatie	18,1	16,3	27,8	28,6	17,0	16,1	14,0	14,5	10,0	7,9	8,2	7,0	-	-	13,6	12,8
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	25,7	24,9	42,5	43,3	28,4	23,6	21,5	23,1	21,5	18,8	11,0	8,9	11,4	10,8	13,8	13,0
12-24 jaar, vrouw	9,5	9,6	10,4	9,8	7,1	9,5	4,7	3,9	6,0	5,2	3,5	2,9	3,0	2,8	3,6	3,3
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	36,0	31,0	35,2	40,8	13,3	16,7	18,3	17,5	32,0	24,1	22,4	19,2	21,8	20,9	23,9	22,5
schoolgaand, mid. nivo	9,0	12,0	20,8	18,6	9,4	11,3	11,2	10,3	10,9	10,3	7,6	7,3	6,0	5,8	7,8	7,5
schoolgaand, hoog nivo	1,2	1,9	11,0	9,8	5,9	3,9	6,5	7,0	4,8	4,3	2,6	2,2	2,2	2,0	2,4	2,2
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	16,1	14,1	26,1	26,9	16,9	12,8	13,5	13,4	12,9	11,3	7,4	5,9	6,5	6,1	8,0	7,5
nieuw vsv	43,8	70,0	51,4	54,2	37,5	37,5	30,8	31,8	25,5	21,8	23,1	14,6	29,2	31,3	30,9	30,5
Werk																
niet werkzoekend	14,3	14,7	18,9	17,9	13,2	13,4	11,8	12,3	10,0	9,3	5,2	4,4	5,1	4,7	5,9	5,5
werkzoekend	35,5	33,5	22,5	27,1	22,2	22,8	14,7	14,1	13,6	16,0	16,2	16,3	16,4	16,9	16,7	17,5
Uitkering																
geen uitkering	14,5	15,1	18,6	18,5	13,1	13,5	11,6	11,9	10,0	9,6	5,3	4,7	5,2	4,9	6,0	5,7
uitkering	39,0	39,3	26,5	27,8	28,4	31,6	18,1	18,1	14,9	17,2	18,6	17,9	19,6	20,8	19,7	20,7

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verdachten (N)	98	100,0	147	100,0	55	100,0	157	100,0	197	100,0	201	100,0	1.228	100,0	2.083	100,0
Pleegcarrière																
beginner	25	25,5	64	43,5	24	43,6	80	51,0	97	49,2	86	42,8	524	42,7	900	43,2
meerpleger	47	48,0	62	42,2	25	45,5	65	41,4	88	44,7	81	40,3	517	42,1	885	42,5
veelpleger	26	26,5	21	14,3	6	10,9	12	7,6	12	6,1	34	16,9	187	15,2	298	14,3
Antecedenten 2010	138		194		63		189		250		257		1.550		2.641	
Delicten 2010	187	100,0	291	100,0	88	100,0	255	100,0	344	100,0	357	100,0	2.063	100,0	3.585	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	73	39,0	74	25,4	29	33,0	83	32,5	111	32,3	67	18,8	520	25,2	957	26,7
vermogensdelicten	65	34,8	105	36,1	35	39,8	90	35,3	98	28,5	156	43,7	763	37,0	1.312	36,6
openbare orde	24	12,8	57	19,6	14	15,9	48	18,8	66	19,2	40	11,2	331	16,0	580	16,2
verkeer	14	7,5	26	8,9	7	8,0	15	5,9	25	7,3	46	12,9	247	12,0	380	10,6
drugs	7	3,7	13	4,5	1	1,1	5	2,0	19	5,5	22	6,2	96	4,7	163	4,5
overig	4	2,1	16	5,5	2	2,3	14	5,5	25	7,3	26	7,3	106	5,1	193	5,4
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	5,8		5,7		4,3		3,6		3,1		1,1		1,1		1,4	
verdacht gewelddelict (%)	2,7		1,9		1,6		1,5		1,2		0,2		0,4		0,5	
verdacht vermogensdelict (%)	2,5		2,6		1,9		1,5		1,2		0,4		0,4		0,5	
verdacht openbare orde (%)	1,2		1,1		0,7		0,6		0,7		0,2		0,2		0,3	
verdacht verkeersdelict (%)	0,7		0,8		0,5		0,3		0,4		0,2		0,2		0,2	
verdacht drugsdelict (%)	0,4		0,5		0,1		0,1		0,3		0,1		0,1		0,1	
verdacht overig delict (%)	0,2		0,3		0,2		0,3		0,3		0,1		0,1		0,1	

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Verdachten (N)																
Pleegcarrière																
beginner	16,0	25,5	27,7	43,5	29,2	43,6	41,7	51,0	44,8	49,2	43,2	42,8	43,9	42,7	41,1	43,2
meerpleger	48,1	48,0	50,8	42,2	54,2	45,5	42,6	41,4	50,3	44,7	39,2	40,3	42,6	42,1	44,0	42,5
veelpleger	35,8	26,5	21,5	14,3	16,7	10,9	15,7	7,6	4,8	6,1	17,6	16,9	13,5	15,2	14,9	14,3
Antecedenten 2010																
Delicten 2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	31,2	39,0	35,9	25,4	34,4	33,0	47,0	32,5	29,9	32,3	23,1	18,8	24,2	25,2	27,3	26,7
vermogensdelicten	37,2	34,8	34,6	36,1	25,6	39,8	20,2	35,3	30,7	28,5	48,1	43,7	38,6	37,0	37,3	36,6
openbare orde	12,1	12,8	11,2	19,6	18,9	15,9	8,7	18,8	18,6	19,2	8,6	11,2	14,9	16,0	13,9	16,2
verkeer	11,1	7,5	7,7	8,9	7,8	8,0	8,7	5,9	9,5	7,3	10,8	12,9	13,7	12,0	12,0	10,6
drugs	3,0	3,7	4,8	4,5	6,7	1,1	6,6	2,0	5,5	5,5	4,4	6,2	3,2	4,7	3,9	4,5
overig	5,5	2,1	5,8	5,5	6,7	2,3	8,7	5,5	5,8	7,3	5,0	7,3	5,5	5,1	5,7	5,4
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	4,9	5,8	5,2	5,7	3,6	4,3	2,7	3,6	2,6	3,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,3	1,4
verdacht gewelddelict (%)	2,1	2,7	2,5	1,9	1,4	1,6	1,4	1,5	1,0	1,2	0,3	0,2	0,4	0,4	0,5	0,5
verdacht vermogensdelict (%)	2,3	2,5	2,0	2,6	1,1	1,9	0,6	1,5	0,9	1,2	0,5	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5
verdacht openbare orde (%)	0,9	1,2	1,1	1,1	1,0	0,7	0,3	0,6	0,6	0,7	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
verdacht verkeersdelict (%)	0,9	0,7	0,8	0,8	0,4	0,5	0,3	0,3	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
verdacht drugsdelict (%)	0,3	0,4	0,6	0,5	0,4	0,1	0,3	0,1	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
verdacht overig delict (%)	0,6	0,2	0,6	0,3	0,5	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Begrippenlijst

Allochtoon²⁰

Een allochtoon is gedefinieerd als een persoon van wie ten minste één van de ouders in het buitenland geboren is. *Definitie conform CBS*

Antilliaanse Nederlander

Een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Autochtoon

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren. *Definitie conform CBS*

Eerste generatie allochtoon

Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Beginner

Verdachte van een misdrijf tegen wie voor het eerst een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, van wie het recht op uitkering op grond van de Werkloosheidswet is geëindigd. *Bron: CBS*

²⁰ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, van wie het inkomen duurzaam minder bedraagt dan het sociaal minimum en die als gevolg daarvan het bedrijf of beroep hebben beëindigd. *Bron: CBS*

Marokkaanse Nederlander

Een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Meerpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het mbo leidt op tot kwalificaties op vier niveaus. Mbo niveau 1 (assistent) ligt op een lager niveau dan de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en lijkt qua inhoud op de meest eenvoudige opleidingen van het vroegere leerlingwezen. De assistentenopleiding kan sinds 2004/05 ook gevolgd worden door leerlingen van het vmbo die niet in staat zijn de normale basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo te volgen. Mbo niveaus 2-4 (basisberoepsbeoefenaar, zelfstandig beroepsbeoefenaar, middenkaderfunctionaris/specialist) komen overeen met de andere opleidingen van het leerlingwezen en het vroegere (k)mbo. *Bron: CBS*

Misdrijf

Strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar is gesteld in de strafwetten. Voor de indeling van misdrijven zie technische toelichting. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

NWW

Niet-werkende werkzoekende (NWW)

Een niet-werkende werkzoekende is een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum.

Niet-westerse allochtoon

Tot de niet-westerse allochtonen worden personen gerekend van wie ten minste één ouder is geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba, of in een ander land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. Definitie conform CBS.

In deze monitor wordt onder andere gerapporteerd over de vier grote niet-westerse allochtone groepen in Nederland (Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders). Niet-westerse allochtonen uit andere herkomstlanden worden samengenomen tot een groep 'overige niet-westerse allochtonen' veelal afgekort als 'ov-niet westers'.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Oververtegenwoordiging

Oververtegenwoordiging is een percentage dat wordt berekend door het verschil tussen het aandeel in de doelgroep en de totale groep te delen door het aandeel in de totale groep. Indien het gevonden percentage in de doelgroep kleiner is dan in de totale groep is er sprake van een negatieve uitkomst, dit wordt aangeduid met ondervertegenwoordiging. Het percentage oververtegenwoordiging wordt berekend op basis van de niet afgeronde percentages.

Potentiële beroepsbevolking

Het deel van de bevolking dat gelet op zijn leeftijd in aanmerking komt voor deelname aan het arbeidsproces. Iedereen van 15 t/m 64 jaar wordt tot de potentiële beroepsbevolking gerekend.

Startkwalificatie

Diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2.

Tweede generatie allochtoon²¹

Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Veelpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Verdachte

Persoon van 12 jaar of ouder tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt, omdat een redelijk vermoeden bestaat dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Vmbo-bb

De basisberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de laagste niveaus van het vbo en is bedoeld als vooropleiding voor de basisberoepsopleiding, niveau 2 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-kb

De kaderberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de hoogste niveaus van het vbo en is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding en de middenkaderopleiding, respectievelijk op niveau 3 en 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-gl

De gemengde leerweg is te beschouwen als een tussenvorm van de theoretische leerweg en de beroepsgerichte leerwegen, heeft hetzelfde niveau als de theoretische leerweg, maar heeft ook een beroepsgericht vak. De gemengde leerweg geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

²¹ Een tweede generatie allochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader.

Vmbo-tl

De theoretische leerweg is te beschouwen als de opvolger van de mavo en geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. Het is na diplomering tevens mogelijk door te stromen naar het vierde leerjaar havo. *Bron: CBS*

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Voortzetting m.i.v. augustus 1999 van het mavo en vbo. Het bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs, heeft een duur van vier jaar en kent vier leerwegen: de theoretische leerweg, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de basisberoepsgerichte leerweg. *Bron: CBS*

WIJ

Wet investeren in jongeren (WIJ).

Jongeren die vanaf 1 oktober 2009 naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk, kunnen geen uitkering aanvragen maar krijgen een werkleeraanbod. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ.

WWB

Wet werk en bijstand (WWB).

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (ABW), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen). *Bron: CBS*

Westerse allochtoon

Westerse allochtonen zijn gedefinieerd als personen van wie ten minste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. In de tabellen en grafieken is dit veelal afgekort als 'westers'. *Definitie conform CBS*

Technische toelichting

Het doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse en of Marokkaanse Nederlanders in de betrokken gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren. De informatiebehoefte spitst zich toe op vier basisdimensies te weten: demografie, onderwijs, arbeidsparticipatie en criminaliteit.

Methodiek: koppeling van de diverse registraties

Bovenstaande informatie is niet in een enkele registratie beschikbaar en is afkomstig van verschillende bronnen. Om optimaal in de informatiebehoefte te kunnen voorzien is voor een systeem gekozen waarmee dwarsverbanden kunnen worden gemaakt tussen informatie die beschikbaar is in deze verschillende registratiesystemen. Deze verbanden kunnen alleen worden gemaakt door bestaande registraties op persoonsniveau aan elkaar te koppelen. Dit betekent dat informatie over de demografische en geografische factoren, data over voortijdig school verlaten, gegevens over verdachten en werkzoekenden en uitkeringsontvangers op persoonsniveau met behulp van een unieke versleutelde identificatiesleutel aan elkaar zijn gekoppeld.

Versleuteling

Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1 in hoofdstuk 1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.

Koppeling in 4 stappen

Stap 1 de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) als basis.

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont.

Stap 2 koppeling van onderwijsgegevens.

In stap 2 wordt informatie gekoppeld over leerlingen en voortijdig schoolverlaters uit de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd. De gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Leerlingen en nieuwe voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is en jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, komen in het onderzoeksbestand dus niet voor.

Stap 3 koppeling van niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers.

In stap 3 worden, wederom op basis van het versleutelde BSN, gegevens gekoppeld over werkzoekenden (UWV WERKbedrijf) en uitkeringsgerechtigden (gemeentelijke sociale dienst).

Stap 4 koppeling van verdachtenregistraties in HKS.

In stap 4 worden ten slotte gegevens over verdachten gekoppeld aan het GBA-bestand. In het HKS geregistreerde verdachten zijn op basis van het versleutelde GBA-nummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Dit GBA-nummer was in het HKS in het verleden niet altijd evengoed ingevuld maar in de laatste jaren is de vulling van het GBA-nummer in het HKS sterk verbeterd. Indien het GBA-nummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide GBA-nummer zijn in het onderzoeksbestand dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten de analyse die voor dit rapport zijn gedaan.

Databronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont. In de GBA wordt een groot aantal

(demografische) kenmerken geregistreerd. In het onderzoeksbestand zijn naast het versleutelde GBA-nummer en het versleutelde burgerservicenummer de volgende kenmerken opgenomen: Geboortejahr, geboorteland, geslacht, geboorteland moeder, geboorteland vader, nationaliteit, jaar inschrijving in de gemeente, land vanwaar ingeschreven, jaar vestiging in Nederland, postcode (eerste vier posities), wijk, buurt, burgerlijke staat, positie in het gezin. Positie in het gezin is geen rubriek in de GBA registratie. Deze moet door de gemeenten worden geconstrueerd op basis van burgerlijke staat, het exacte adres en gegevens over kinderen. Dit is vaak lastig. Positie in het gezin is daardoor niet uniform voor alle gemeenten. Door een aantal gemeenten zijn geen gegevens over de positie in het gezin aangeleverd.

Basisregistratie Onderwijs (BRON)

In de Basisregistratie Onderwijs (BRON) staan alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs geregistreerd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Cijfers schooljaar 2009/2010

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. De voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn dus in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.

Informatie niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

Gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van het UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Voor dit onderzoek maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. In het HKS worden alleen misdrijven en verdachten van misdrijven geregistreerd (voor indeling misdrijven zie onderstaande tabel). Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden. Overtredingen en verdachten van overtredingen worden hierin dus niet geregistreerd.²²

Indeling delicten

Gewelddelicten	Bedreiging (SR285)	
	Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292)	
	Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292)	
	Mishandeling (SR300-SR306)	
	Diefstal met geweld (SR312)	
	Afpersing (SR317)	
	Verkrachting (SR242)	
	Aanranding (SR246)	
	Vermogensdelicten	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214)
		Overige valsheid (SR216-SR232, SR234)
Eenvoudige diefstal (SR310)		
Diefstal verbreking (SR311.)		
Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.)		
Verduistering (SR321-SR323)		
Bedrog (SR326-SR337, SR339)		
Heling (SR416, SR417)		
Openbare orde		Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A)
		Gemeenengevaarlijke misdrijven (SR157, SR158)
	Tegen openbaar gezag (SR177-SR206)	
	Overige vernieling (SR350-SR354)	
	Schennis eerbaarheid (SR239)	
Verkeersdelicten	Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)	
	Rijden onder invloed (WVV26, WV8)	
	Verlaten plaats ongeval (WVV30, WV7)	
	Rijden na ontzegging (WVV32, WV9)	
	Weigeren bloedproef (WV163, WVV)	
	Dood/letsel door schuld (WVV36, WV6, WV175)	
	Joyriding (WVV37, WV176.2, WV11)	
	Overig misdrijven WVV	
	Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs)
		Middelenlijst II (softdrugs)
Overige delicten	Overige opiumwet	
	Overige misdrijven SR	
	Wet Wapens & munitie	
	Misdrijven andere wetten	

²² Een misdrijf is daarbij gedefinieerd als een strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar gesteld in de wet (Bron: Landelijke Criminaliteitskaart, 2005).

*Cijfers 2010*²³

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van verdachtenpercentages wel mogelijk is.

De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving).

- Het BVH-systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen behoorlijk opgevoerd. In sommige regio's kwam daardoor ook de registratie in HKS onder tijdsdruk te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. Dit is gemeld door de korpsen IJsselland, Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Rotterdam Rijnmond.
- Door het korps van Rotterdam Rijnmond is gemeld dat er problemen zijn bij de geautomatiseerde export van BVH naar HKS. Hierdoor zijn verdachten ten onrechte niet in HKS opgenomen. Het zou kunnen dat dit bij meerdere korpsen aan de orde is. Als dit zo is zouden de HKSbeheerders bij zo'n korps zich daar wellicht niet bewust van zijn en dus ook geen registratieachterstanden in HKS melden. In hoeverre dit het geval is moet nog worden onderzocht.
- In nogal wat korpsen heeft de opsporing daadwerkelijk te lijden gehad onder de toename van administratieve druk (Dit wordt ondersteund door OMcijfers die ook een terugval laten zien). De teruggang die hierdoor is veroorzaakt is dus reëel in andere woorden: er zijn minder boeven gepakt.

Representativiteit en validiteit

Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. SCP zegt daarover in het jaarrapport integratie 2007 het volgende:

*“Volgens de slachtofferenquête van het CBS zijn in 2003 4,8 miljoen delicten ondervonden door burgers van 15 jaar en ouder. Slechts 1,7 miljoen delicten zijn bij de politie gemeld. Dit leidde tot een aantal van bijna 215.000 in het HKS geregistreerde verdachten met in totaal bijna 400.000 delicten. Gemiddeld wordt naar schatting dus minder dan een kwart van de geregistreerde delicten opgehelderd. Delicten die onbekend blijven bij de politie of delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt, worden niet in het HKS geregistreerd.”*²⁴

²³ Dit is gebaseerd op de toelichting bij de Gemeentetabellen over de Antilliaanse verdachtenpopulaties van 23 gemeenten (Van Tilburg en Beijersbergen van Henegouwen, 2011).

²⁴ SCP (2007). *Jaarrapport Integratie 2007*, p 230-231.

Ook is het HKS mogelijk enigszins selectief. SCP zegt daarover:

“Al met al mogen we concluderen dat er wellicht enige selectiviteit bestaat in het optreden van de politie, waardoor niet-westerse allochtonen enigszins oververtegenwoordigd zijn in het HKS. Overtuigend bewijs hiervoor ontbreekt echter.”²⁴